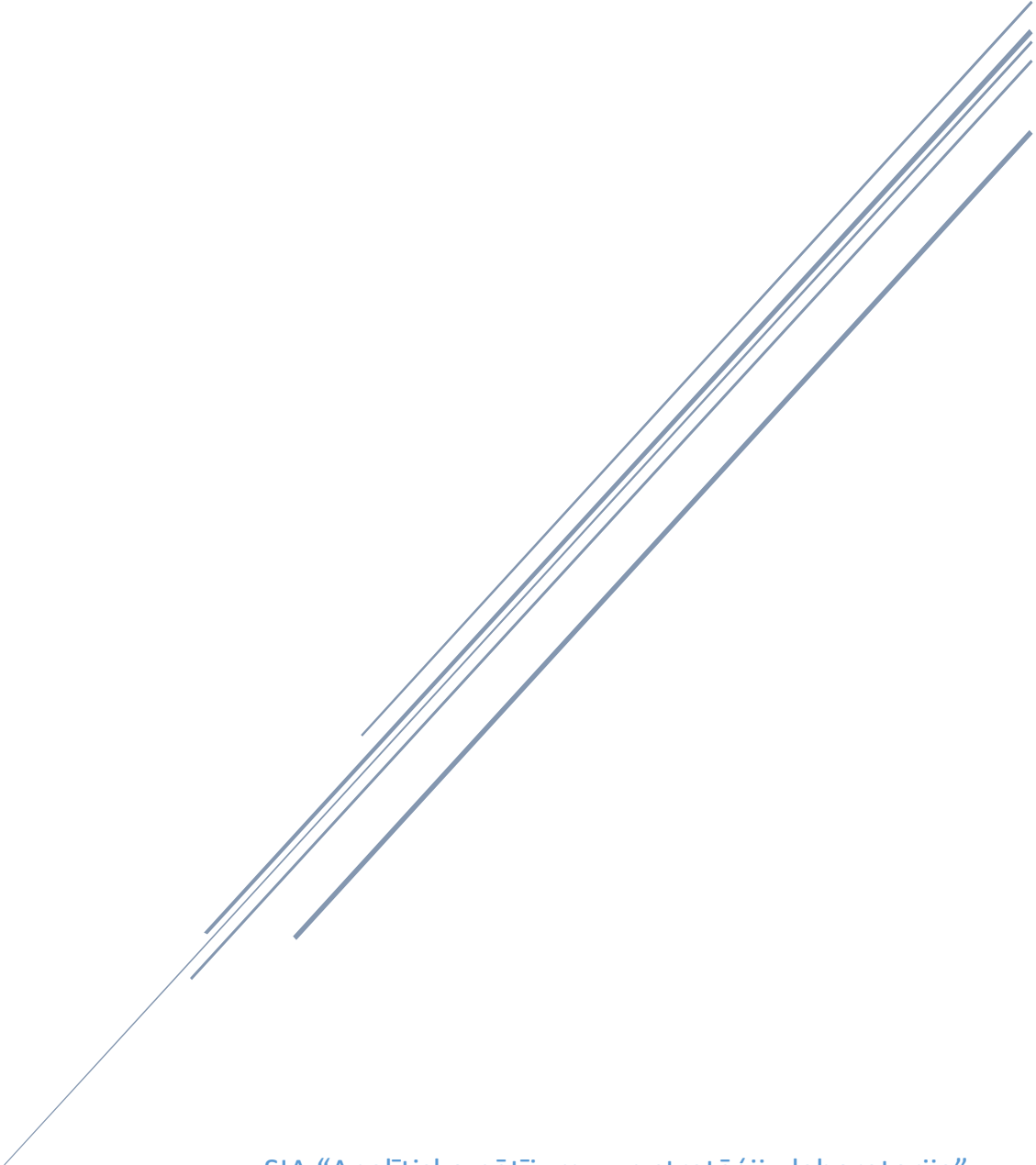

JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS PLĀNA 2016.-2020.GADAM STARPPOSMA IZVĒRTĒJUMS

SIA "Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija"
Rīga, 2019

Saturs

IEVADS	4
1. IZVĒRTĒJUMA METODOLOĢIJA	5
2. DARBS AR JAUNATNI: ESOŠĀ SITUĀCIJA (MĒRĶGRUPU VIEDOKĻI UN VĒRTĒJUMI)	7
3. JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA 2016.-2018.GADA PĀRSKATA PERIODĀ	17
3.1. Rīcības virziens 1: Izglītība un apmācība	17
3.1.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts	17
3.1.2. Veiktie pasākumi un to rezultatīvie rādītāji: plānotais un sasniegtais	18
3.1.3. Rīcības virziena kopvērtējums	36
3.2. Rīcības virziens 2: Sociālā iekļaušana	37
3.2.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts	37
3.2.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais	38
3.2.3. Rīcības virziena kopvērtējums	40
3.3. Rīcības virziens 3: Līdzdalība	41
3.3.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts	41
3.3.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais	42
3.3.3. Rīcības virziena kopvērtējums	75
3.4. Rīcības virziens 4: Nodarbinātība un uzņēmējdarbība, uzņēmīgums	75
3.4.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts	75
3.4.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais	76
3.4.3. Rīcības virziena kopvērtējums	89
3.5. Rīcības virziens 5: Veselība un labklājība	90
3.5.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts	90
3.5.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais	91
3.5.3. Rīcības virziena kopvērtējums	96
4. FINANŠU RESURSU IZLIETOJUMA NOVĒRTĒJUMS	97
5. KOPSAVILKUMS UN IETEIKUMI	102
5.1. Plānoto pasākumu izpilde pārskata periodā	102
5.2. Rezultatīvo rādītāju novērtējums.....	107
5.3. Finanšu resursu izlietojums	112
5.4. Būtiskākie problēmjaucējumi darbā ar jaunatni un jaunatnes politikā	113
5.5. Ieteikumi turpmākai jaunatnes politikas plānošanai	116
5.6. Kopvērtējums	117
PIELIKUMI	120
Rezultatīvo rādītāju datu avoti.....	120
Pētījuma anotācija	121

Saīsinājumi

ĀM	Ārlietu ministrija
ES	Eiropas Savienība
EK	Eiropas Komisija
EP	Eiropas Padome
ESF	Eiropas Sociālais fonds
FM	Finanšu ministrija
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JSPA	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra
JPI	Jaunā politikas iniciatīva
KM	Kultūras ministrija
LBAS	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LM	Labklājības ministrija
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
MK	Ministru kabinets
NEET	Jaunieši, kuri nemācās, nestrādā vai neapgūst arodu (Not in Education, Employment, or Training)
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD	Nacionālais veselības dienests
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VB	Valsts budžets
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VISC	Valsts Izglītības satura centrs
VM	Veselības ministrija

IEVADS

Lai īstenotu ilgtspējīgu atbalstu darbam ar jaunatni, 2016. gada 14. aprīlī tika apstiprināts "Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.-2020. gadam" (Ministru kabineta rīkojums Nr. 256)¹ ar mērķi panākt saskaņotas jaunatnes politikas īstenošanu un koordinēšanu un veidot attīstības redzējumu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai. Plānā ir noteiktas būtiskākās problēmas, kuras risināmas jaunatnes jomā, noteikti rīcības virzieni, galvenie uzdevumi un sasniedzamie politikas un darbības rezultāti. Saskaņā ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā 2016.-2020. gadam noteikto un, lai sagatavotu informatīvo ziņojumu par plāna izpildi 2016.-2018. gadā, tiek veikts Jaunatnes politikas īstenošanas plāna 2016.-2020. gadam starpposma izvērtējums atbilstoši 2014. gada 2. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi"². Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.–2020. gadam (turpmāk tekstā arī – Jaunatnes politikas īstenošanas plāns vai Plāns) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments 5 gadiem, kura mērķis ir jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošana, panākot saskaņotas jaunatnes politikas īstenošanu un tās koordināciju visos līmeņos, identificējot prioritāros rīcības virzienus un politikas rezultātus. Plānā ir noteikti jaunatnes politikas pamatprincipi, vērtības, būtiskākie izaicinājumi, identificēti rīcības virzieni, galvenie uzdevumi un sasniedzamie rezultāti.

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna vidusposma izvērtējumā tiek sniegts pārskats par katra no 5 darbības virzieniem ietvaros īstenotajiem pasākumiem, to rezultātīvo rādītāju sasniegšanas progresu, kā arī novērtēts finanšu resursu izlietojums. Papildus izvērtējuma ietvaros tika īstenota jaunatnes politikas mērķgrupu viedokļu un vērtējumu apkopošana (izmantojot intervijas, diskusijas, aptaujas, sekundāros datus) – tā sniedz iespēju īstenotos pasākumus analizēt plašākā kontekstā, identificējot to atbilstību vai neatbilstību jaunatnes politikā un darbā ar jaunatni aktuālākajiem izaicinājumiem. Izvērtējuma noslēgumā tiek sniegti ieteikumi gan esošā plānošanas dokumenta pilnveidošanai, gan arī nākamo jaunatnes politikas plānošanas dokumentu izstrādei.

¹ Ministru kabineta 2016. gada 14. aprīļa rīkojums Nr. 256 "Par Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.–2020. gadam".
<https://likumi.lv/ta/id/281546>

² Ministru kabineta 2014. gada 2. decembra noteikumi Nr. 737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/270934>

1. IZVĒRTĒJUMA METODOĻĪJA

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna vidusposma izvērtējuma mērķis bija izstrādāt starpposma ietekmes izvērtējumu par laika periodu no 2016. līdz 2018. gadam saskaņā ar iepirkuma tehniskajā specifikācijā doto darba uzdevumu. Starpposma novērtējuma metodoloģija izriet no MK noteikumiem Nr. 737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi"³. Saskaņā ar noteikumu 41. punktu starpposma ietekmes izvērtēšanā ir jāveic šādas aktivitātes: (1) novērtē noteikto mērķu un plānoto rezultātu sasniegšanu, skaidro atkāpes no noteiktajiem rezultātīvajiem rādītājiem un analizē ārējās vides izmaiņas, kas ietekmējušas politikas plānošanas dokumenta īstenošanu; (2) novērtē politikas plānošanas dokumenta īstenošanā iesaistīto institūciju paveikto un tā ietekmi uz mērķu un rezultātu sasniegšanu; (3) apzina politikas plānošanas dokumenta īstenošanā ieguldītos resursus un to izlietojuma efektivitāti; (4) apzina politikas plānošanas dokumenta mērķa grupu viedokli par plānošanas dokumenta ietekmi uz tajā noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanu.

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna vidusposma izvērtējums tika veikts šādos secīgos soļos:

- (1) Tika apkopota visa pieejamā informācija par Plāna ietvaros īstenotajām aktivitātēm. Sākotnējo informāciju sniedza IZM. Tā tika papildināta ar publiskajos informācijas un datu avotos pieejamo informāciju un datiem. Plāna ietvaros īstenotie pasākumi primāri tika identificēti, balstoties Jaunatnes politikas valsts programmā definētajā, kā arī izmantojot IZM gada publisko pārskatu ietvaros sniegto informāciju. Papildus IZM nodrošināja citu iesaistīto institūciju sagatavoto informāciju par to darbības ietvaros īstenotajiem pasākumiem. Izvērtējumā kā zemsvītras piezīmes norādīti informācijas avoti.
- (2) Tika apkopoti dati rezultātīvo rādītāju sasniegšanas novērtējumam. Kopumā tika izmantoti 14 datu avoti (to pilns saraksts sniegts izvērtējuma pielikumā).
- (3) Tika apkopoti dati finanšu līdzekļu izlietojuma novērtējumam. Informācija par piešķirtajiem finanšu līdzekļiem tika iegūta primāri Jaunatnes politikas valsts programmās, kā arī iesaistītās institūcijas IZM sniedza informāciju par savas darbības ietvaros piešķirto finansējumu atbilstoši Plāna pasākumiem.
- (4) Tika īstenota Plāna kā politikas dokumenta analīze, vērtējot tā atbilstību vispārējiem plānošanas dokumentu pamatprincipiem un labajai praksei, kā arī Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.
- (5) Tika apkopota informācija un dati katra rīcības virziena tematiskā konteksta analīzei. Kā datu un informācijas avoti tika izmantoti jaunatnes jomā īstenotie pētījumi un agrāk veikti izvērtējumi.

³ Ministru kabineta 2014. gada 2. decembra noteikumi Nr. 737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/270934>

Esošās situācijas raksturojumam par katru rīcības virzienu tiek izmantoti pētījuma "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs"⁴ dati – konkrētais pētījums apkopo plašu datu klāstu un sniedz analītiskus tematiskus kopsavilkumus, līdz ar to ļaujot īsi raksturot katra rīcības virziena tematisko aktualitāti vidusposma izvērtējuma laika periodā.

- (6) Tika iegūti un apkopoti jaunatnes politikas mērķgrupu viedokļi un vērtējumi. Informācija tika iegūta, īstenojot 25 kvalitatīvās padziļinātās intervijas ar jaunatnes politikas plānošanā un īstenošanā iesaistītajām personām (jaunatnes politikas pārstāvji, darba ar jaunatni praktiķi), 3 diskusijas ar darbā ar jaunatni iesaistītām personām. Izvērtējuma ietvaros tika īstenota arī darbā ar jaunatni iesaistīto personu kvantitatīva aptauja. Aptaujas mērķgrupa bija darba ar jaunatni speciālisti pašvaldībās (neatkarīgi no amata nosaukuma, t.i. ne tikai jaunatnes lietu speciālisti un jaunatnes darbinieki, bet jebkurš praktiskajā darbā ar jaunatni iesaistītais), jaunatnes organizāciju pārstāvji, NVO, kuras veic darbu ar jaunatni, pārstāvji, valsts institūciju pārstāvji (kuru darba tiešā vai netiešā mērķgrupa ir jaunieši), jauniešu (un/vai bērnu) centru pārstāvji, individuālie eksperti un speciālisti jaunatnes jomā. Aptauja tika īstenota elektroniskas anketas veidā, lauka darbu veicot laikā no 2019. gada 9. oktobra līdz 23. oktobrim. Kopējā sasniegtā izlase ir 277 respondenti. Papildus tika izmantoti arī sekundārie dati no IZM ikgadējās Latvijas pašvaldību aptaujas par darba ar jaunatni īstenošanu pašvaldībās – tie sniedz papildu informāciju par darba ar jaunatni esošo situāciju pašvaldībās.
- (7) Balstoties apkopotajā informācijā par īstenojamiem pasākumiem, tika sagatavota analīze par katru no Plāna 5 rīcības virzieniem – to ietvaros īstenojamiem pasākumiem, to atbilstību definētajiem uzdevumiem, un norādīto rezultātīvo rādītāju sasniegšanu un atbilstību pasākuma būtībai. Par katru rīcības virzienu papildus sagatavots arī tā tematiskā konteksta raksturojums un kopvērtējums par īstenojamiem pasākumiem.
- (8) Apkopojot visu izvērtējuma ietvaros iegūto un analizēto informāciju un datus, sagatavots izvērtējuma kopsavilkums, kā arī ieteikumi esošā Plāna pilnveidošanai un turpmāko plānošanas dokumentu izstrādei, tai skaitā iekļaujot norādes uz ES līmenī aktuālajiem plānošanas dokumentiem un iniciatīvām jaunatnes jomā.

Izvērtējumu īstenoja darba grupa šādā sastāvā: Projekta vadītājs – jaunatnes pētnieks Gints Klāsons; Eksperte politiku īstenošanas ietekmes izvērtējumu veikšanā – Dr.sc.soc. Anda Laķe; Eksperte sociālisko pētījumu veikšanā – socioloģe Anna Selecka.

⁴ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

2. DARBS AR JAUNATNI: ESOŠĀ SITUĀCIJA (MĒRĶGRUPU VIEDOKĻI UN VĒRTĒJUMI)

Mērķgrupu vērtējumu un viedokļu apkopošanai, izvērtējuma ietvaros tika īstenota darbā ar jaunatni iesaistīto personu kvantitatīva aptauja. Aptaujas mērķgrupa bija darba ar jaunatni speciālisti pašvaldībās (neatkarīgi no amata nosaukuma, t.i. ne tikai jaunatnes lietu speciālisti un jaunatnes darbinieki, bet jebkurš praktiskajā darbā ar jaunatni iesaistītais), jaunatnes organizāciju pārstāvji, NVO, kuras veic darbu ar jaunatni, pārstāvji, valsts institūciju pārstāvji (kuru darba tiešā vai netiešā mērķgrupa ir jaunieši), jauniešu (un/vai bērnu) centru pārstāvji, individuālie eksperti un speciālisti jaunatnes jomā. Aptauja tika īstenota elektroniskas anketas veidā, lauka darbu veicot laikā no 2019. gada 9. oktobra līdz 23. oktobrim. Kopējā sasniegtā izlase ir 277 respondenti. Papildus tika īstenotas 25 individuālās padziļinātās intervijas ar jaunatnes politikas plānošanā un īstenošanā iesaistītajām personām (jaunatnes politikas pārstāvji, darba ar jaunatni praktiķi), 3 fokusa grupu diskusijas ar darbā ar jaunatni iesaistītām personām. Aptaujā, intervijās un diskusijās iegūtā informācija un dati tiek izmantoti šajā nodaļā, lai raksturotu darba ar jaunatni esošo situāciju. Šī informācija un dati ļauj vērtēt Jaunatnes politikas īstenošanas plāna izpildi kontekstuāli plašākā tvērumā.

Vispārīga apkopjoša pārskata gūšanai par darba ar jaunatni attīstību izvērtējuma pārskata periodā (2016.-2018.) noderīgu informāciju sniedz IZM katra gada sākumā īstenotā pašvaldību aptauja, kurā tiek apkopoti dati un informācija par darbu ar jaunatni pašvaldībās, lai raksturotu, kādi no darba ar jaunatni būtiskākajiem elementiem/aspektiem tiek vai netiek pašvaldībās īstenoti. Pēdējos trīs gados aptaujā atbildes sniegušas visas pašvaldības, tādēļ iespējams iegūt datus par notikušajām izmaiņām 2016.-2018. gada laika periodā. Izmantojot IZM apkopoto informāciju zemāk sniegti apkopjoši rādītāji par darbu ar jaunatni pašvaldībās, salīdzinot 2016. un 2018. gada situāciju. Kopumā novērojams, ka gandrīz visās apkopojumā iekļautajās kategorijās situācija ir uzlabojusies – ir pieaudzis to pašvaldību skaits, kurās ir vismaz 1 darbinieks darbam ar jaunatni, tiek piešķirts finansējums darbam ar jaunatni, ir izstrādāts jaunatnes politikas plānošanas dokuments, darbojas jauniešu dome, pastāv jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, kā arī pašvaldības deleģē biedrībām atsevišķas funkcijas un/vai uzdevumus. Tai pat laikā nav mainījusies situācija jauniešu centru aspektā – tikai 87 no 119 pašvaldībām ir vismaz 1 jauniešu centrs. Pasliktinājusies situācija ir tikai vienā aspektā – ir samazinājies to pašvaldību skaits, kurās ir vismaz 1 biedrība, kas veic darbu ar jaunatni. Vairāki darba ar jaunatni aspekti tikuši iekļauti mērījumos tikai pēdējo 2 gadu laikā, tādēļ to izmaiņas nav novērtējamas, tomēr arī 2018. gada rādītājs raksturo būtiskus darba ar jaunatni aspektus. Tikai 69 no 119 pašvaldībām tiek piešķirts finansējums pašu jauniešu iniciatīvām un projektiem. 84 no 119 pašvaldībām piesaista finansējumu projektu konkursos, savukārt tikai 14 pašvaldībās tiek īstenotas aktivitātes diapsoras jauniešiem. Šie dati liecina,

ka kopumā darbs ar jaunatni tiek īstenots arvien lielākā skaitā pašvaldību – arvien vairāk pašvaldību finansē darbu ar jaunatni, arvien vairāk pašvaldībās tiek veidota un stiprināta jaunatnes politikas plānošana (ir vai tiek izstrādāti plānošanas dokumenti) un darba ar jaunatni institucionālā sistēma (jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, jauniešu dome, deleģējumi). Tai pat laikā pārskata periodā ir pasliktinājusies NVO sektora iesaiste un kapacitāte darba ar jaunatni īstenošanā – kopumā 38 Latvijas pašvaldībās nav nevienas organizācijas, kas īstenotu darbu ar jaunatni. Kā problemātisks jānorāda arī fakts, ka tikai 69 pašvaldības piešķir finansējumu jauniešu iniciatīvām.

Darbs ar jaunatni pašvaldībās: Apkopojums un salīdzinājums 2016.-2018.g.

Piezīme: tabulā norādīts pašvaldību skaits (no 119 Latvijas pašvaldību kopskaita), kurās konkrētais darba ar jaunatni aspekts tiek īstenots.

	2016	2018	2016/2018
Ir vismaz 1 darbinieks darbam ar jaunatni	105	109	↑
Tiek piešķirts finansējums darba ar jaunatni īstenošanai	86	98	↑
Ir/tiek izstrādāts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments*	74	89	↑
Ir vismaz 1 jauniešu centrs	87	87	↔
Tiek piesaistīts finansējums projektu konkursos	--	84	--
Ir vismaz 1 biedrība, kas veic darbu ar jaunatni	93	81	↓
Tiek piešķirts finansējums jauniešu iniciatīvām	--	69	--
Ir jauniešu dome	40	47	↑
Ir jaunatnes lietu konsultatīvā komisija	27	32	↑
Pašvaldība deleģē biedrībām funkcijas	12	17	↑
Pašvaldība īsteno aktivitātes diasporas jauniešiem	--	14	--

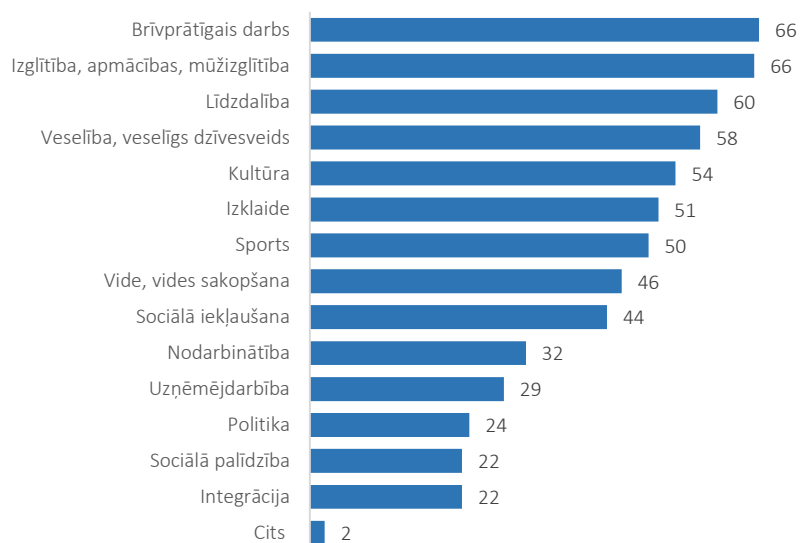
*Kā atsevišķs dokuments vai sadaļa citā attīstības plānošanas dokumentā.

Tālāk sniegts pārskats par darbā ar jaunatni iesaistītā personāla novērtējumu par esošo situāciju sektorā.

Pēdējo 3 gadu laikā visvairāk tikušas īstenotas aktivitātes un pasākumi brīvprātīgā darba un izglītības, apmācību jomā (66% aptaujāto ir īstenojuši tādas). Tāpat vairākums aptaujāto ir īstenojuši aktivitātes līdzdalības (60%) un veselības, veselīga dzīvesveida (58%) jomās. Aptuveni puse īstenojuši pasākumus kultūras (54%), izklaides (51%), sporta (50%), vides sakopšanas (46%), sociālās iekļaušanas (44%) jomās. Aptuveni trešdaļa iesaistījušies nodarbinātības (32%) un uzņēmējdarbības (29%) aktivitātēs. Salīdzinoši visretāk īstenoti pasākumi politikas (24%), sociālās palīdzības (22%) un integrācijas (22%) jomās. Analizējot atšķirības starp dažādām mērķgrupām, novērojams, ka NVO pārstāvji biežāk nekā pašvaldību un jauniešu centru pārstāvji īsteno aktivitātes sabiedriski nozīmīgās jomās – sociālā iekļaušana, sociālā palīdzība, integrācija, - kamēr pašvaldību un jauniešu centru pārstāvji biežāk īsteno pasākumus kultūras, izklaides, arī vides sakopšanas jomās. Šādā aspektā novērojama NVO sektora būtiskā papildinošā loma darba ar jaunatni īstenošanā.

Kādu jomu aktivitātes, pasākumus, projektus esat īstenojuši pēdējo 3 (trīs) gadu laikā? (%)

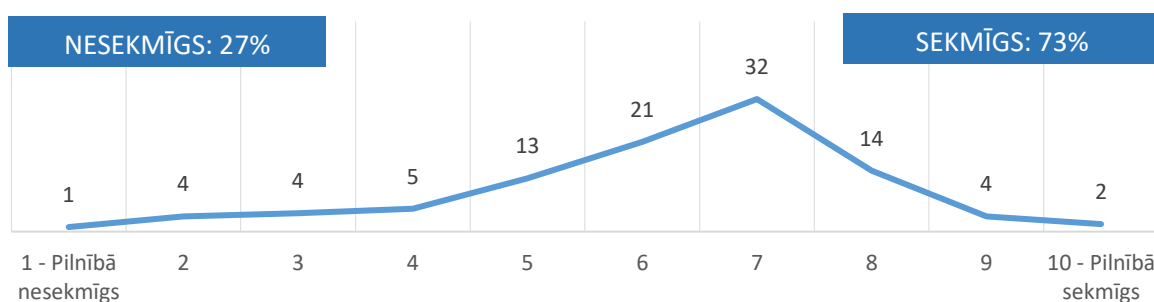
Bāze: visi respondenti, n=277.

Kopumā 73% aptaujāto novērtējuši, ka viņu pašvaldībā darbs ar jaunatni ir sekmīgs, kamēr salīdzinoši liels – 27% – ir arī to īpatsvars, kuri uzskata, ka darbs ar jaunatni šobrīd ir nesekmīgs vai nepietiekami sekmīgs. Mērķgrupu griezumā novērojams, ka pašvaldību pārstāvji darba ar jaunatni sekmīgumu vērtē izteikti augstāk, kamēr NVO sektora pārstāvji – izteikti kritiskāk. Atšķirības vērojamas arī reģionālā griezumā – pozitīvāk esošā situācija darbā ar jaunatni vērtēta Latgalē, Kurzemē un Rīgā, kamēr kritiskāk Zemgalē, Pierīgā un Vidzemē.

Cik sekmīgs šobrīd kopumā ir darbs ar jaunatni Jūsu pašvaldībā? (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

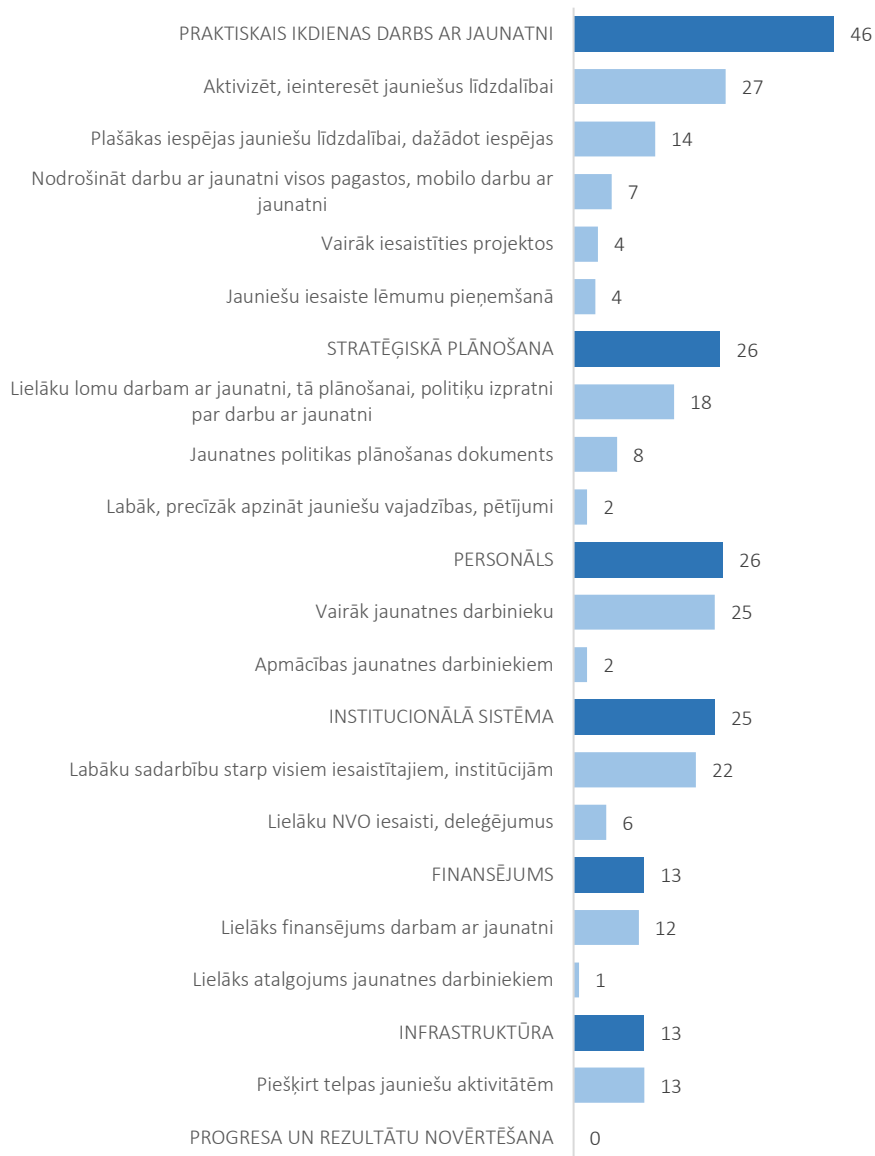

Vaicāti, kādus uzlabojumus būtu nepieciešams veikt darbā ar jaunatni pašvaldībā, aptaujātie visbiežāk norādījuši dažādus aspektus, kas saistīti ar praktisko ikdienas darbu ar jaunatni (46%). Otrā biežāk norādītā problēmjomu kategorija ir stratēģiskā plānošana (26%), kā arī personāls (26%) un institucionālā sistēma (25%). Uz finansējuma un infrastruktūras problēmjaudājumiem norādījis aptuveni katrs desmitais no aptaujātajiem. Analizējot detalizētās atbildes, novērojams, ka visbiežāk tiek aktualizēti tādi jautājumi kā jauniešu līdzdalības un ieinteresētības veicināšana (27%), lielāks darbā ar jaunatni iesaistītā personāla skaits (25%), labāka savstarpējā sadarbība starp iesaistītajām institūcijām un personām (22%), kā arī lielāka izpratne un atbalsts no lēmējvaras (18%). Atšķirības starp mērķgrupām šajā

jautājumā nav būtiskas – visu mērķgrupu pārstāvji aktualizē līdzīgus problēmjautājumus. Vienīgā atšķirība – jauniešu centru pārstāvji izteikti biežāk nekā pašvaldību un NVO pārstāvji norāda uz nepieciešamību pēc labākas savstarpējās komunikācijas un sadarbības, kā arī problēmām aktivizēt jauniešus līdzdalībai.

Kādus uzlabojumus būtu nepieciešams veikt darbā ar jaunatni Jūsu pašvaldībā? (%)

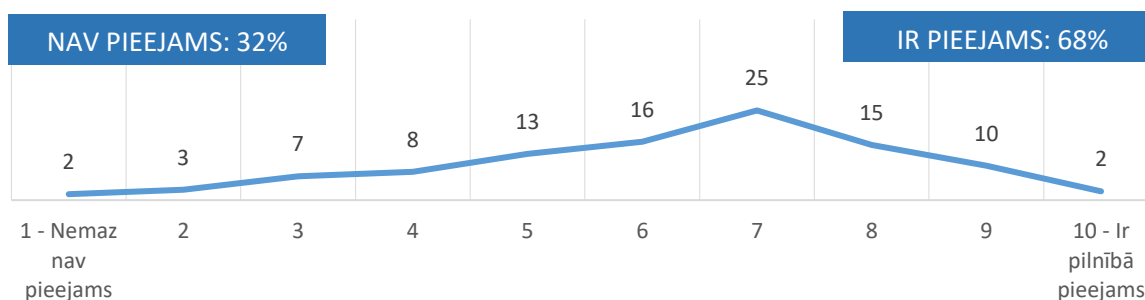
Bāze: visi respondenti, n=277.

Lai gan vairākums (68%) aptaujāto apgalvo, ka viņiem ir pieejams viss vai gandrīz viss nepieciešamais atbalsts darba ar jaunatni efektīvai īstenošanai, izteikti liels – 32% – ir arī to īpatsvars, kuri sniedz kritiskus vērtējumus un uzskata, ka viņiem ir nepietiekams atbalsts. Pozitīvākus vērtējumus snieguši pašvaldību un jauniešu centru pārstāvji, bet izteikti kritiskākus – NVO pārstāvji. Tāpat novērojams, ka kritiskākus vērtējumus sniedz Rīgā un citās lielpilsētās strādājošie, kamēr pozitīvākus – novados un laukos strādājošie.

Vai Jums ir pieejams viss nepieciešamais atbalsts darba ar jaunatni efektīvai īstenošanai? (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

Lūgti norādīt, kāda veida atbalsts būtu nepieciešams darba ar jaunatni efektīvai īstenošanai, 43% norāda uz vajadzību pēc lielāka finansējuma, 30% uz nepieciešamību pēc lielākiem cilvēkresursiem, savukārt 20% – uz nepieciešamību pēc lielāka politiskā atbalsta darbam ar jaunatni. Nedaudz vairāk nekā katrs desmitais norāda arī uz apmācību vajadzībām. Atsevišķas atšķirības novērojamas mērķgrupu griezumā. NVO sektora pārstāvji izteikti biežāk nekā citi norāda uz nepieciešamību pēc lielāka finansējuma darbam ar jaunatni. Savukārt pašvaldību pārstāvji izteikti biežāk norādījuši uz nepietiekamiem cilvēkresursiem kā problēmu, kā arī nepieciešamību pēc lielāka politiskā atbalsta un izpratnes, kā arī uz telpu trūkumu. Tāpat jānorāda, ka pašvaldību un arī jauniešu centru pārstāvji norāda, ka nepieciešams mentorings.

Kāda veida atbalsts Jums būtu nepieciešams darba ar jaunatni efektīvai īstenošanai? (%)

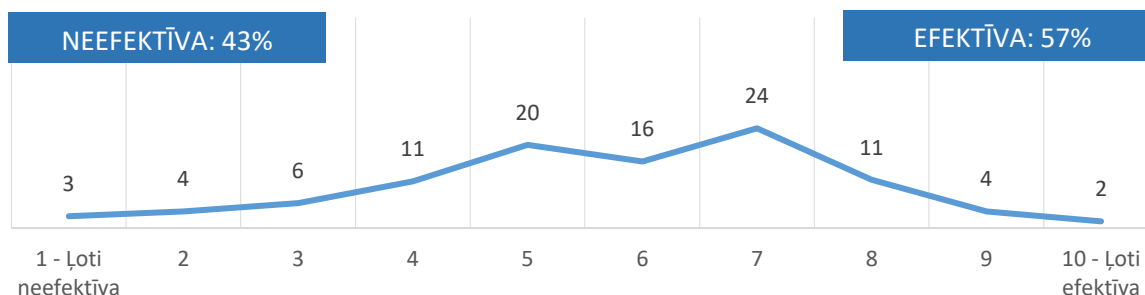
Bāze: visi respondenti, n=277.

Esošo institucionālo sistēmu pašvaldībā izteikti liels aptaujāto īpatsvars – 43% – novērtē kā neefektīvu vai mazefektīvu. To lielā mērā iespējams saistīt ar jau iepriekš apskatītajiem datiem – bieži izteikti kritiski vērtējumi par nepietiekamiem cilvēkresursiem, nepietiekama finansējuma, nepilnīgas starpinstitūciju sadarbības, kā arī nepietiekama politiskā atbalsta. Īpaši kritiski savos vērtējumos bijuši NVO sektora pārstāvji, kā arī tie pašvaldību darbinieki, kuri ir iesaistīti darbā ar jaunatni, bet pēc amata nav jaunatnes lietu speciālisti vai jaunatnes darbinieki.

Cik efektīva šobrīd ir darba ar jaunatni institucionālā sistēma Jūsu pašvaldībā (iesaistītās institūcijas, to atbildību sadalījums, iesaistītie speciālisti un to atbildība, savstarpējā sadarbība utt.)? (%)

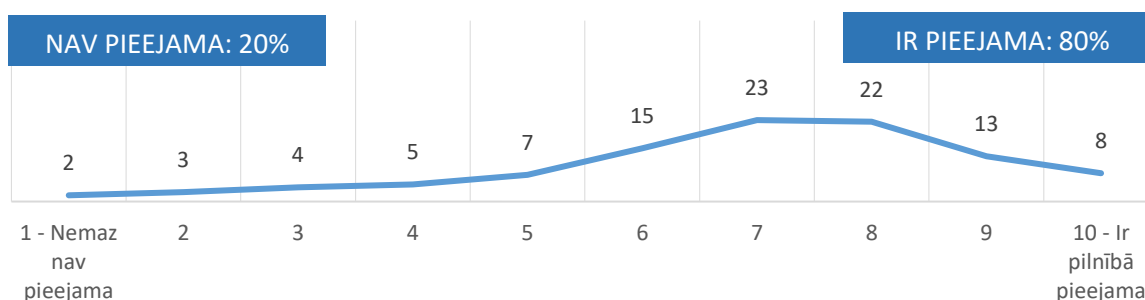
Bāze: visi respondenti, n=277.

Lūgti novērtēt, vai ir pieejama visa nepieciešamā informācija (dati, statistika, pārskati, aktualitātes) darba ar jaunatni efektīvai īstenošanai, absolūtais vairākums jeb 80% aptaujāto sniedz pozitīvus vērtējumus. Tai pat laikā tikai aptuveni puse (48%) atzīst, ka savā ikdienas darbā dažādus datus, statistiku un informāciju par jauniešiem un jaunatnes jomu izmanto reti. Tas netieši liecina, ka bieži vien darbs ar jaunatni un jaunatnes politika nav pierādījumos balstīta. Visbiežāk darba ar jaunatni praktiski informāciju iegūst JSPA mājas lapā (73%) un portālā www.jaunatneslietas.lv (62%). Aptuveni puse izmanto IZM mājas lapu (51%) un Facebook lapu "Jaunatnes lietas" (48%). Populāri un bieži izmantoti informācijas avoti ir arī JSPA Facebook lapa (42%), Facebook grupa "Jaunatnes lietu speciālisti" (33%). Novērojams, ka izteikti retāk tiek izmantoti dažādi starptautiskie resursi, kas, iespējams, netieši norāda uz angļu valodas zināšanu nepietiekamību.

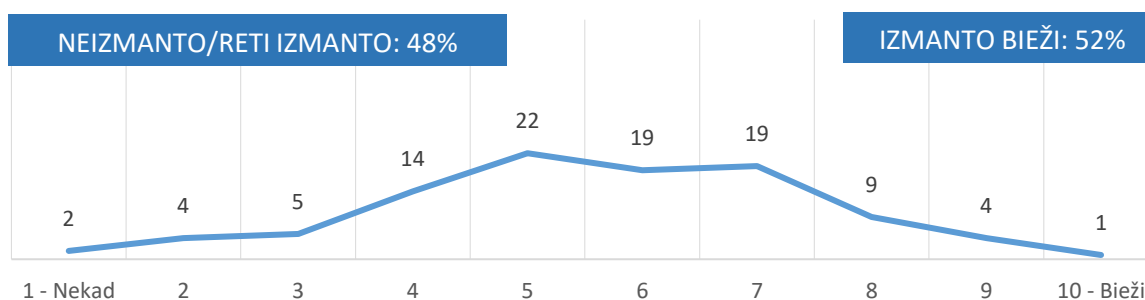
Vai Jums ir pieejama visa nepieciešamā informācija darba ar jaunatni efektīvai īstenošanai? (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

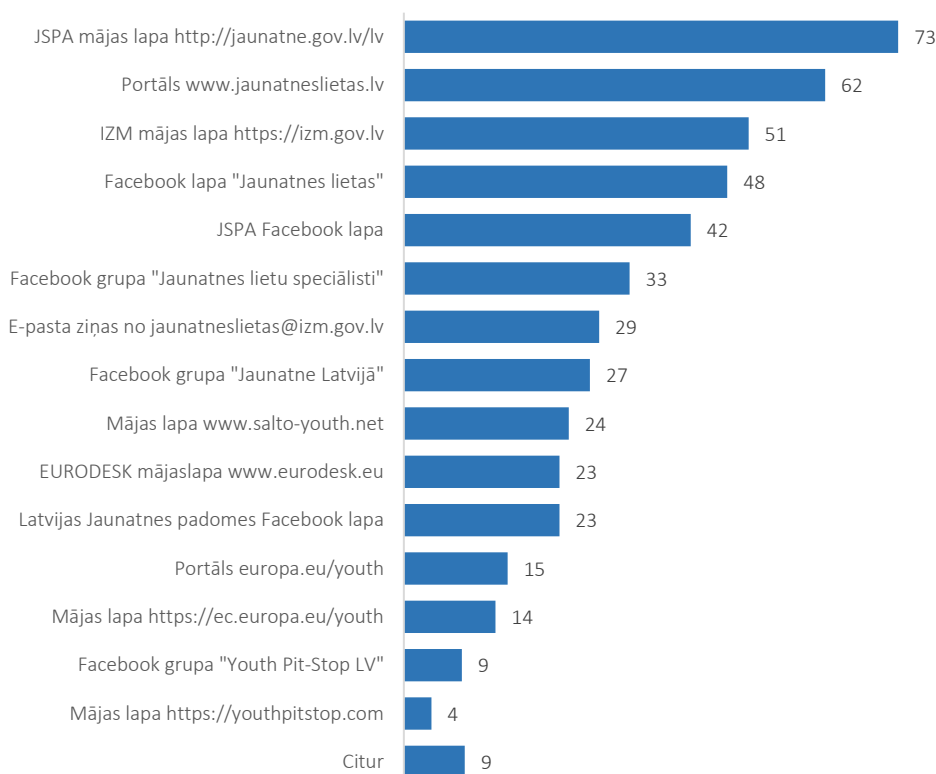
Cik bieži savā ikdienas darbā izmantojat dažādus datus, statistiku un informāciju par jauniešiem un jaunatnes jomu? (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

Kur Jūs parasti iegūstat informāciju (dati, statistika, pārskati, aktualitātes) par jaunatnes jomu? Atzīmējiet visas atbilstošās atbildes! (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

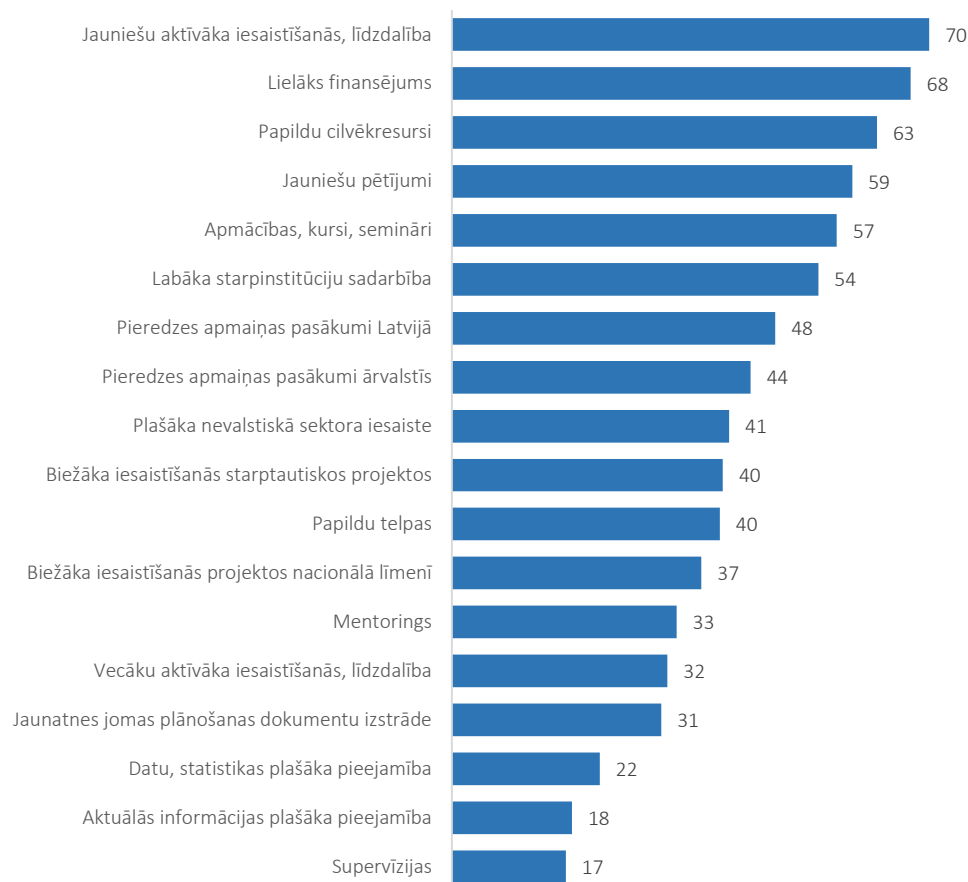

Lūgti norādīt, kas ļautu būtiski uzlabot darbu ar jaunatni efektivitāti pašvaldībā, vairāk nekā puse aptaujāto norādījuši uz tādām vajadzībām kā jauniešu aktīvāka iesaistīšanās, līdzdalība (70%), lielāks finansējums (68%), papildu cilvēkresursi (63%), jauniešu pētījumi (59%), apmācības, kursi, semināri (57%). Aptuveni katrs otrais darbā ar jaunatni iesaistītais novērtē, ka efektivitāti uzlabotu labāka starpinstiūciju sadarbība (54%), pieredzes apmaiņas pasākumi Latvijā (48%) un ārvalstīs (44%). Salīdzinoši bieži ticis norādīts arī uz nepieciešamību pēc plašākas nevalstiskā sektora iesaistes (41%), biežākas iesaistīšanās starptautiskos projektos (40%), kā arī papildu telpām (40%).

Mērķgrupu griezumā novērojams, ka NVO sektora pārstāvji izteikti biežāk norādījuši uz nepieciešamību pēc lielāka finansējuma, kā arī labākas starpinstiūciju sadarbības, savukārt retāk aktualizējuši nepieciešamību pēc papildu cilvēkresursiem. Savukārt pašvaldību pārstāvji aktualizē tieši papildu cilvēkresursu nepieciešamību, kā arī problēmas aktivizēt jauniešus līdzdalībai. Jauniešu centru pārstāvji biežāk nekā citu mērķgrupu pārstāvji aktualizējuši nepieciešamību pēc jauniešu pētījumiem (jauniešu vēlmju un viedokļu apkopojumiem), kā arī nepieciešamību pēc apmācībām un labākas starpinstiūciju sadarbības. Atšķirības novērojams arī dzīvesvietas tipa aspektā. Novados un laukos strādājošie biežāk nekā pilsētās norādījuši uz nepieciešamību pēc apmācībām, nepieciešamību pēc papildu cilvēkresursiem, kā arī problēmām aktivizēt jauniešus līdzdalībai. Savukārt Rīgā strādājošie izteikti biežāk norādījuši uz nepieciešamības pēc plašākas NVO iesaistes un labākas starpinstiūciju sadarbības.

Kas no minētā ļautu būtiski uzlabot darbu ar jaunatni efektivitāti Jūsu pašvaldībā? (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

Aptaujā darbā ar jaunatni iesaistītie tika lūgti arī norādīt, apmācības un kursi par kādām tēmām būtu nepieciešami darba ar jaunatni pilnveidošanai. Visbiežāk ticis norādīts uz nepieciešamībām pēc apmācībām par jauniešu motivēšanu un iesaisti (35%), darbu ar sociālā riska jauniešiem (20%), jauniešu attīstības psiholoģiju (20%), projektu īstenošanas jautājumiem (13%), darba ar jaunatni pamatprincipiem (12%), starpinstiūciju sadarbības ieviešanu un nodrošināšanu (9%), kā arī jaunām, inovatīvām metodēm darbā ar jaunatni (9%).

Atsevišķas atšķirības vajadzībās pēc apmācībām novērojamas mērķgrupu griezumā. Pašvaldību pārstāvji biežāk izteikuši vajadzību pēc apmācībām par darbu ar jaunatni pamatprincipiem, starpinstiūciju sadarbību, darbu ar sociālā riska jauniešiem. Jauniešu centru pārstāvji salīdzinoši biežāk izsaka nepieciešamību pēc apmācībām par darbu ar sociālā riska jauniešiem, jauniešu attīstības psiholoģiju, starpinstiūciju sadarbības, kā arī darbu ar jauniešiem ar atkarībām. Savukārt NVO sektora pārstāvji salīdzinoši biežāk aktualizē vajadzību pēc apmācībām par projektu īstenošanu, kā arī darbu ar jaunatni pamatprincipiem.

Apmācības, kursi, semināri par kādām tēmām Jums būtu nepieciešami darba ar jaunatni pilnveidošanai? (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

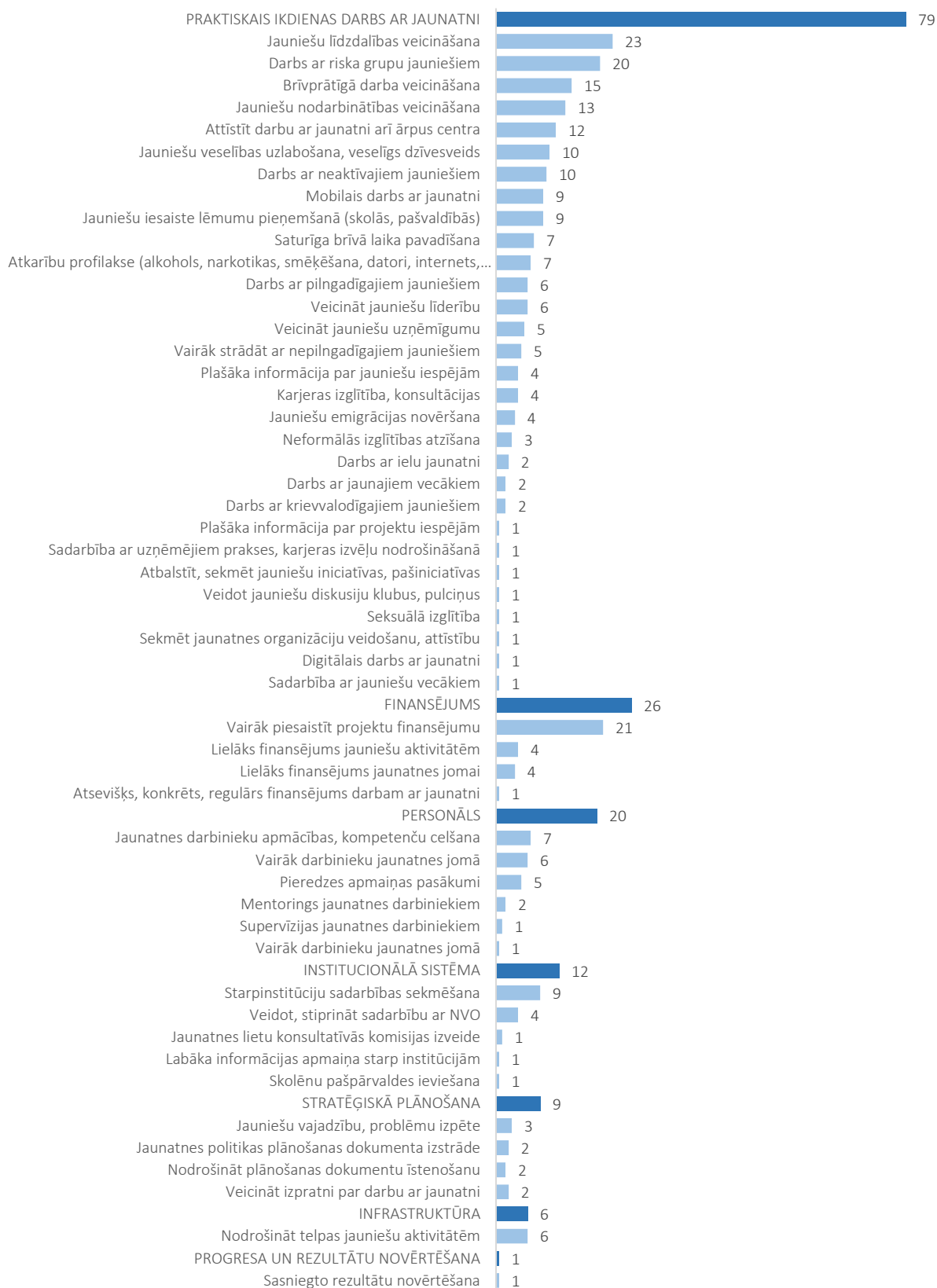

Aptaujā mērķgrupu pārstāvji tika lūgti nosaukt, kam būtu jābūt prioritātei tuvākajos gados darbā ar jaunatni. Tāpat kā jau vairākos iepriekš apskatītajos jautājumos, arī šādā aspektā visbiežāk ticis norādīts uz dažādiem ikdienas praktiskā darba ar jaunatni aspektiem (tos nosauc kopumā 79% aptaujāto. Katrs ceturtais darba ar jaunatni pārstāvis par tuvāko gadu prioritāti uzskata finansējuma palielināšanu, savukārt katrs piektais – personāla pieejamību un kapacitāti. Bet katrs desmitais – institucionālās sistēmas pilnveidošanu. Analizējot konkrētas sniegtās atbildes, septiņas visbiežāk norādītās ir: jauniešu līdzdalības veicināšana (23%), vairāk piesaistīt projektu finansējumu (21%), darbs ar riska grupu jauniešiem (20%), brīvprātīgā darba veicināšana (15%), jauniešu nodarbinātības veicināšana (13%), attīstīt darbu ar jaunatni arī ārpus centra (12%), jauniešu veselības uzlabošana, veselīgs dzīvesveids (10%).

Mērķgrupu griezumā atsevišķas atšķirības ir novērojamas. Pašvaldību pārstāvji par prioritātēm biežāk uzskata nepieciešamību vairāk piesaistīt projektu finansējumu, brīvprātīgā darba veicināšanu, jauniešu veselības uzlabošanu, kā arī jauniešu iesaisti lēmumpieņemšanā un saturīgu brīvā laika pavadīšanu. Jauniešu centru pārstāvji kā prioritātes salīdzinoši biežāk norāda: nepieciešamība vairāk piesaistīt projektu finansējumu, darbs ar riska grupu jauniešiem, brīvprātīgā darba veicināšana, darbs ar jauniešiem ārpus centra. Savukārt NVO sektora pārstāvji salīdzinoši biežāk aktualizējuši tādas prioritātes kā jauniešu līdzdalības veicināšana, darbs ar riska grupu jauniešiem, jauniešu veselības uzlabošana.

Jūsaprāt, kam būtu jābūt prioritātei tuvākajos gados darbā ar jaunatni? (Ar kādām jauniešu mērķgrupām vairāk jāstrādā? Kādas problēmas jārisina? Kādi pasākumi jāīsteno?) (%)

Bāze: visi respondenti, n=277.

3. JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA 2016.-2018.GADA PĀRSKATA PERIODĀ

Jaunatnes politikas īstenošanas plāns tiek strukturēts šādā pakārtojumā:

- (1) tiek definētas trīs prioritātes (vide, līdzdarbošanās, personības pilnveide);
- (2) zem katras prioritātes tiek definēti kopumā 5 rīcības virzieni (vide: izglītība un apmācība, sociālā iekļaušana; līdzdarbošanās: līdzdalība; personības pilnveide: nodarbinātība un uzņēmējdarbība, uzņēmīgums, veselība un labklājība);
- (3) zem katra rīcības virziena tiek pakārtoti uzdevumi;
- (4) zem katra uzdevuma tiek pakārtoti īstenojamie pasākumi;
- (5) katram pasākumam tiek definēti darbības rezultāti;
- (6) katram pasākumam tiek definēti rezultatīvie rādītāji (reizēm tie definēti atbilstoši katram darbības rezultātam), kuri vienlaikus ir atsevišķi pakārtoti arī kopumā 6 politikas rezultātiem.

Šajā nodaļā sniegts katra rīcības virziena izpildes novērtējums.

3.1. Rīcības virziens 1: Izglītība un apmācība

3.1.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts

Rīcības virziena aktualitāte tiek pamatota ar augstākās izglītības modernizāciju, darba tirgus pieprasījuma lielāku integrāciju izglītības saturā, neformālās izglītības atzīšanu – būtiskām EK prioritātēm izglītības un apmācību jomā. Papildus tiek norādīts – stratēģijā "Eiropa 2020" viens no pieciem ES mērķiem ir līdz 2020. gadam līdz 10% samazināt to skolēnu skaitu, kas agri pamet skolu, un vismaz līdz 40% paaugstināt to 30 līdz 34 gadus veco ES iedzīvotāju skaitu, kuri ir ieguvuši augstāko izglītību. Rīcības virziena definēšana tiek pamatota ar faktu, ka ES dalībvalstis ir vienojušās būtiski uzlabot jauniešu izglītības un apmācību iespējas, gan attīstot mūžizglītības un izglītības mobilitātes nodrošinājumu, gan sekmējot izglītības un apmācību kvalitāti un efektivitāti, gan integrējot mācību saturā radošumu, inovāciju un uzņēmējdarbības prasmes. Kā arī izglītība tiek definēta par svarīgu mehānismu aktīva pilsoniskuma, sociālās vienlīdzības un taisnīguma sekmēšanai. Tai pat laikā tiek secināts – neņemot vērā īstenotos ES un nacionālā līmeņa pasākumus, pētījumu un statistikas dati liecina, ka izglītības un apmācību iespēju un rezultātu progress ES kopumā ir neliels un nepietiekams, lai 2020. gadā sasniegtu definētos mērķus. Būtiskākie izaicinājumi joprojām saistīti ar izglītības satura modernizāciju, neformālās izglītības atzīšanu un salīdzinoši lielo jauniešu skaitu, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu. Kā būtiskākās risināmās problēmas rīcības virziena ietvaros tiek definētas: (1) Nav nodrošināta regulāra darbā ar jaunatni iesaistīto personu profesionālās kvalifikācijas celšana, (2) Jauniešiem nav nodrošināta regulāra profesionālas karjeras izglītība (kas spētu jau sākot no agrīna

attīstības posma palīdzēt kvalitatīvi noteikt bērna un jaunieša interesēm un spējām atbilstošāko nākotnes profesiju).

Vērtējot izglītības un apmācību tēmas būtiskumu pārskata periodā, pētījumu⁵ dati norāda uz vairākām aktualitātēm, kuras var uzskatīt aktuālākajiem risināmajiem problēmjaudājumiem visusposma izvērtējuma izstrādes brīdī:

- Latvijas jauniešiem ir zemi izglītības sekmīguma rādītāji;
- Skolēnu piederības sajūta skolai Latvijā ir zem OECD vidējā rādītāja;
- Latvijā ir augstākais rādītājs OECD valstu vidū skolēnu pāridarījumu (izsmiešana, draudēšana, fiziski pārinodarījumi) izplatībā;
- Tikai neliela daļa jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas ietekmēt lēmumu savā skolā/augstskolā;
- Tikai katrs trešais jauniešs piedalās kādās apmācības ārpus vispārējās/augstākās izglītības;
- Aptuveni katrs trešais jauniešs novērtē, ka viņam nav iespēju iegūt tādu izglītību kā viņš pats vēlas.

3.1.2. Veiktie pasākumi un to rezultatīvie rādītāji: plānotais un sasniegtais

Rīcības virziena ietvaros plānoti 4 uzdevumi un tiem pakārtoti kopumā 11 pasākumi, kuru izpildi apliecinātu kopumā 13 rezultatīvie rādītāji.

1.1. uzdevums: attīstīt pašvaldību darbinieku profesionālo pilnveidi darba ar jaunatni īstenošanā

Uzdevums sasauca ar pētījumos secināto – pašvaldību darbinieku prasmju un kompetenču attīstība ir viena no esošām nepilnībām pilnvērtīga un efektīva darba ar jaunatni īstenošanā. Tomēr jānorāda, ka būtiskākā problēma nav tieši profesionālās pilnveides pieejamība, bet gan lielā kadru mainība. Sekojoši – esošie profesionālās pilnveides pasākumi nenodrošina darba ar jaunatni sistēmas attīstību un kompetenču pilnveidi, jo darbinieki, kuri šos pasākumus apmeklē, pēc neilga laika maina darba vietu un neturpina darbu jaunatnes jomā. Datu apkopojumi liecina, ka 3 gadu laika posmos kadru mainība sastāda aptuveni 30% no jaunatnes jomā strādājošajiem, kas nozīmē, ka 6 gadu laikā mainās vairāk nekā puse no darbā ar jaunatni iesaistītā personāla. Šādā situācijā pasākumi un aktivitātes profesionālās pilnveides nodrošināšanai ir mazefektīvi, jo lielāks pieprasījums ir pēc pamatzināšanu apguves, nevis jau esošo kompetenču pilnveidošanas ilgtermiņā. Profesionālās pilnveides pasākumi ir nepieciešami un turpināmi, tomēr papildus būtu jāizvērtē lielās kadru mainības iemesli, un jāsekmē darba ar jaunatni ilgtspēja.

⁵ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

Uzdevuma ietvaros plānoti 4 pasākumi, sasniedzot kopumā 9 darbības rezultātus, ko raksturo 6 rezultatīvie rādītāji.

1.1.1. pasākums: Nodrošināt jaunatnes lietu speciālistu, darbā ar jaunatni iesaistīto personu un organizāciju metodisko vadību

Pasākuma ietvaros plānoti 3 darbības rezultāti: (1) izstrādāts viens metodiskais materiāls reizi gadā, (2) informēti vismaz 70 jaunatnes lietu speciālisti un darbā ar jaunatni iesaistītās personas katrā tikšanās reizē, (3) nodrošināta viena tikšanās gadā.

2016.-2018. gada laika posmā izstrādāti kopumā 10 metodiskie materiāli. 2016. gadā 4 metodiskie materiāli: metodiskais materiāls mentoriem, metodiskais materiāls programmas „Erasmus+: Jaunatne darbībā” dalībniekiem, metodiskais materiāls jauniešu apmaiņu dalībniekiem, metodiskais materiāls „ABC par EBD”. 2017. gadā 3 metodiskie materiāli: projektu rezultātu izplatīšanas rokasgrāmata, mentoru rokasgrāmata, projektu burtnīca. Un arī 2018. gadā 3 metodiskie materiāli: „Erasmus+: Jaunatne darbībā” un „Eiropas Solidaritātes korpus” programmu rokasgrāmata, rokasgrāmata par sociālo iekļaušanu „Sociālā iekļaušana programmas „Erasmus+: Jaunatne darbībā” projektos, metodiskais materiāls pašvaldība jaunatnes lietu speciālistiem „Jūsu ceļvedis: veicinot darbu ar jaunatni kvalitāti”.⁶

2016. gadā organizēts pieredzes apmaiņas seminārs 25 jauniešu centru vadītājiem (iesācējiem), lai sniegtu priekšstatu par jauniešu centru darbu pašvaldībās, jauniešu motivācijas iespējām un jauniešu brīvā laika organizēšanu. Nodrošinot metodisko vadību, organizētas tikšanās ar 70 jaunatnes lietu speciālistiem. Nodrošinātas tiešraides ekspertu lekcijas par aktuālajiem jaunatnes politikas jautājumiem LPS jaunatnes lietu atbalsta tīkla ietvaros.⁷ 2017. gadā īstenoti pieci pieredzes apmaiņas braucieni jaunatnes lietu speciālistiem dažādos Latvijas reģionos, kā arī 14 informatīvie semināri jaunatnes politikas attīstības veicināšanai reģionos, apmeklējot 18 pašvaldības.⁸ 2018. gadā nodrošināts metodiskais atbalsts – 4 pieredzes apmaiņas un informatīvie izbraukumi par tādām tēmām kā darbs ar NEET (jaunieši, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu) jauniešiem, kā strādāt ar jauniešiem, kas nonākuši atkarību gūstā. Sadarbībā ar KM organizēta lekcija par medijpratības jautājumiem.⁹ Kopumā 2016.-2018. gadu laika periodā īstenotas vairāk nekā 30 informatīvās un/vai metodiskās tikšanās dažādās mērķauditorijās un par dažādām aktuālām darbu ar jaunatni tēmām. Īpaši jāuzsver, ka tikšanos

⁶ IZM sniegtā informācija.

⁷ Izglītības un zinātnes ministrijas 2016. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/IZM_2016_publ_parskats_GALA_PIAD_Laura_10072018.pdf

⁸ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

⁹ Izglītības un zinātnes ministrijas 2018. gada publiskais pārskats: https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2018_PARSKATS_SEPTEMBRIS.pdf

mērķauditorijas un tēmas tikušas balstītas izpētē par aktuālajām darbā ar jaunatni iesaistīto personu vajadzībām.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 2 rezultātie rādītāji, kas saistīti ar 3. politikas rezultātu “Nodrošināts atbalsta mehānisms darba ar jaunatni veicošām personām”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgā JSPA. Lai gan sākotnēji plānots gadā izstrādāt tikai vienu metodisko materiālu, līdz šim kopumā sagatavoti jau 10 šādi materiāli, tādējādi būtiski pārsniedzot rezultātvā rādītāja 3.2 plānotās vērtības. Arī metodisko un informatīvo tikšanos rādītājos (3.2 un 3.4) būtiski pārsniegti plānotie rādītāji.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 3.2: metodisko materiālu skaits gadā/ metodisko tikšanos skaits gadā	0	1/2	3 materiāli, kumulatīvi līdz šim 10 materiāli. Vairāk nekā 10 tikšanās, kumulatīvi līdz šim vairāk nekā 30 tikšanās. DA: 1, 12. ¹⁰	1/2
Rezultatīvais rādītājs 3.4 Nodrošināta informatīvā tikšanās ar jauniešu centru vadītājiem un darbiniekiem	0	1 gadā	Vairāk nekā 30. DA: 12.	1 gadā

Secinājums: Pasākums tiek sekmīgi īstenots un ir atbilstošs rīcības virziena uzdevumam. Tomēr, vērtējot definēto rezultātīvo rādītāju sasaisti ar definētā uzdevuma izpildi, jānorāda uz dažiem būtiskiem trūkumiem. Rezultātie rādītāji kopumā noteikti ļoti zemi, līdz ar to pat minimāla aktivitāte pasākuma ietvaros nodrošina abu rādītāju izpildi. Rezultatīvais rādītājs 3.2 neļauj novērtēt, vai izstrādātie materiāli ir ļāvuši uzlabot darbu ar jaunatni kopumā, bet nosaka tikai kvantitatīvu rādītāju. Šādā aspektā precīzāks būtu rādītājs, kas ļautu novērtēt, vai izstrādātie materiāli tiek izmantoti, vai mērķgrupu pārstāvji tos atzīst par lietderīgiem un nepieciešamiem. Redakcionāla nepilnība šajā rādītājā ir arī tā apvienošana vienā rādītājā ar metodisko tikšanos skaitu. Starp abiem rādītājiem nav savstarpēji izrietošas loģiskas saiknes, tādēļ tos būtu lietderīgāk norādīt kā atsevišķus rezultātīvos rādītājus. Savukārt rezultātie rādītājs 3.4 daļēji pārklājas ar rādītāju 3.2, jo pēc būtības iekļauj arī visas metodiskās tikšanās. Tai pat laikā pats rādītājs 3.4 definēts, no vienas puses, pārāk vispārīgi (nav skaidrs, kas tieši tiek uzskatīts par “informatīvu tikšanos”, piemēram, vai tās var būt arī tiešsaistes tikšanās, apmācību semināri,

¹⁰ Datu avotus (DA) skatīt ziņojuma pielikumā.

konferences u.tml.), bet, no otras puses, ierobežojoši (nav skaidrs, kādēļ rādītājs attiecas tikai uz jauniešu centru vadītājiem un darbiniekiem, nevis jebkuru darbā ar jaunatni iesaistīto personu).

1.1.2. pasākums: Organizēt darbā ar jaunatni iesaistīto personu neformālās izglītības apmācības par jaunatnes politikas aktualitātēm, par jauniešu dažādiem vecumposmiem, par veselību (veicināšanu u.c.), vardarbību (emocionālo un fizisko) jauniešu vidū un citām aktuālām tēmām

Pasākuma ietvaros plānoti 3 darbības rezultāti: (1) izstrādāti grozījumi MK 2008. gada 16. decembra noteikumos Nr.1047 "Jaunatnes lietu speciālistu apmācības kārtība", (2) izstrādāti MK noteikumi "Jaunatnes darbinieka apmācības kārtība", (3) apmācītas 25 personas gadā.

2016. gadā īstenotas apmācību programmas 26 jaunatnes lietu speciālistiem 80 akadēmisko stundu apjomā saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Organizēts pieredzes apmaiņas seminārs 25 jauniešu centru vadītājiem (iesācējiem), lai sniegtu priekšstatu par jauniešu centru darbu pašvaldībās, jauniešu motivācijas iespējām un jauniešu brīvā laika organizēšanu. Nodrošinātas tiešraides ekspertu lekcijas par aktuālajiem jaunatnes politikas jautājumiem LPS jaunatnes lietu atbalsta tīkla ietvaros.¹¹ 2017. gadā organizēti 10 profesionālās pilnveides mācību semināri jaunatnes lietu speciālistiem, kuru laikā 23 jaunatnes lietu speciālisti apguva mācību programmu 80 akadēmisko stundu garumā. Tāpat īstenoti pieci pieredzes apmaiņas braucieni jaunatnes lietu speciālistiem dažādos Latvijas reģionos, kā arī 14 informatīvie semināri jaunatnes politikas attīstības veicināšanai reģionos, apmeklējot 18 pašvaldības.¹² 2018. gadā turpinājās jaunatnes lietu speciālistu mācības (26 speciālisti), kā arī uzsākta jaunatnes darbinieku mācību programma. Papildus mācībām nodrošināts metodiskais atbalsts – pieredzes apmaiņas un informatīvie izbraukumi. Lai paaugstinātu jaunatnes jomā iesaistīto personu kvalifikāciju un sniegtu nepieciešamās kompetences pašvaldībām, jaunatnes darbiniekiem, jauniešiem un citiem jaunatnes jomas pārstāvjiem organizētas mācības. "Erasmus+: Jaunatne darbībā" programmas ietvaros 2018. gadā īstenoti 15 starptautiski ilgtermiņa projekti, kuros piedalījās 447 dalībnieki. Tāpat 21 nacionālā mēroga mācību pasākumā piedalījās 611 dalībnieki. 104 jaunatnes darbiniekiem bija iespēja apgūt jaunas prasmes un zināšanas 55 starptautiskās mācībās.¹³ Lai gan līdz šim nav tikuši izstrādāti pasākuma ietvaros paredzētie grozījumi MK 2008. gada 16. decembra noteikumos Nr.1047 "Jaunatnes lietu speciālistu apmācības kārtība" un nav izstrādāti MK noteikumi "Jaunatnes darbinieka apmācības kārtība", lai nodrošinātu jaunatnes darbiniekiem iespēju iegūt nepieciešamās zināšanas IZM pilotprogrammas veidā 2018. gadā izveidoja apmācību programmu jaunatnes darbiniekiem, tādējādi

¹¹ Izglītības un zinātnes ministrijas 2016. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/IZM_2016_publ_parskats_GALA_PiAD_Laura_10072018.pdf

¹² Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

¹³ Izglītības un zinātnes ministrijas 2018. gada publiskais pārskats: https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2018_PARSKATS_SEPTEMBRIS.pdf

paplašinot iespējas apgūt darbam nepieciešamās zināšanas un prasmes un pilnveidojot darbam ar jaunatni kvalitāti.

VM kā par pasākuma ieviešanu līdzatbildīgā iestāde informē, ka Eiropas Sociālā fonda darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.4. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem” 9.2.4.1. pasākuma „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” projekta „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (identifikācijas Nr. 9.2.4.1/16/l/001) ietvaros ir norisinājies darbs pie apmācību plānošanas izglītības iestāžu pedagogiem par veselības izglītības jautājumiem (veselīga uztura, fizisko aktivitāšu, atkarību profilakses, seksuālās un reproduktīvās veselības, psihiskās veselības jomās). Apmācības uzsāktas un tiek īstenotas 2019. gadā.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 3. politikas rezultātu “Nodrošināts atbalsta mehānisms darba ar jaunatni veicošām personām”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās VM, LPS, pašvaldības. Definētie rezultatīvie rādītāji kā ikgadēji, tā kumulatīvi būtiski pārsniedz plānotos.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 3.1: notikušo jaunatnes speciālistu kvalifikācijas celšanas pasākumu skaits gadā/ apmācīto personu skaits gadā	0	2/50	5/25. Kumulatīvi apmācīto personu skaits: vairāk nekā 70. DA: 1.	2/50

Secinājums: Pasākums tiek sekmīgi īstenots un ir atbilstošs rīcības virziena uzdevumam. Lai gan formāli nav tikuši sasniegti visi plānotie darbības rezultāti (nav pieņemti atbilstošo MK noteikumu grozījumi un izstrādāti jauni MK noteikumi jaunatnes darbinieku apmācību nodrošināšanā), pēc būtības visas plānotās aktivitātes ir īstenotas. Rezultatīvais rādītājs 3.1, savukārt, būtu pilnveidojams. Pirmkārt, būtu iesakāms neizmantojot apvienotu rādītāju, bet nodalīt katru no iekļautajiem kā atsevišķu rezultatīvo rādītāju. Otrkārt, rādītāja aprakstā tiek izmantots termins “jaunatnes speciālists”, kāds netiek izmantots un skaidros nevienā no jaunatnes politikas un darba ar jaunatni plānošanas dokumentiem, līdz ar to radot neskaidrību, uz kādām personām tas tiek attiecināts (jaunatnes lietu speciālistiem vai/un jaunatnes darbiniekiem pēc amata apraksta (profesiju klasifikatora), vai jebkuru darbā ar jaunatni iesaistīto personu). Treškārt, rādītājā netiek konkretizēts, kādi tieši pasākumi tiek uzskatīti par “jaunatnes speciālistu kvalifikācijas celšanas pasākumiem” – vai tās ir plānotās apmācības jaunatnes

lietu speciālistiem atbilstoši MK 2008. gada 16. decembra noteikumiem Nr.1047 "Jaunatnes lietu speciālistu apmācības kārtība" vai jebkuras apmācības darbā ar jaunatni iesaistītajiem (šo neskaidrību lielā mērā rada arī norādītās līdzatbildīgās institūcijas – VM, LPS, pašvaldības –, kurām specifiski nav tikuši plānoti atsevišķi apmācību pasākumi tieši jaunatnes jomā, bet ir plānoti pasākumi, piemēram, izglītības nozarē). Papildus jānorāda, ka apmācību mērķgrupu definēšanā sasaiste ar minētajiem MK noteikumiem vai profesiju klasifikatoru attiecībā uz darbu ar jaunatni personālu ir lielā mērā ierobežojoša, jo, kā liecina nozares pārskati tikai neliela daļa pašvaldību darbinieku pēc amata apraksta ir jaunatnes lietu speciālisti, kā arī daļa darbā ar jaunatni iesaistīto pēc amatu aprakstiem attiecas uz izglītības jomu vai pat kultūras jomu. Sekojoši – būtu iesakāms izmantot pēc iespējas plašāku speciālistu definējumu, lai iekļautu visas personas, kas pēc būtības veic darbu ar jaunatni pašvaldībās.

1.1.3. pasākums: Organizēt konkursu darba ar jaunatni balvas pasniegšanai par labākajiem sasniegumiem darbā ar jaunatni

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) reizi divos gados noorganizēts konkurss darba ar jaunatni balvas pasniegšanai.

Konkursa „Labākais darbā ar jaunatni” mērķis ir izteikt IZM atzinību pašvaldībām, darbā ar jaunatni iesaistītajām personām, kā arī jaunatnes organizācijām un biedrībām, kas veic darbu ar jaunatni, par ieguldījumu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanā. Konkurss „Darbs ar jaunatni” tiek rīkots reizi divos gados, un to organizē IZM sadarbībā ar Latvijas Jaunatnes padomi un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā. 2016. gadā rīkots konkursa “Labākais darbā ar jaunatni 2016” konkursa laureātu godināšanas pasākums Jelgavā ar 150 dalībniekiem, kur apbalvoti 13 laureāti (konkursā 13 nominācijās tika saņemti kopumā 58 pieteikumi 4 kategorijās).¹⁴ 2018. gadā organizēts konkurss “Labākais darbā ar jaunatni 2018”, kurā deviņās nominācijās pasākumā Madonā apbalvotas gan pašvaldības un darbā ar jaunatni iesaistītas personas, gan jauniešu centri, jaunatnes organizācijas un biedrības.¹⁵ Konkurss var pieteikt pašvaldības un darbā ar jaunatni iesaistītas personas, jauniešu centrus, jaunatnes organizācijas un biedrības. Konkursa mērķis ir popularizēt darbu ar jaunatni un tā nozīmi jauniešu pilnvērtīgai un vispusīgai attīstībai, tādējādi veicinot jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu, kā arī rosināt pašvaldības un jaunatnes organizācijas izvērtēt īstenotās aktivitātes jaunatnes jomā. Tāpat mērķis ir paaugstināt darbā ar jaunatni iesaistīto personu prestižu.

¹⁴ Izglītības un zinātnes ministrijas 2016. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/IZM_2016_publ_parskats_GALA_PIAD_Laura_10072018.pdf

¹⁵ Izglītības un zinātnes ministrijas 2018. gada publiskais pārskats: https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2018_PARSKATS_SEPTEMBRIS.pdf

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 3. politikas rezultātu “Nodrošināts atbalsta mehānisms darba ar jaunatni veicošām personām”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās LPS, pašvaldības, NVO. Rezultatīvais rādītājs ticis izpildīts definētajā apjomā.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 3.5 Reizi 2 gados noticis konkurss darba ar jaunatni balvas pasniegšanai par labākajiem sasniegumiem darbā ar jaunatni // Notikušo pasākumu skaits darba ar jaunatni popularizēšanas un atzīšanas veicināšanai (balva u.c. pasākumi)	2 gadā	2 gadā	Reizi divos gados tiek rīkots konkurss “Labākais darbā ar jaunatni”. DA: 12.	2 gadā

Secinājums: Pasākums tiek sekmīgi īstenots un ir atbilstošs rīcības virziena uzdevumam. Rezultatīvais rādītājs pēc būtības ir identisks darbības rezultātam. Jāvērš uzmanība, ka rezultatīvais rādītājs plānošanas dokumentā tiek atšķirīgi definēts – sadaļā “VI. Veicamie pasākumi” rādītājs definēts “Reizi 2 gados noticis konkurss darba ar jaunatni balvas pasniegšanai par labākajiem sasniegumiem darbā ar jaunatni”, savukārt sadaļā “V. Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji to sasniegšanai” tas pats rādītājs definēts “Notikušo pasākumu skaits darba ar jaunatni popularizēšanas un atzīšanas veicināšanai (balva u.c. pasākumi)”. Neviennozīmīgi definēta arī rādītāja sasniedzamā vērtība – “2 gadā”. Šādā redakcijā tas vairāk atbilst rādītāja definējumam V.sadaļā, kamēr pasākuma definējums ir konkrēti par konkrētā konkursa rīkošanu. Iesakāms precizēt rādītāja tekstuālo un skaitlisko redakciju.

1.1.4. pasākums: Nodrošināta ilgtermiņa darba ar jaunatni plānošana reģionālā līmenī

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) 2017. gadā īstenots pilotprojekts, kura ietvaros tiek izveidotas jaunatnes lietu koordinātoru amata vietas 2 plānošanas reģionos, (2) 2020. gadā izveidotas jaunatnes lietu koordinātoru amata vietas 5 plānošanas reģionos.

Pasākuma īstenošana tikusi plānota jaunās politikas iniciatīvas ietvaros. Tā kā tai nav ticis piešķirts finansējums, pasākums līdz šim nav īstenots.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 3. politikas rezultātu “Nodrošināts atbalsta mehānisms darba ar jaunatni veicošām personām”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās VARAM, LPS, pašvaldības, plānošanas reģioni.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 3.3: katrā plānošanas reģionā ir izveidota jaunatnes lietu koordinatora amata vieta	0	2	0 DA: 1.	5

Secinājums: Pasākums netiek īstenots. Vienlaikus jānorāda, ka pasākuma efektivitāte konkrētā uzdevuma sasniegšanai ir apšaubāma. Līdzšinējos nozaru pārskatos un pētījumos nav aktualizēta nepieciešamība pēc darba ar jaunatni plānošanas reģionālā līmenī. Uz šādas iniciatīvas neviennozīmīgumu ticis norādīts arī no LPS puses 2014. gada 18. decembra jauniešu centru vadītāju metodiskās tikšanās ietvaros.¹⁶ Darba ar jaunatni pētījumi liecina, ka problemātiskāks aspekts ir tieši praktiskā darba īstenošana, nevis jaunatnes politikas plānošana. Tādēļ šāda pasākuma potenciālā efektivitāte drīzāk vērtējama kā ļoti zema.

1.2. uzdevums: paplašināt, atbalstīt un attīstīt jaunatnes informācijas punktu tīklojumu reģionos un regulāri profesionāli pilnveidot jaunatnes lietu speciālistu un darbā ar jaunatni iesaistīto personu kompetenci jaunatnes informācijas jomā

Informācijas pieejamība un aktualitāte nozares izvērtējumos regulāri tiek norādīta kā viena no aktuālajām problēmām, lai arī ne būtiskākā. Tas attiecas gan uz darbā ar jaunatni iesaistīto personu vērtējumiem (20% novērtējuši, ka viņiem nav pieejama visa nepieciešamā informācija sekmīgai darba ar jaunatni īstenošanai), gan arī pašu jauniešu vērtējumiem par barjerām, kas liedz būt aktīvākiem līdzdalībā (jāuzsver gan, ka lielāka problēma ir nevis informācijas pieejamība, bet spēja to analizēt un atlasīt sev nepieciešamo). Tai pat laikā 48% darbā ar jaunatni iesaistīto atzīst, ka savā ikdienas darbā reti izmanto dažādus datus, statistiku un informāciju par jauniešiem un jaunatnes jomu. Šo datu aspektā aktualizējas nepieciešamība vairāk runāt par pierādījumos balstītu jaunatnes politiku un darbu ar jaunatni, ne tik daudz informācijas pieejamību kā tādu.

Uzdevuma ietvaros plānoti 3 pasākumi, sasniedzot kopumā 4 darbības rezultātus, ko raksturo 4 rezultatīvie rādītāji.

¹⁶ Aizvadīta IZM un pašvaldību jauniešu centru vadītāju metodiskā tikšanās: <https://www.lps.lv/lv/zinas/lps/1249-aizvadita-izm-un-pasvaldibu-jauniesu-centru-vaditaju-metodiska-tiksanas>

1.2.1. pasākums: Veicināt informācijas punktu izveidi un stiprināt informācijas punktu darbību pašvaldībās

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) nodrošināti ikgadēji popularizēšanas pasākumi nacionālā līmenī.

Pasākums lielā mērā saistīts ar Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas (reorganizēta 2009. gadā) iniciatīvu par jauniešu informācijas punktu ieviešanu, kam tikušas izstrādātas arī vadlīnijas¹⁷. Šāda iniciatīva, savukārt, bijusi saistīta ar tā sauktās Jaunatnes informācijas sistēmas izveidi – tas būtu strukturēts un vienots informācijas tīklojums, kas pārklāj visu Latviju, lai nodrošinātu jauniešiem iespēju iegūt viņiem aktuālu un attiecīgi pielāgotu informāciju. Lai gan atsevišķās pašvaldībās 2009.-2010. gadā notikušas diskusijas un sākotnējie plāni šādu punktu ieviešanā, šī iniciatīva kopumā nav realizējusies. Šādā aspektā nav pamatota informācijas punktu tīklojuma izveides iekļaušana jaunatnes politikas plānošanas aktuālajā dokumentā, jo tai nav saistības ar nekādām konkrētām rīcībpolitikā paredzētām aktivitātēm. Pie tam – lielā mērā šāda aktivitāte pārklātos ar Eurodesk informācijas tīklu¹⁸, kas ir Eiropas jaunatnes informācijas tīkls, kas sniedz uzticamu informāciju un konsultācijas jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajiem par dažādām mobilitātes iespējām visā Eiropā, kā arī nodrošina informatīvu atbalstu ES programmas “Erasmus+” potenciālajiem un esošajiem projektu īstenotājiem. Papildus jāņem arī vērā tendences informācijas ieguvē kā jauniešu, tā jaunatnes darbinieku mērķgrupās – informāciju absolūtais vairākums abu mērķgrupu pārstāvju iegūst internetā. Tādēļ atsevišķu informācijas punktu izveide un uzturēšana visdrīzāk būtu mazefektīva.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 1. politikas rezultātu “Nodrošināta aktuālāko datu un informācijas pieejamība par jaunatni un jaunatnes politiku”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās LPS, pašvaldības, plānošanas reģioni. Rezultatīvais rādītājs nav novērtējams, jo plānotais pasākums netiek īstenots, un tā aktualitāte nav pietiekami pamatota.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 1.3: Izveidoto informācijas centru skaits jauniešu centros	17 jaunatnes multifunkcionālo centru skaits (2014)		Nav novērtējams.	

¹⁷ Jauniešu informācijas punktu izveides vadlīnijas: https://www.izm.gov.lv/images/jaunatne/pasvaldibu_jaun_pol/jauniesu-informācijas-punktu-izveides-vadlinijas_26-06-2009.pdf

¹⁸ Eurodesk: <http://jaunatne.gov.lv/lv/eurodesk/programma-eurodesk>

Secinājums: Pasākums netiek īstenots, un tā nepieciešamība un efektivitāte nav pamatota. No konkrētā pasākuma īstenošanas būtu iesakāms atteikties, jo tā ietekme uz uzdevuma sasniegšanu būtu minimāla.

1.2.2. pasākums: Pilnveidot interneta platformu, kas kalpo kā atbalstoša informācijas sistēma jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajām personām

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) nodrošināta jauniešu mērķauditorijai paredzēto valsts nodrošināto pakalpojumu apkopošana vienā interneta platformā, (2) nodrošināta regulāra interneta platformas uzturēšana un informācijas aktualizēšana.

Visā pārskata periodā IZM uzturējusi interneta platformu www.jaunatneslietas.lv, kurā sniegta aktuālākā informācija par jaunatnes politiku nacionālā un pašvaldību līmenī, kā arī sniegta darbā ar jaunatni noderīga informācija un dati (pētījumi, infografikas, kontaktu datu bāzes u.c.). 2016. gadā tika izstrādāts un izplatīts video materiāls par Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.-2020.gadam latviešu valodā¹⁹. Papildus informāciju IZM izplata ministrijas sociālajos tīklos, kā arī izsūta ziņas e-pastos.²⁰ 2017. gadā nodrošināta portāla www.jaunatneslietas.lv tehniskā un saturiskā pilnveide, kā rezultātā portāls ieguvis mūsdienīgas lapas veidolu un jauniešu lietošanas ieradumiem pielāgotu tehnisko risinājumu.²¹ 2018. gadā sadarbībā ar jauniešu vidū populāriem interneta platformas Youtube.com video stāstu veidotājiem (jūtūberiem un vlogeriem) izveidoti un publicēti pieci video stāsti par darbā ar jaunatni aktuālām tēmām. Lai informētu jauniešus par jaunatnes politiku, līdzdalības iespējām, brīvprātīgo darbu un jauniešu centru iniciatīvām, uzsākta sadarbība ar Latvijas Radio 5 par informācijas izvietojumu, gan piedaloties izbraukuma translācijās reģionos, gan veidojot sižetus par darbu ar jaunatni aktualitātēm.²²

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 2 rezultatīvie rādītāji, kas saistīti ar 1. politikas rezultātu "Nodrošināta aktuālāko datu un informācijas pieejamība par jaunatni un jaunatnes politiku". Atbildīgā institūcija ir IZM. Rezultatīvo rādītāju izpildes novērtējums nav iespējams, jo nav pieejami atbilstoši dati. Pieejamie dati rādītāja sasniegšanu raksturo atšķirīgā aspektā. Portāla www.jaunatneslietas.lv apmeklējuma statistika liecina, ka tam ir vidēji 15 700 unikālie apmeklētāji mēnesī, bet nav iespējams noteikt, vai tie ir jaunieši vai darbā ar jaunatni iesaistītie, vai citu mērķgrupu pārstāvji. Darbā ar jaunatni iesaistīto aptaujas dati liecina, ka kopumā 62,2% iegūst informāciju šajā portālā un 28,8% saņem IZM e-pasta ziņas. Lai gan definētie rādītāji to izteiktajā redakcijā nav nosakāmi, kopumā secināms, ka rezultatīvais rādītājs 1.2, visdrīzāk, ir sasniegts, jo liela daļa darbā ar jaunatni iesaistīto izmanto konkrēto

¹⁹ Video "Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.-2020. gadam": <https://www.youtube.com/watch?v=cNBMVEgVPyU>

²⁰ Izglītības un zinātnes ministrijas 2016. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/IZM_2016_publ_parskats_GALA_PiAD_Laura_10072018.pdf

²¹ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

²² Izglītības un zinātnes ministrijas 2018. gada publiskais pārskats: https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2018_PARSKATS_SEPTEMBRIS.pdf

informācijas avotu. Tai pat laikā jauniešu mērķgrupā, visdrīzāk, rādītājs nav sasniegts, jo portāla saturs vairāk piemērots darbā ar jaunatni iesaistītajiem, nevis jauniešiem.

	Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 1.1: jauniešu īpatsvars, kuri vismaz reizi mēnesī apmeklē interneta platformu www.jaunatneslietas.lv	0	20%	Vidēji 15 700 unikālie apmeklētāji mēnesī (2017.g. dati). NB! Nav nosakāms jauniešu īpatsvars! DA: 1.	45%
Rezultatīvais rādītājs 1.2: darbā ar jaunatni iesaistīto personu īpatsvars, kuri vismaz reizi mēnesī apmeklē interneta platformu www.jaunatneslietas.lv	0	30%	62,2% iegūst informāciju šajā mājas lapā; 28,8% saņem IZM e-pasta ziņas. NB! Rādītājs izteiktajā redakcijā nav nosakāms! DA: 2.	60%

Secinājums: Pasākums tiek daļēji īstenots un ir atbilstošs rīcības virziena uzdevumam. Lai gan konkrētais portāls ir viens no biežāk izmantotajiem informācijas avotiem darbā ar jaunatni iesaistīto mērķgrupā, jauniešu mērķgrupā informācijas ieguvei tas tiek izmantots minimāli. Zinot, ka jauniešu informācijas ieguves paradumi būtiski atšķiras no citu paaudžu ieradumiem, iespējams, būtu iesakāms konkrēto platformu turpmāk attīstīt tikai kā profesionālās informācijas avotu darbā ar jaunatni iesaistītajiem, nemēģinot vienlaikus panākt, lai līdzvērtīgi to apmeklētu arī jaunieši. Katrai no šīm mērķgrupām būtiski atšķiras kā funkcionālās, tā vizuālās prasības informācijas avotu izmantošanā. Darbā ar jaunatni iesaistīto aptaujas dati arī liecina, ka esošo portālu izteikti izmanto pašvaldību un valsts institūciju pārstāvji, bet mazāk NVO sektora pārstāvji. Tādēļ būtu iesakāms papildus vērtēt arī NVO sektora informatīvās vajadzības un portālu attīstīt kā visām mērķgrupām piemērotu informācijas avotu. Papildus jānorāda, ka šobrīd darbā ar jaunatni iesaistītajiem pieejams ļoti plašs informācijas avotu klāsts (aptaujā kopumā veikts mērījums par 15 dažādiem informācijas avotiem (tai skaitā sociālo tīklu kontiem)), kas, savukārt, aktualizē jautājumu par to, vai šie dažādi informācijas avoti savā funkcionalitātē nepārklājas un nedublējas, un, iespējams, būtu nepieciešama to specializēšanās vai vismaz sadarbība.

Attiecībā uz rezultatīvajiem rādītājiem – iesakāms tos precizēt, nosakot nevis konkrētā portāla apmeklēšanas biežumu, bet gan kopējo izmantošanas īpatsvaru. Apmeklēšanas biežums lielā mērā

saistīts ar informācijas un datu atjaunināšanas biežumu portālā, nevis informācijas avota kā tāda izmantojamību.

1.2.3. pasākums: Valsts mērogā izveidot jauniešu brīvā laika pavadīšanas infrastruktūras karti, kas pieejama arī Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā – Ģeoportāls

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) Izveidota valsts mērogā jauniešu brīvā laika pavadīšanas infrastruktūras karte.

Pasākums līdz šim nav ticis īstenots. Tā nepieciešamība un potenciālā efektivitāte arī nav pietiekami pamatota. Lai gan jauniešu pētījumos informācijas pieejamība nereti tiek identificēta kā būtisks iemesls, kādēļ jaunieši nepietiekami iesaistās aktivitātēs, tas nekad nav definēts kā izteikti būtisks faktors. Pie tam – aptauju dati liecina, ka jauniešu esošās iespējas ir plašākas nekā viņu reālā iesaistīšanās aktivitātēs. Lai gan tam iemesls bieži ir piedāvāto aktivitāšu tematiskā neatbilstība jauniešu interesēm, ar informētību kā tādu tam nav tiešas saistības. Plānotā pasākuma ieviešanas iespējas ir neskaidras arī plānotā finansējuma aspektā – paredzēts, ka pasākums tiek īstenots piešķirtā valsts budžeta finansējuma ietvaros un ir ietilpstošs amata pienākumos, tomēr nav skaidrs, kādā veidā konkrētā amatpersona veiktu tehnisko risinājumu izstrādi un ieviešanu, ja pasākumam paredzēt arī sasaiste ar Valsts vienoto ģeotelpiskās informācijas portālu (Ģeoportāls). Pasākuma ieviešanu apgrūtinātu arī nepieciešamība regulāri atjaunināt datus par jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām, jo tādu ir ļoti daudz un tās ir regulāri mainīgas. Daļēji šī pasākuma ietvaros plānotās aktivitātes tiek īstenotas portālā www.jaunatneslietas.lv, kur pieejams gan notikumu kalendārs, gan sadaļa "Ceļa rādītājs", kur kartē izkārtota informācija par darbā ar jaunatni iesaistīto personālu un institūcijām. Tomēr tā drīzāk uzskatāma par darbā ar jaunatni iesaistītajām personām noderīgu informāciju, nevis jauniešu informēšanu par viņu iespējām brīvajā laikā. Tai pat laikā – kopš 2018. gada jauniešu pašiniciatīvā tiek attīstīta interneta platforma "Visas iespējas", kas ieguvis sociālā uzņēmuma statusu un saņēmis A/S "Attīstības finanšu institūcija Altum" granta atbalstu ESF projekta Nr. 9.1.1.3/15/I/001 "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai" ietvaros. Platforma <https://visasiespejas.lv> apkopo jauniešu organizācijas un to rīkotos projektus gan Latvijā, gan pasaulē. Tādējādi lielā mērā šajā platformā tiek īstenotas aktivitātes, ko paredz plānošanas dokumenta konkrētais pasākums, un tādēļ tā ieviešana nebūtu lietderīga.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 1. politikas rezultātu "Nodrošināta aktuālāko datu un informācijas pieejamība par jaunatni un jaunatnes politiku". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgā VARAM. Lai gan pasākuma ietvaros paredzēts izstrādāt jauniešu mērķgrupai piemērotu brīvā laika pavadīšanas infrastruktūras karti, rezultatīvais rādītājs attiecas uz IZM uzturētās platformas www.jaunatneslietas.lv apmeklējumu jauniešu mērķgrupā. Tādēļ secināms, ka

rezultatīvais rādītājs nav pasākumam atbilstoši definēts, un pēc būtības neparādītu konkrētās aktivitātes īstenošanu.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 1.1: jauniešu īpatsvars, kuri vismaz reizi mēnesī apmeklē interneta platformu www.jaunatneslietas.lv	0	20%	Vidēji 15 700 unikālie apmeklētāji mēnesī (2017.g. dati). NB! Nav nosakāms jauniešu īpatsvars! DA: 1.	45%

Secinājums: Pasākums netiek īstenots un tā īstenošanas lietderība nav pietiekami pamatota. Iepriekš tekstā detalizētāk analizēta kā pasākuma kopumā, tā arī rezultatīvā rādītāja nepilnības, secinot, ka šāda pasākuma īstenošana šobrīd ir zaudējusi aktualitāti un nebūtu efektīva uzdevuma sasniegšanai.

1.3. uzdevums: izstrādāt vienotu modeli jauniešu neformālās izglītības attīstīšanai un atzīšanai valsts mērogā, veicinot arī neformālās izglītības metožu izmantošanu

Uzdevums saistīts ar Eiropas Savienības Padomes 2012.gada 20.decembra ieteikumu²³ par neformālās un ikdienas mācīšanās validēšanu – tas nosaka, ka dalībvalstīm ne vēlāk kā 2018. gadā ir jāievieš pasākumi neformālās mācīšanās rezultātu atzīšanai, kas nodrošina zināšanu, prasmju, kompetenču novērtēšanu, kā arī iespēju iegūt pilnu kvalifikāciju vai tās daļu. Šīs aktivitātes paredzētas Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014.-2020.gadam Rīcības virzienā “2.3: Ārpus formālās izglītības iespēju bērniem un jauniešiem paplašināšana”, kur definēts uzdevums “14. Veicināt jauniešu neformālās izglītības prasmju atzīšanas un novērtēšanas sistēmas attīstību, ieviešot Eiropā atzītu rīku Youthpass nacionālā līmenī”, atbildīgā institūcija ir JSPA un iesaistītā IZM.²⁴ Papildus tam līdz 2020. gadam Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros paredzēts ieviest neformālās mācīšanās darbā ar jaunatni jomā atzīšanas sistēmu Latvijā, uz ko arī vērsts konkrētais uzdevums.

Uzdevuma ietvaros plānoti 2 pasākumi, sasniedzot kopumā 2 darbības rezultātus, ko raksturo 2 rezultatīvie rādītāji.

²³ Eiropas Padomes 2012. gada 20. decembra ieteikums par neformālās un ikdienas mācīšanās validēšanu (2012/C 398/01): [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32012H1222(01))

²⁴ Par neformālās izglītības atzīšanu plašāk skatīt ziņojumā "Neformālās un ikdienas mācīšanās rezultātu atzīšanas ieviešana Latvijā": http://www.aic.lv/portal/content/files/Neform_mac_atzis_zinojums_2018_2.pdf

1.3.1. pasākums: Izstrādāt vienotu modeli jauniešu neformālās izglītības atzīšanai valsts mērogā

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) izstrādāts jauniešu neformālās izglītības ceļā iegūto kompetenču atzīšanas mehānisms.

Pamatojoties uz MK 2014. gada 26. maija noteikumu Nr. 265 "Jaunatnes konsultatīvās padomes nolikums" 4.1. apakšpunktu, IZM 2017. gadā ir izveidojusi Jauniešu neformālās izglītības vienota modeļa izstrādes darba grupu, kuras uzdevums ir līdz 2020. gada 31. decembrim ieviest neformālās mācīšanās darbā ar jaunatni jomā atzīšanas sistēmu Latvijā.

Viens no nozīmīgākajiem neformālās mācīšanās darbā ar jaunatni ietvariem Latvijā un citur ES ir programma „Erasmus+: Jaunatne darbībā”, kas vienlaikus piedāvā arī iegūto kompetenču atzīšanas mehānismu – *Youthpass* sertifikātu. Atbilstoši Eiropas Padomes ieteikumam par neformālās un ikdienas mācīšanās rezultātu atzīšanu *Youthpass* izmantošanas mērķis ir atvieglot mācīšanās rezultātu atzīšanu. JSPA ir atbildīgā institūcija par minētā mērķa ieviešanu Latvijā. Saskaņā ar JSPA datiem 2018. gadā kopumā 601 organizācija lieto *Youthpass* sertifikātu neformālās mācīšanās prasmju atzīšanai, un kopējais jauniešu skaits, kas saņēmuši *Youthpass* sertifikātu, ir jau 16 490.²⁵

No 2014. gada līdz 2016. gadam JSPA īstenoja ilgtermiņa pilotprojektu “Level up”, kura ietvaros 17 Latvijas pašvaldībās un biedrībās notika mācīšanās aktivitātes, izmantojot *Youthpass* sertifikātu kā rīku neformālās izglītības atzīšanai. Lai turpinātu šīs jomas attīstību, JSPA katru gadu organizē mācības par mācīšanās procesa organizēšanu. 2018. gadā JSPA organizēja mācības “Passion for learning” 14 dalībniekiem, kas ikdienā strādā ar jauniešiem. Lai veicinātu neformālās izglītības atzīšanu, JSPA 2018. gadā programmas “Erasmus+: Jaunatne darbībā” ietvaros ikgadējā projektu ideju attīstīšanas pasākuma “Projektu nakts” laikā organizēja darba grupu 15 organizācijām, kas bija īstenojušas projektus “Erasmus+: Jaunatne darbībā” programmā. Darba grupas ietvaros tika izvērtēta organizāciju pieredze tieši mācīšanās veicināšanas jomā, kā arī izdarīti secinājumi nākamo projektu uzlabošanai.²⁶

Pārskata periodā IZM sadarbībā ar JSPA turpināja darbu, lai attīstītu neformālās izglītības atzīšanas sistēmu nacionālā līmenī.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās JSPA, NVO, pašvaldības. Definētais rezultatīvais rādītājs nav

²⁵ Ziņojums "Neformālās un ikdienas mācīšanās rezultātu atzīšanas ieviešana Latvijā": http://www.aic.lv/portal/content/files/Neform_mac_atzis_zinojums_2018_2.pdf

²⁶ Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra. Publiskais pārskats. 2018. Pieejams: http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/ESK/2019/publiskais_parskats_2018final.pdf

sasniegts, bet vienlaikus jāuzsver, ka tam nav loģiskas saiknes ar pasākuma izpildi (skatīt detalizētāku skaidrojumu zemāk pie secinājumiem).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.2: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir visas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	43% (2013)	40%	28,0% (atbilde aptaujā "visas iespējas") DA: 4.	45%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Rezultatīvais rādītājs pēc būtības nav loģiskā saiknē ar noteiktā pasākuma izpildi, jo jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, viņiem ir visas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm, nepierāda vienota modeļa jauniešu neformālās izglītības atzišanai valsts mērogā pastāvēšanu. Pie tam – pats rādītājs ir redakcionāli neprecīzs – tas nosaka rādītāju, kurš iekļauj nevis kopējo pozitīvo vērtējumu īpatsvaru, bet tikai atbildi "visas iespējas", neņemot vērā atbildi "lielas iespējas" (atsevišķi izdalīts rezultatīvais rādītājs 4.1, kas iekļauj atbildes "lielas iespējas"). Līdz ar to šāds rādītājs ir pēc būtības maldinošs un nebūtu izmantojams.

1.3.2. pasākums: Izveidot individualizētas mācību pieejas īstenošanu vispārējās izglītības iestādēs

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) sekmēta skolēnu mācību sasniegumu pozitīvā dinamika.

Pasākums ticis dublēts no Izglītības attīstības pamatnostādņem 2014.-2020.gadam un attiecas uz SAM 8.3.2. "Palielināt atbalstu vispārējās izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" projekta ietvaros īstenotajām aktivitātēm un rezultatīvajiem rādītājiem. Tādēļ šī pasākuma iekļaušana Jaunatnes politikas īstenošanas plānā nav pamatota, jo neparedz nekādas papildu aktivitātes, kā arī nav saistīta ar IZM jaunatnes politikas atbildības jomu. Pasākums tiek pilnībā īstenots Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ietvaros.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 5. politikas rezultātu "Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās VIS, pašvaldības. Rādītājā novērojams būtisks progress un ir sasniegta plānotā vērtība.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 5.7: Vispārējās izglītības iestāžu skaits, kas ieviesušas individuālu pieeju izglītojamo kompetenču attīstībai	23 (2013)	180	180 DA: 13.	200

Secinājums: Pasākums tiek īstenots Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ietvaros. Pasākums nav arī atbilstošs definētajam uzdevumam, jo nav attiecināms tieši uz neformālās izglītības attīstīšanu. Arī rādītājs dublē Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014.-2020.gadam plānoto.

1.4. uzdevums: veicināt jauniešu mobilitāti (jo īpaši, kas veicina izglītošanos un brīvprātīgo darbu) un dalību dažādās mobilitātes programmās

Jaunatnes politikas īstenošanas viens no pamatprincipiem ir mobilitātes un starptautiskās sadarbības nodrošināšanas princips – nodrošināt iespēju jauniešu mobilitātei, zināšanu un prasmju apguvei ārpus viņu dzīvesvietas un veicināt citu valstu rekomendāciju un labās prakses apmaiņu un ieviešanu Latvijas jaunatnes politikā. Mobilitāte, tai skaitā pārrobežu mobilitāte, ir viena no būtiskām aktivitātēm, kas veicina jauniešu interesi un līdzdalību globālā procesa izzināšanā un ietekmēšanā. Latvijas jauniešu ieinteresētība ceļot uz citām valstīm ir izteikti liela – kopumā 92% jauniešu izsaka interesi doties ceļojumos ārpus valsts. Tajā pašā laikā – tikai 41% jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespēja ceļot. Tas nozīmē, ka Latvijas jauniešu mobilitātes iespējas un vēlmes tikai daļēji tiek īstenotas.

Uzdevuma ietvaros plānoti 2 pasākumi, sasniedzot kopumā 3 darbības rezultātus, ko raksturo 2 rezultatīvie rādītāji.

1.4.1. pasākums: Atbalstīt jauniešu dalību ES izglītības mobilitātes projektos, „ERASMUS+”, attīstības sadarbības u.c. programmu ietvaros

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) atbalstīto ES programmas „ERASMUS+” izglītības mobilitātes projektu skaits pirmās un otrās pamatdarbības ietvaros.

2016. gadā atbalstīti kopumā 133 projekti (128 – 1.pamatdarbības, 5 – 2.pamatdarbības), kur kopā iesaistīts 3 041 dalībnieks. No tiem 701 dalībnieks ar ierobežotām iespējām (no tiem 35 ar īpašām vajadzībām). 2017. gadā atbalstīts kopumā 151 projekts (142 – 1.pamatdarbības, 9 – 2.pamatdarbības), kur kopā iesaistīti 3 378 dalībnieki. No tiem 893 jaunieši ar ierobežotām iespējām (no tiem 27 ar īpašām vajadzībām). Savukārt 2018. gadā atbalstīti kopumā 146 projekti (113 – 1.pamatdarbības, 8 – 2.pamatdarbības). Kopš 2018. gada otrā pusgada apstiprināti 25 brīvprātīgā darba projekti, kas kopš

2018. gada nogales tiek īstenoti programmas „Eiropas Solidaritātes korpuss” ietvaros. Kopā iesaistīti 3 471 dalībnieki. No tiem ar ierobežotām iespējām 1 032 (no tiem 112 ar īpašām vajadzībām).

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgā JSPA. Rādītājs pēc būtības nav novērtējams, jo nav precīzi definēts un ir dažādi interpretējams.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.6: samazinās jauniešu īpatsvars (%), kuri ir pasīvi jebkāda veida aktivitātēs	26% (2013)	20%	Nav novērtējams	15%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un tas ir atbilstošs uzdevumam. Definētais rezultatīvais rādītājs nav novērtējams, jo izteikts neprecīzi un ir dažādi interpretējams. Bāzes vērtība 2013. gadā iegūta attiecīgajā gadā īstenota jaunatnes pētījuma ietvaros, kur rādītājs aprēķināts kā to jauniešu īpatsvars, kuri nepiedalās nevienā no anketā iekļautajām aktivitātēm. Turpmākajos gados jaunatnes aptauju ietvaros iekļauto aktivitāšu skaits un tvērums būtiski mainījies un ir atšķirīgs katrā konkrētajā aptaujā, tādēļ laikrindās salīdzināmus datus nav iespējams iegūt. Savukārt saturiski definētais rādītājs tikai netieši raksturo konkrētā pasākuma izpildi, jo pasākuma mērķis nav palielināt kopējo jauniešu līdzdalības aktivitāti, bet sekmēt vienu konkrētu aktivitāšu veidu (starptautisko mobilitāti projektu ietvaros). Tādēļ rādītājs vērtējams kā nesekmīgi definēts un nebūtu iesakāms to turpināt izmantot. Kā konkrētā pasākuma rezultātos rādītājus būtu lietderīgi izmantot atbalstīto projektu skaitu un iesaistīto jauniešu skaitu.

1.4.2. pasākums: Sekmēt diasporas jauniešu zināšanu un pieredzes popularizēšanu Latvijā, organizējot diasporas jauniešu tikšanās (konferences, ideju laboratorijas, forumus u.tml.)

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) diasporas jauniešu tikšanos skaits, (2) iesaistīto diasporas jauniešu skaits.

2017. un 2018. gadā Sabiedrības integrācijas fonds par valsts budžeta līdzekļiem īstenoja programmu “Atbalsts diasporas un Latvijas bērnu kopējām nometnēm”, kuras mērķis bija saglabāt diasporas saikni ar Latviju un stiprināt tās nacionālo identitāti, atbalstot kopīgas nometnes un vasaras skolas, kas vērstas uz diasporas bērnu saiknes stiprināšanu ar Latviju, kā arī diasporas un Latvijā dzīvojošo bērnu kopīgu

darbošanos. Gan 2017. gadā, gan 2018. gadā projektu konkursa rezultātā finansējumu projektu īstenošanai ieguva 11 nevalstiskās organizācijas.

2016., 2017. un 2018. gadā biedrība „Trīs reiz trīs” valsts pārvaldes deleģētā uzdevuma ietvaros par valsts budžeta līdzekļiem īstenoja vasaras skolu programmu norisi Latvijā un Latvijas diasporas mītnes zemēs, kā ietvaros tika sniegts atbalsts diasporas un Latvijas jauniešiem paredzētu semināru rīkošanai (pēc latviešu diasporas organizāciju izveidotajām 2 x 2 nometņu organizēšanas metodēm), lai stiprinātu latvisko identitāti, veicinātu jauniešu sadarbību un piederību Latvijai, un latvisko tradīciju apguvi. 2016. gadā tika atbalstīta vienas latviešu jauniešu nometnes norise Latvijā, kurā piedalījās jaunieši no Latvijas un visas pasaules, un kura organizēta pēc 2 x 2 semināru organizēšanas metodēm. Nometnē piedalījās 76 dalībnieki, tai skaitā 37 personas no ārvalstīm, kā arī tika nodrošināta 21 Latvijas lektora piesaiste. 2017. un 2018. gadā noorganizēts pa vienam jauniešu semināram, un katrā no tiem piedalījās 97 dalībnieki, t.sk. 54 jaunieši no Latvijas un 43 latviešu jaunieši no citām valstīm, kā arī semināros iesaistījās 28 vieslektori.

2017. un 2018. gadā Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros tiek atbalstīta biedrības “NEXT” iniciatīva TUESI.LV, kuras ietvaros tiek veidoti video stāsti par jaunie un iedvesmojošiem cilvēkiem dažādās Latvijas vietās. Atbalsta ietvaros tiek nodrošināta video stāstu tulkošana un subtitrēšana svešvalodās un video izplatīšana starptautiski. Savukārt 2018. gadā Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros IZM sadarbībā ar biedrību “Eiropas Latviešu apvienība” nodrošināja diasporas jauniešu dalību jaunatnes jomas pasākumos. Piemēram, Madonas novadā 2018. gada 28.-29. martā notika darbā ar jaunatni iesaistīto personu no NVO un pašvaldībām no visas Latvijas un diasporas pieredzes apmaiņas seminārs, kurā piedalījās septiņi diasporas jauno un topošo diasporas jaunatnes kopu koordinatori no Lielbritānijas, Īrijas, Vācijas, Norvēģijas, Nīderlandes un Luksemburgas. 2018. gada augustā Madonas novadā diasporas jaunieši ņēma dalību Jauniešu festivālā – Starptautiskās Jaunatnes dienas pasākumā. Arī šīs aktivitātes vismaz daļēji var uzskatīt par attiecināmu uz pasākuma izpildi.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās KM, NVO. Rādītājs pēc būtības nav novērtējams, jo nav precīzi definēts un ir dažādi interpretējams.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.6: samazinās jauniešu īpatsvars (%), kuri ir pasīvi jebkāda veida aktivitātēs	26% (2013)	20%	Nav novērtējams	15%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots, bet tas saturiski nav tiešā atbilstībā uzdevumam – uzdevumā definēta nepieciešamība veicināt jauniešu mobilitāti, bet konkrētais pasākums vairāk vērsts uz diasporas jauniešu saiknes ar Latviju saglabāšanu, kā arī diasporas jauniešu remigrācijas veicināšanu. Definētais rezultatīvais rādītājs nav novērtējams, jo izteikts neprecīzi un ir dažādi interpretējams. Bāzes vērtība 2013. gadā iegūta attiecīgajā gadā īstenota jaunatnes pētījuma ietvaros, kur rādītājs aprēķināts kā to jauniešu īpatsvars, kuri nepiedalās nevienā no anketā iekļautajām aktivitātēm. Turpmākajos gados jaunatnes aptauju ietvaros iekļauto aktivitāšu skaits un tvērums būtiski mainījies un ir atšķirīgs katrā konkrētajā aptaujā, tādēļ laikrindās salīdzināmus datus nav iespējams iegūt. Savukārt saturiski definētais rādītājs neraksturo konkrētā pasākuma izpildi pēc būtības. Kā rezultatīvie rādītāji drīzāk būtu izmantojami tie, kas šobrīd definēti kā darbības rezultāti, proti – diasporas jauniešu tikšanos skaits un iesaistīto diasporas jauniešu skaits. Jāuzsver gan, ka šie rādītāji ir pārāk nekonkrēti, jo nenorāda ne uz tikšanos veidu un mērķiem, ne arī jauniešu iesaistes veidiem.

3.1.3. Rīcības virziena kopvērtējums

Lai gan esošās situācijas aprakstā un arī risināmo problēmu definējumā ticis iekļauts ļoti plašs tēmu loks, uzdevumi un tiem pakārtotie pasākumi tiešā veidā nav vērsti uz definēto problēmu risināšanu. Uzdevumi un pasākumi ir tematiski daudz šaurāki nekā rīcības virziena aprakstā iezīmētais tvērums. Pēc būtības plānotie pasākumi vērsti nevis uz jauniešu iespēju uzlabošanu izglītības ieguvē un izglītības kvalitātes celšanā, bet gan vairumā gadījumu pievēršas darbā ar jaunatni iesaistīto personu informētības un kapacitātes celšanu.

Tikai vienā nedefinētajiem uzdevumiem tiek īstenoti gandrīz visi pasākumi, kamēr pārējos uzdevumos kāds no pasākumiem netiek īstenots, vai arī to īsteno cita iestāde un tā iekļaušanai Plānā nav bijis pamata. No kopumā 11 šajā rīcības virzienā iekļautajiem pasākumiem 7 tiek pilnībā vai daļēji īstenoti, 3 netiek īstenoti, bet 1 tiek īstenots citā institūcijā.

No 11 iekļautajiem pasākumiem pilnībā uzdevumiem, zem kuriem tie pakārtoti, atbilst 6 pasākumi, daļēji 3, bet neatbilst 2.

Vairākums rezultatīvo rādītāju ir formāli, pēc būtības raksturojot darbības rezultātus, nevis rīcības virziena rezultātus.

3.2. Rīcības virziens 2: Sociālā iekļaušana

3.2.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts

Rīcības virziena aktualitāte tiek pamatota ar ar izteikti augsto (uz Plāna izstrādes brīdi) jauniešu bezdarbu, augstiem sociālās nevienlīdzības rādītājiem sabiedrībā kopumā, ierobežotām jauniešu iespējām līdzdalībā un politisko lēmumu pieņemšanā, nabadzības riska rādītājiem. Tiek norādīts, ka jaunieši ir viena no sociāli visneaizsargātākajām grupām, īpaši pēckrīzes gados, kad strauji palielinājās bezdarbs, samazinājās gan pašu jauniešu, gan viņu ģimeņu ienākumi un finansiālās iespējas, izteikti pieaugot nabadzības un sociālās atstumtības riskam, un tas jauniešu vidū ir augstāks kā citās vecuma grupās. Rīcības virziena aktualitāte tiek saistīta arī ar faktu, ka iekļaujoša izaugsme ir viena no stratēģijas "Eiropa 2020" prioritātēm. Tā paredz palielināt iesaisti darba tirgū, uzlabot iemaņu apguvi un pastiprināt cīņu pret nabadzību. Tiek arī norādīts, ka EK 2013. gada ieteikumos ekonomiskās situācijas uzlabošanai Latvijā nabadzības mazināšana minēta kā viena no būtiskākajām politikas īstenošanas jomām, īpaši uzsverot nepieciešamību pievērst uzmanību bērnu nabadzībai (ņemot vērā faktu, ka nabadzības riska ģimenēs dzimušiem bērniem ir ļoti grūti izkļūt no nabadzības riska grupas arī savā turpmākajā dzīvē). Kā būtiskākās risināmās problēmas identificētas: (1) salīdzinoši augsts nabadzības riskam pakļauto jauniešu (īpaši nepilngadīgo) īpatsvars, (2) jauniešu sociālā nevienlīdzība (salīdzinoši liels jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu skaits), (3) nepietiekamas jauniešu prasmes patstāvīgas dzīves uzsākšanai, (4) nepietiekama starpsektorāla sadarbība un atbalsta personu trūkums jaunatnes jomā reģionālā līmenī.

Pētījumu²⁷ dati par sociālās iekļaušanas tēmu liecina, ka aktuālākās problēmas šobrīd ir:

- augsta ienākumu nevienlīdzība;
- augsti nabadzības riska rādītāji;
- augsti sociālās atstumtības rādītāji;
- katra desmitā jaunieša mājāsaimniecībai ir problēmas ikdienas maksājumu veikšanā;
- jaunieši novērtē, ka sabiedrībā ir augsta sociālā spriedze – gan starp nabadzīgajiem un bagātajiem, gan starp etniskajām un rases grupām, gan seksuālās orientācijas dēļ;
- katrs ceturtais jauniešs novērtē, ka viņam ir nelielas iespējas gūt panākumus dzīvē, savukārt gandrīz katrs otrais novērtē, ka viņam ir nelielas iespējas gūt finansiālos panākumus dzīvē.

²⁷ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

3.2.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais

Rīcības virziena ietvaros plānots 1 uzdevums un tam pakārtoti kopumā 2 pasākumi, kuru izpildi apliecinātu kopumā 2 rezultatīvie rādītāji.

2.1. uzdevums: pilnveidot valsts atbalsta mehānismu darbam ar sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem

Lai gan rīcības virziens "Sociālā iekļaušana" tematiski saistīts ar plašu problēmjauditājumu loku (skatīt 3.2.1. sadaļu), Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauts tikai viens uzdevums, kas vērsts uz divu konkrētu citos plānošanas dokumentos un darbības programmās plānotu pasākumu īstenošanu. Tādējādi sociālās iekļaušanas aspektā plānotās aktivitātes tiek skatītas ļoti sašaurināti un tikai nelielā apjomā sasaucas ar esošās situācijas aktuālajiem problēmjauditājumiem.

Uzdevuma ietvaros plānoti 2 pasākumi, sasniedzot kopumā 2 darbības rezultātus, ko raksturo 2 rezultatīvie rādītāji.

2.1.1. pasākums: NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmju attīstīšana, veicinot NEET jauniešu iesaisti izglītībā, darba tirgū un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) jauniešu skaits, kas iesaistījušies darba tirgū vai izglītībā.

Konkrētais pasākums saistīts ar darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā" īstenošanu un pilnībā dublē tajā iekļautos pasākumus un arī rezultatīvos rādītājus. Tādējādi nav pamatota šī pasākuma iekļaušana arī Jaunatnes politikas īstenošanas plānā, jo tas neparedz papildu, atšķirīgu pasākumu īstenošanu.

JSPA sniegusi informāciju par konkrētā pasākuma izpildi augstāk norādītās darbības programmas ietvaros. 2016. gadā kopumā 36 jaunieši, kas iesaistījušies darba tirgū vai izglītībā, t.sk. 17% uzsākuši darba attiecības, 25% iesaistījušies izglītībā. 2017. gadā kopumā 361 jaunieši, kas iesaistījušies darba tirgū vai izglītībā. Kumulatīvi no projekta sākuma: 38% uzsākuši darba attiecības; 22% iesaistījušies izglītībā. 2018. gadā kopumā 642 jaunieši, kas iesaistījušies darba tirgū vai izglītībā. Kumulatīvi no projekta sākuma: 33% uzsākuši darba attiecības; 24% iesaistījušies izglītībā.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 5. politikas rezultātu "Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās JSPA, pašvaldības. JSPA sniegtā informācija liecina, ka rezultatīvais rādītājs nav sasniegts sākotnēji plānotajā apjomā.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 5.2: NVA neregistrēto NEET jauniešu skaits, kas sekmīgi izpildījuši individuālo pasākumu programmu Eiropas Sociālā fonda finansējuma ietvaros	0	2 215	1 039 DA: 6. ²⁸	3 684

Secinājums: Pasākums tiek īstenots darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā" ietvaros. Jaunatnes politikas īstenošanas plānā tam nav tikuši paredzēti atšķirīgi pasākumi, līdz ar to šāda pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota. Rezultatīvais rādītājs atbilst konkrētajā darbības programmā definētajiem rādītājiem. Jāuzsver, ka 2020. gada plānotā rādītāja vērtība konkrētās darbības programmas ietvaros ir precizēta, paredzot rezultāta rādītāju – līdz 2020. gada 31. decembrim NEET jauniešu skaits, kas sekmīgi izpildījuši individuālo pasākumu programmu Eiropas Sociālā fonda atbalsta ietvaros – 2 450.

2.1.2. pasākums: Veicināt jauniešu ar invaliditāti iesaisti Erasmus+ 1.pamatdarbības aktivitātēs, kas paredz personu mobilitātes pasākumus mācību nolūkos

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) atbalstīto ES programmas „ERASMUS+” izglītības mobilitātes projektu skaits pirmās pamatdarbības ietvaros.

2016. gadā atbalstīti kopumā 128 projekti. ES izglītības mobilitātes projekta “ERASMUS+” 1. un 2. Pamatdarbības ietvaros iesaistīts 3 041 dalībnieks, no tiem 701 dalībnieks ar ierobežotām iespējām (35 ar īpašām vajadzībām). 2017. gadā atbalstīti kopumā 142 projekti. ES izglītības mobilitātes projekta “ERASMUS+” 1. un 2. Pamatdarbības ietvaros iesaistīti 3 378 dalībnieki. No tiem 893 jaunieši ar ierobežotām iespējām (27 ar īpašām vajadzībām). 2018. gadā atbalstīti kopumā 113 projekti, kā arī vēl 25 projekti programmas Eiropas Solidaritātes korpuss ietvaros. Ilgtermiņa projekta “Būt kopā” ietvaros tika nodrošināts individuāls atbalsts organizācijām, kas strādā ar jauniešiem ar veselības problēmām. Tika iesniegti un apstiprināti 3 projekti programmas “Erasmus+: Jaunatne darbībā” ietvaros. ES izglītības mobilitātes projekta “ERASMUS+” 1. un 2. Pamatdarbības ietvaros kopā iesaistīti 3 471 dalībnieki. No tiem ar ierobežotām iespējām 1 032 (112 ar īpašām vajadzībām).

²⁸ Datu avotus (DA) skatīt ziņojuma pielikumā.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgā JSPA. Definētais rezultatīvais rādītājs ir pārsniegts, bet vienlaikus jāuzsver, ka tam nav loģiskas saiknes ar pasākuma izpildi (skatīt detalizētāku skaidrojumu zemāk pie secinājumiem).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.1: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	25% (2013)	30%	39,8% (atbilde aptaujā “lielas iespējas”) DA: 4.	35%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots ES izglītības mobilitātes projekta “ERASMUS+” 1. un 2. Pamatdarbības ietvaros, un Jaunatnes politikas īstenošanas plānā tam nav tikuši paredzēti atšķirīgi pasākumi, līdz ar to šāda pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota. Savukārt rezultatīvais rādītājs pēc būtības nav loģiskā saiknē ar noteiktā pasākuma izpildi, jo jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm, neraksturo jauniešu ar invaliditāti iesaisti ERASMUS+ projektos vai jauniešu ar invaliditāti kopējo līdzdalības aktivitāti. Pie tam – pats rādītājs ir redakcionāli neprecīzs – tas nosaka rādītāju, kurš iekļauj nevis kopējo pozitīvo vērtējumu īpatsvaru, bet tikai atbildi “lielas iespējas”, neņemot vērā atbildi “visas iespējas” (atsevišķi izdalīts rezultatīvais rādītājs 4.2, kas iekļauj atbildes “visas iespējas”). Līdz ar to šāds rādītājs ir pēc būtības maldinošs un nebūtu izmantojams.

3.2.3. Rīcības virziena kopvērtējums

Lai gan kopējais rīcības virziena problēmu klāsts ir ļoti plašs, rīcības virzienā definēts tikai viens uzdevums, kuram pakārtoti divi pasākumi. Abi pasākumi vērsti uz konkrētām jauniešu mērķgrupām (NEET, jaunieši ar invaliditāti).

Pasākumi pēc būtības pilnībā atbilst uzdevumam, tomēr abi šie pasākumi tiek īstenoti citās institūcijās, līdz ar to iekļaušanai Plānā nav bijis pamats.

Viens no rezultatīvajiem rādītājiem ir kopēts no konkrētās darbības programmas aktivitātes rādītājiem un tam nav patstāvīgas vērtības Plāna kontekstā. Savukārt otrs rādītājs definēts ļoti plaši, lai gan pasākums vērsts uz ļoti šauru jauniešu mērķgrupu. Līdz ar to rezultatīvie rādītāji pēc būtības neraksturo rīcības virziena sasniegšanu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanā.

3.3. Rīcības virziens 3: Līdzdalība

3.3.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts

Rīcības virziena aktualitāte tiek pamatota ar faktu, ka līdzdalība ir svarīga jaunatnes politikas sastāvdaļa kā nacionālā, tā ES līmenī. Savukārt jauniešu līdzdalība un lietderīga brīvā laika pavadīšana tiek identificēta kā viena no trim jaunatnes politikas dimensijām, paredzot jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā, dalību jaunatnes organizācijās, brīvprātīgā darba aktivitātēs, jauniešu nometnēs, kā arī sportā un kultūras dzīvē. Jauniešu iedrošināšana aktīvam pilsoniskumam un līdzdalībai sabiedrībā ir arī viens no diviem ES Jaunatnes stratēģijas mērķiem. Esošās situācijas aprakstā tiek norādīts – ņemot vērā datus par arvien sarūkošo jauniešu iesaisti kā sociālās, tā politiskās aktivitātēs (kā arī intereses mazināšanos par sabiedriskajiem un politiskajiem jautājumiem), uzmanība tiek pievērsta līdzdalības iespēju un veidu adaptēšanai jauniešu komunikācijas un iesaistes ieradumiem. Pamatojoties uz pētījuma secinājumiem par jauniešu ieradumu maiņu informācijas ieguvē un ikdienas komunikācijā, ES līmenī liels uzsvars tiek likts uz interneta iespēju izmantošanu jauniešu iesaistē. Kā būtiskākās risināmās problēmas Plāna ietvaros tiek identificētas: (1) zema jauniešu motivācija (intereses trūkums par ieejamo informāciju) līdzdalībai sociālās, politiskās, jaunatnes nevalstisko organizāciju un brīvā laika aktivitātēs gan nacionālā, gan ES līmenī, (2) pašvaldību jauniešu centru un jaunatnes nevalstisko organizāciju nepietiekama kapacitāte darbam ar jaunatni, (3) nepietiekams kultūras un brīvā laika aktivitāšu nodrošinājums (īpaši reģionos un ārpus lielajām pilsētām) jauniešu mērķa grupai, (4) nepietiekama jauniešu iesaistīšanās brīvprātīgā darba aktivitātēs.

Savukārt pārskata periodā kā būtiskākās līdzdalību raksturojošās problēmas un izaicinājumi, balstoties īstenoto pētījumu datos, identificējamās:

- zema jauniešu iesaiste neformālajā un mūžizglītībā;
- jauniešiem atbilstošas un pieejamas infrastruktūras trūkums pašvaldībās;
- zema jauniešu politiskā līdzdalība;
- zema jauniešu sabiedriskā līdzdalība;
- plašs amatiermākslas aktivitāšu piedāvājums, bet vienlaikus šaurs citām jauniešu interesēm atbilstošs piedāvājums;
- zema iesaiste nevalstiskā sektora aktivitātēs;
- nevalstiskā sektora kapacitātes un ilgtspējas ierobežojumi;
- gandrīz puse jauniešu novērtē, ka viņiem ikdienā reti ir laiks darīt to, ko patiešām vēlas;
- zems pilsoniskās kompetences līmenis;
- ierobežotas iespējas ietekmēt lēmumus skolā un pašvaldībā.

3.3.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais

Rīcības virziena ietvaros plānoti 6 uzdevumi un tiem pakārtoti kopumā 25 pasākumi, kuru izpildi apliecinātu kopumā 22 rezultatīvie rādītāji (atsevišķi rādītāji norādīti pie vairākiem pasākumiem).

3.1. uzdevums: veicināt un nodrošināt jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā iesaistīto personu efektīvu savstarpējo sadarbību un operatīvu informācijas apmaiņu jaunatnes politikas izstrādes un īstenošanas procesā

Uzdevuma aktualitāte pamatojas nozares pētījumos bieži norādītajā, ka starpinstitucionālā sadarbība drīzāk vērtējama kā neefektīva un nereti formāla. Darbā ar jaunatni iesaistītie aptaujās norāda, ka nenotiek pilnvērtīga informācijas un datu apmaiņa, kā arī dažādas pašvaldību institūcijas nelabprāt iesaistās praktiskā sadarbībā jaunatnes jomā. Jāuzsver gan, ka sadarbības barjeras bieži saistītas nevis ar nevēlēšanos sadarboties, bet gan institūciju nepilnīgu izpratni par savu lomu darbā ar jaunatni (piemēram, sociālā dienesta, pašvaldības policijas pārstāvji ne vienmēr saskata savu lomu darbā ar jaunatni, savukārt izglītības jomas darbinieki ne vienmēr saskata jaunatnes darbinieku nepieciešamību). Sekojoši – lai gan definētais uzdevums koncentrējas tieši uz sadarbības veicināšanu, būtisks iemesls tās neefektīvitātei nereti ir darba ar jaunatni atpazīstamības trūkums, darba ar jaunatni ieguldījuma nozīmes nepilnīga izpratne.

Uzdevuma ietvaros plānoti 4 pasākumi, sasniedzot kopumā 6 darbības rezultātus, ko raksturo 4 rezultatīvie rādītāji.

3.1.1. pasākums: Izveidot un pilnveidot jauniešu centru infrastruktūru Latvijas novados, pilnveidot un sekmēt jauniešu centru darbību

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) atbalstīto projektu skaits.

2018. gadā kopumā 87 Latvijas pašvaldībās ir vismaz viens jauniešu centrs (32 pašvaldībās nav neviens jauniešu centrs). Šis rādītājs pēdējo 3 gadu laikā nav mainījies. 56 pašvaldībās ir viens jauniešu centrs, 25 pašvaldībās – 2 vai 3 jauniešu centri, 6 pašvaldībās – vairāk nekā 5 šādi centri. Kopējais pašvaldību norādīto jauniešu centru skaits ir 176. Jāņem gan vērā, ka daļa no minētajiem ir jauniešu centriem pielīdzināmas institūcijas (bērnu un jauniešu centrs, jauniešu iniciatīvu centrs, brīvā laika pavadīšanas telpas, multifunkcionālie centri u.c.). Jauniešiem pieejamu brīvā laika pavadīšanas telpu pieejamība ir viena no biežāk norādītajām problēmām darba ar jaunatni attīstīšanai pašvaldībā (darba ar jaunatni aptaujās un pētījumos). Lai gan lielākajā daļā pašvaldību ir telpas tieši jauniešu aktivitātēm, tās ne vienmēr ir atbilstošas jauniešu interesēm un vēlmēm, gan to nepiemērotas atrašanās vietas, gan neesoša vai nepiemērota telpu iekārtojuma, gan darba laika (darba dienās, darba laikā) un citu iemeslu dēļ.

Laika posmā no 2011. līdz 2017. gadam JSPA īstenoja Latvijas un Šveices sadarbības programmu “Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos”, kuras galvenais mērķis bija veicināt darbu ar jaunatni attīstību, mazinot sociālo nevienlīdzību un atšķirības starp reģioniem un pašvaldībām Latvijā. Latvijas un Šveices sadarbības programmas ietvaros Latvijā tika izveidoti 26 multifunkcionāli jauniešu iniciatīvu centri un īstenotas citas aktivitātes. Pārskata periodā tā ir vienīgā aktivitāte, kas bijusi vērsta tieši uz jauniešu centru infrastruktūras izveidi.

2016. gada ikgadējās Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros aktivitātē “Atbalsts jauniešu centru darbības nodrošināšanai pašvaldībās ar mērķi veidot un stiprināt jauniešu piederības apziņu” atbalstīti 43 pašvaldību projekti ar mērķi sekmēt Latvijas valsts simtgades svinību īstenošanu, stiprinot Latvijas jauniešu valstsgrību un piederības sajūtu savai valstij un kopienai.

Arī 2017. un 2018. gadā Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros atbalstīti jaunatnes politikas īstenošanas projekti pašvaldībās, tomēr nav tikuši vērsti specifiski uz jauniešu centru infrastruktūras vai darbības pilnveidi, bet darbu ar jaunatni stiprināšanu kopumā. 2018. gadā pirmo reizi pašvaldības un NVO varēja iesniegt projektus arī atklātā konkursā “Atbalsts mobilā darbu ar jaunatni sistēmas izveidei un attīstībai”, nodrošinot aktivitātes mobilā darbu ar jaunatni sistēmas izveidei un pilnveidei – tas sasaucas ar pētījumos nereti konstatēto, ka darbs ar jaunatni bieži notiek tikai pašvaldības centrā, kamēr attālākās apdzīvotās vietās tas jauniešiem nav pieejams/sasniedzams. Konkursā kopumā tika iesniegti 20 projekti un no tiem apstiprināti 14.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās JSPA, pašvaldības, LPS. Definētais rezultatīvais rādītājs uzrāda minimālu progresu un tālu atpaliek no plānotās 2020. gada vērtības. Lai gan ticis plānots, ka kopumā 30% pašvaldību 2017. gadā vienlaikus darbosies jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, 2018. gada rādītājs ir tikai 12% (14 no 119 pašvaldībām). Pie tam – paša rādītāja pielietojamība konkrētā pasākuma rezultāta noteikšanai ir ierobežota (skatīt vairāk secinājumu sadaļā zemāk).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.8: Attīstīta institucionālā darba ar jaunatni sistēma pašvaldībās (pašvaldību īpatsvars, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija)	0	30%	14 pašvaldības / 12% DA: 3. ²⁹	40%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots. Atbilstība uzdevumam ir drīzāk netieša, jo nav saskatāma tieša loģiskā saikne jauniešu centru infrastruktūrai un darbībai ar jaunatnes politikā iesaistīto institūciju un personu efektīvu savstarpējo sadarbību. Pats pasākums definēts pārāk visaptveroši – iekļauta gan norāde uz jauniešu centru infrastruktūras izveidi, gan jauniešu centru darbības attīstīšanu. Ja infrastruktūra ir konkrēti identificējams aspekts (kas gan rezultatīvajā rādītājā netiek paredzēts), tad darbības sekmēšana ir pārāk nekonkrēts pasākums un netieši tam var atbilst gandrīz jebkura aktivitāte darba ar jaunatni jomā, kur tieši vai netieši piedalās jauniešu centrs. Līdz ar to ir apgrūtināta pasākuma norises izvērtēšana pēc būtības. Jānorāda arī, ka pasākuma definētais darbības rezultāts “atbalstīto projektu skaits” drīzāk būtu uzskatāms par rezultatīvo rādītāju. Savukārt definētajam rezultatīvajam rādītājam nav loģiskās saiknes ar pasākuma īstenošanu. Pasākuma īstenošana vērsta uz jauniešu centru attīstību, bet rezultatīvais rādītājs norāda to pašvaldību īpatsvaru, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija. Starp trim norādītajām institūcijām nav tiešas savstarpējas sakarības, tādēļ to esamība vai neesamība pašvaldībā nebūtu uzskatāma par institucionālās sistēmas rādītāju. Ir pašvaldības, kurās ir tikai jauniešu centrs un to darbs ar jaunatni ir aktīvāks un efektīvāks, nekā pašvaldībās, kur ir visas trīs institūcijas, bet darbs ar jaunatni ir formāls un mazefektīvs. Sekojoši – būtu iesakāms no konkrētā rezultatīvajā rādītāja atteikties, un par rādītāju izmantot šobrīd definēto darbības rezultātu, vai arī rādītāju definēt tieši par jauniešu centru skaitu vai pašvaldību skaitu, kurās ir jauniešu centri. Tādējādi nodrošināt lielāku sasaisti starp īstenotā pasākuma būtību un tā rezultatīvātes rādītāju.

3.1.2. pasākums: Atbalstīt pašvaldību iniciētu jaunatnes konsultatīvo padomju veidošanos un attīstību, palielinot esošo līdzdalības struktūru efektivitāti pašvaldībās

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) izveidoto jaunatnes konsultatīvo padomju skaits, (2) iesaistīto jauniešu skaits.

²⁹ Datu avotus (DA) skatīt ziņojuma pielikumā.

Latvijas Pašvaldību savienībā 2016. gada 15. septembrī tika organizēta videokonference "Jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas veidošana pašvaldībā", kuras laikā tika diskutēts par Jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas veidošanu, darbību, veiksmes stāstiem.³⁰ Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros visā pārskata periodā tikušas īstenotas aktivitātes darba ar jaunatni kapacitātes stiprināšanai vietējā līmenī – jebkuru no šīm aktivitātēm un projektiem var uzskatīt par netieši saistītu ar konkrētā pasākuma īstenošanu, lai gan tiešā veidā neviens no tiem nedefinē nepieciešamību pašvaldībās veidot tieši jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas.

2018. gadā jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas ir kopumā 32 pašvaldībās. Pārskata periodā šādu pašvaldību skaits ir palielinājies no 27 līdz 32. Kopumā tā ir viena no retākajām darba ar jaunatni iniciatīvām, ko īsteno pašvaldības. Iemesli ir analizēti vairākos jaunatnes jomas pētījumos, visbiežāk secinot, ka šādu komisiju darbs ir formāls un mazefektīvs. Tāpat ticis secināts, ka komisiju darbs ir neregulārs un pilnībā atkarīgs no komisijas vadītāja personīgās iniciatīvas un spējas pārliecināt pārējo iesaistīto institūciju pārstāvjus par šādas komisijas nepieciešamību. Jāuzsver, ka komisijas kā tādas ieviešana pati par sevi neuzlabo darbu ar jaunatni, tas ir tikai viens no iespējamiem instrumentiem jaunatnes politikas īstenošanā. Šādā aspektā konkrētais pasākums drīzāk vērtējams kā mazefektīvs, jo esošie piemēri pašvaldībās nepierāda šo komisiju darbības efektivitāti.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu "Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās pašvaldības, LPS. Pasākuma rezultatīvais rādītājs definēts nekonkrēti un nav novērtējams pēc būtības.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.6: samazinās jauniešu īpatsvars (%), kuri ir pasīvi jebkāda veida aktivitātēs	26% (2013)	20%	Nav novērtējams	15%

Secinājums: Pasākums tiek daļēji īstenots un tas ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Var uzskatīt, ka pasākums tiek daļēji īstenots, jo jebkuras atbalsta aktivitātes pašvaldību kapacitātes stiprināšanā darbam ar jaunatni, var uzskatīt par atbilstošām konkrētā pasākuma būtībai. Tomēr jānorāda, ka konkrēti pasākumi tieši jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju izveidei, nav tikuši īstenoti. Kā detalizētāk

³⁰ Ieraksts un materiāli pieejami: <https://www.lps.lv/lv/apvienibas/jaunatnes-lietu-tikls/3301-notikusi-pirma-lekcija-jaunatnes-lietu-konsultativas-komisijas-veidosana-pasvaldiba>

skaidrots iepriekš, pasākuma efektivitāte drīzāk vērtējama kā maza, jo komisiju izveide pati par sevi nenodrošina darbu ar jaunatni uzlabošanu. Jānorāda arī uz redakcionālu neprecizitāti pasākuma definīcijā – tiek izmantots termins “jaunatnes konsultatīvā padome”, kas nav atbilstošs jaunatnes politikas terminoloģijai, kur tiek lietots termins “jaunatnes lietu konsultatīvā komisija”. Savukārt definētais rezultatīvais rādītājs nav novērtējams, jo izteikts neprecīzi un ir dažādi interpretējams. Bāzes vērtība 2013. gadā iegūta attiecīgajā gadā īstenota jaunatnes pētījuma ietvaros, kur rādītājs aprēķināts kā to jauniešu īpatsvars, kuri nepiedalās nevienā no anketā iekļautajām aktivitātēm. Turpmākajos gados jaunatnes aptauju ietvaros iekļauto aktivitāšu skaits un tvērums būtiski mainījies un ir atšķirīgs katrā konkrētajā aptaujā, tādēļ laicrindās salīdzināmus datus nav iespējams iegūt. Saturiski definētais rādītājs tikai netieši raksturo konkrētā pasākuma izpildi, jo pasākuma mērķis nav palielināt kopējo jauniešu līdzdalības aktivitāti, bet sekmēt viena konkrēta jaunatnes politikas īstenošanas rīka ieviešanu. Tādēļ rādītājs vērtējams kā nesekmīgi definēts un nebūtu iesakāms to turpināt izmantot. Kā konkrētā pasākuma rezultātos rādītājus būtu lietderīgi izmantot rādītāju – pašvaldību skaits, kurās izveidotas jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas (kas šobrīd norādīts kā pasākuma darbības rezultāts). Kā papildus rādītājs varētu tikt izmantots arī iesaistīto jauniešu skaits (kas arī šobrīd norādīts kā pasākuma darbības rezultāts), tomēr šī rādītāja (vai darbības rezultāta) efektivitāte arī būtu neliela, jo jauniešu iesaiste formālā jaunatnes politikas aktivitātē nenodrošina jauniešu kopējās aktivitātes pieaugumu vai jēgpilnību.

3.1.3. pasākums: Veicināt pašvaldību, plānošanas reģionu un valsts institūciju vidū uzdevumu deleģēšanu darbu ar jaunatni jomā pieredzējušām nozares NVO

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) pašvaldību skaits, kurās ir izveidota darbu ar jaunatni institucionālā sistēma.

Pasākums definēts pārāk vispārīgi un nekonkrēti, līdz ar to nav iespējama tā īstenošanas izvērtēšana pēc būtības. Latvijas Pašvaldību savienībā 2016. gada 7. oktobrī tika organizēta videokonference par jaunatnes organizāciju lomu pašvaldībās, pienākumu deleģēšanu organizācijām. Tika apskatīta prakse, piemēri un rezultātu nodrošināšana.³¹ Citas konkrētas aktivitātes šī pasākuma ietvaros nav tikušas veiktas, proti – nav īstenotas tādas aktivitātes, kas veicinātu tieši deleģējumus. Tai pat laikā ir īstenotas dažādas informatīvas aktivitātes (piemēram, Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros īstenotie informatīvie izbraukuma semināri, arī dažādas konferences, darbu grupas u.c.), kuru ietvaros deleģējumi skaidroti kā viena no jaunatnes politikas īstenošanas iespējām. Tāpat jānorāda, ka 2017. un 2018. gadā Jaunatnes politikas valsts programmā paredzēts tiešs finansiāls atbalsts konkrētām

³¹ Ieraksts un materiāli pieejami: <https://www.lps.lv/lv/apvienibas/jaunatnes-lietu-tikls/3330-lekcija-tiesais-par-jaunatnes-organizaciju-lomu-pasvaldibas>

jaunatnes organizācijām (biedrība “Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija”, biedrība “Latvijas Mazpulki”, biedrība “Latvijas Jaunatnes padome”, biedrība “Streetbasket”). Netieši arī šos atbalsta pasākumus var uzskatīt par atbilstošiem konkrētajam pasākumam. Projekti sniedza būtisku ieguldījumu organizāciju kapacitātes stiprināšanā – sekmēja jaunu biedru piesaisti, dažādoja organizāciju īstenotās neformālās izglītības programmas, veicināja organizāciju atpazīstamību nacionālā un starptautiskā līmenī, kā arī nodrošināja jaunatnes organizāciju pārstāvniecību gan nacionāla, gan Eiropas līmeņa jaunatnes politikas īstenošanā.³²

Kā pasākuma darbības rezultāts definēts pašvaldību skaits, kurās ir izveidota darba ar jaunatni institucionālā sistēma – šādam darbības rezultātam nav tiešas loģiskās saiknes ar pasākuma būtību. Funkciju deleģējumi ir tikai viens no institucionālās sistēmas aspektiem un pats par sevi tas negarantē institucionālās sistēmas efektivitāti. Šādi definēts darbības rezultāts vairāk būtu atbilstošs kā rezultatīvais rādītājs, tomēr arī tādā gadījumā tas būtu pārāk vispārīgs, jo nevienā no esošajiem jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem nav sniegta precīza definīcija institucionālajai sistēmai. Jaunatnes likums iekļauj norādi uz to, kas var veidot šādu institucionālo sistēmu, tomēr nenosaka, kādā apjomā ieviesta tā būtu uzskatāma par izveidotu.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās pašvaldības, LPS, plānošanas reģioni. Definētais rezultatīvais rādītājs uzrāda minimālu progresu un tālu atpaliek no plānotās 2020. gada vērtības. Lai gan ticis plānots, ka kopumā 30% pašvaldību 2017. gadā vienlaikus darbosies jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, 2018. gada rādītājs ir tikai 12% (14 no 119 pašvaldībām). Pie tam – paša rādītāja pielietojamība konkrētā pasākuma rezultāta noteikšanai ir ierobežota (skatīt vairāk secinājumu sadaļā zemāk).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.8: Attīstīta institucionālā darba ar jaunatni sistēma pašvaldībās (pašvaldību īpatsvars, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija)	0	30%	14 pašvaldības / 12% DA: 3.	40%

³² Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra. Publiskais pārskats. 2018. Pieejams: http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/ESK/2019/publiskais_parskats_2018final.pdf

Secinājums: Pasākums tiek daļēji īstenots. Atbilstība uzdevumam ir drīzāk netieša, jo nav saskatāma tieša loģiskā saikne funkciju deleģējumiem ar jaunatnes politikā iesaistīto institūciju un personu efektīvu savstarpējo sadarbību. Pats pasākums definēts nekonkrēti – piemēram, nav precizēts, kā tieši tiek interpretēts apzīmējums “darba ar jaunatni jomā pieredzējušas nozares NVO” (pēc darbības ilguma, īstenoto projektu vai aktivitāšu skaita, kādām formālām citām pazīmēm vai tml.). Arī pasākumā norādītais darbības rezultāts nav loģiskā saiknē ar pasākuma būtību – darbības rezultāts vērsts uz institucionālās sistēmas ieviešanu pašvaldībās, bet funkciju deleģējumi ir tikai viena no iespējām šādas sistēmas ieviest. Pie tam šāds darbības rādītājs vairāk būtu uzskatāms par rezultatīvo rādītāju, nevis darbības rādītāju. Savukārt esošajam definētajam rezultatīvajam rādītājam nav loģiskās saiknes ar pasākuma īstenošanu. Pasākuma īstenošana vērsta uz funkciju deleģēšanu, bet rezultatīvais rādītājs norāda to pašvaldību īpatsvaru, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija. Starp trim norādītajām institūcijām nav tiešas savstarpējas sakarības, tādēļ to esamība vai neesamība pašvaldībā nebūtu uzskatāma par institucionālās sistēmas rādītāju un nebūtu uzskatāma par deleģējumu pastāvēšanas raksturojumu. Ir pašvaldības, kurās ir tikai jauniešu centrs un to darbs ar jaunatni ir aktīvāks un efektīvāks, nekā pašvaldībās, kur ir visas trīs institūcijas, bet darbs ar jaunatni ir formāls un mazefektīvs. Sekojoši – būtu iesakāms no konkrētā rezultatīvā rādītāja atteikties, un par rādītāju izmantot tieši deleģējumus raksturojošus datus. Piemēram, ikgadējā IZM īstenotā pašvaldību aptauja par darbu ar jaunatni ļauj identificēt to pašvaldību skaitu, kurās tiek deleģētas funkcijas. 2018. gadā kopumā 17 pašvaldības apgalvojušas, ka deleģē kādus uzdevumus vai funkcijas NVO sektoram, 2016. gadā tādu pašvaldību bijis 12.

3.1.4. pasākums: Sagatavot priekšlikumus papildu finansējuma piesaistei jaunatnes politikas attīstībai Latvijā

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) sagatavoto priekšlikumu skaits, (2) atbalstīto priekšlikumu skaits.

Konkrētā pasākuma īstenošanas izvērtējums nav iespējams, jo tas definēts pārāk nekonkrēti – paredzēts, ka priekšlikumus gatavo visas ministrijas, pašvaldības, plānošanas reģioni, NVO. Vienlaikus nav precizēts, kam tieši nepieciešams papildu finansējums, kādas aktivitātes tiktu īstenotas. Pasākuma darbības rezultāti nosaka nepieciešamību pēc sagatavoto priekšlikumu skaita un atbalstīto priekšlikumu skaita. Nav precizēts, kur priekšlikumi tiek iesniegti un kas tos atbalsta. Tāpat nav precizēts, vai runa ir par priekšlikumu atbalstīšanu vai arī finansējuma piešķiršanu, balstoties konkrētajos priekšlikumos. Vērtējot pēc būtības, konkrētā pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota, jo neparedz konkrētas aktivitātes, bet drīzāk akcentē finansējuma pieejamību kā vienu no būtiskākajām problēmjomām jaunatnes politikā un darbā ar jaunatni.

Tai pat laikā jānorāda, ka kopš 2016. gada IZM katru gadu ir sagatavojusi un sniegusi Jauno politikas iniciatīvu par finansējuma palielinājumu nacionāla mēroga jaunatnes organizāciju atbalstam – to lielā mērā var uzskatīt kā šim pasākumam atbilstošu aktivitāti.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās visas ministrijas, pašvaldības, NVO, plānošanas reģioni. Definētais rezultatīvais rādītājs ir pārsniegts, bet vienlaikus jāuzsver, ka tam nav loģiskas saiknes ar pasākuma izpildi (skatīt detalizētāku skaidrojumu zemāk pie secinājumiem).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.1: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	25% (2013)	30%	39,8% (atbilde aptaujā “lielas iespējas”) DA: 4.	35%

Secinājums: Pasākums definēts pārāk vispārīgi un nekonkrēti, un tā iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota, jo tas neparedz konkrētas īstenojamas aktivitātes. Savukārt rezultatīvais rādītājs pēc būtības nav loģiskā saiknē ar noteiktā pasākuma izpildi, jo jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm, neraksturo faktu, vai ir tikuši sagatavoti priekšlikumi papildu finansējuma piesaistei jaunatnes jomā. Pie tam – pats rādītājs ir redakcionāli neprecīzs – tas nosaka rādītāju, kurš iekļauj nevis kopējo pozitīvo vērtējumu īpatsvaru, bet tikai atbildi “lielas iespējas”, neņemot vērā atbildi “visas iespējas” (atsevišķi izdalīts rezultatīvais rādītājs 4.2, kas iekļauj atbildes “visas iespējas”). Līdz ar to šāds rādītājs ir pēc būtības maldinošs un nebūtu izmantojams. Savukārt pasākumu būtu iesakāms turpmāk neiekļaut plānošanas dokumentā.

3.2. uzdevums: aktualizēt normatīvo bāzi jaunatnes politikas jomā

Uzdevums izriet no nepieciešamības precizēt vairākus normatīvos aktus, iekļaujot jaunieviestas jaunatnes politikas aktivitātes. Tomēr šāda uzdevuma iekļaušana politikas plānošanas dokumentā nav pamatota, jo pēc būtības tas iekļauj pasākumus, kas uzskatāmi par jaunatnes politikas īstenošanu amata pienākumu sastāvdaļu, un neparedz specifiskus papildu pasākumus.

Uzdevuma ietvaros plānoti 3 pasākumi, sasniedzot kopumā 3 darbības rezultātus, ko raksturo 3 rezultatīvie rādītāji.

3.2.1. pasākums: *Neformālās izglītības jaunatnes jomā programmas vienotas definīcijas izstrāde un iestrāde normatīvajos aktos*

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) izstrādāta neformālās izglītības jaunatnes jomā programmas definīcija un iekļauta Jaunatnes likumā.

Pasākums saturiski saistīts ar 1.3. uzdevumu un 1.3.1. pasākumu, tā atsevišķa izdalīšana citā rīcības virzienā nav pamatota un nepieciešama. Aprakstu par pasākuma saturu skatīt pie 1.3.1. pasākuma. Būtu nepieciešams 3.2.1. pasākumu apvienot ar 1.3.1. pasākumu, to loģiskas sasaistes un izpildes nodrošināšanai.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu "Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās visas ministrijas, JSPA, pašvaldības, NVO. Definētais rezultatīvais rādītājs uzrāda minimālu progresu un tālu atpaliek no plānotās 2020. gada vērtības. Lai gan ticis plānots, ka kopumā 30% pašvaldību 2017. gadā vienlaikus darbosies jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, 2018. gada rādītājs ir tikai 12% (14 no 119 pašvaldībām). Rādītājs saturiski neatbilst plānotā pasākuma būtībai (skatīt vairāk secinājumu sadaļā zemāk).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.8: Attīstīta institucionālā darba ar jaunatni sistēma pašvaldībās (pašvaldību īpatsvars, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija)	0	30%	14 pašvaldības / 12% DA: 3.	40%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots. Lai gan tas atbilst konkrētajam 3.2. uzdevumam, pasākumu būtu nepieciešams integrēt 1.3. uzdevumā un 1.3.1. pasākumā. Savukārt definētajam rezultatīvajam rādītājam nav loģiskās saiknes ar pasākuma īstenošanu. Pasākuma īstenošana vērsta uz normatīvo aktu precizēšanu, bet rezultatīvais rādītājs norāda to pašvaldību īpatsvaru, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija. Starp trim norādītajām institūcijām nav tiešas savstarpējas sakarības, tādēļ to esamība vai neesamība pašvaldībā nebūtu uzskatāma par institucionālās sistēmas rādītāju. Ir pašvaldības, kurās ir tikai jauniešu centrs un to darbs ar jaunatni ir aktīvāks un efektīvāks, nekā pašvaldībās, kur ir visas trīs institūcijas, bet darbs ar jaunatni ir formāls un mazefektīvs. Pie tam – pasākuma īstenošana un rezultatīvais rādītājs raksturo būtiski atšķirīgus

procesus, starp tiem nav cēloņsakarību. Sekojoši – būtu iesakāms no konkrētā rezultatīvā rādītāja atteikties, un par rādītāju izmantot šobrīd definēto darbības rezultātu.

3.2.2. pasākums: Lai Jaunatnes likumu salāgotu ar jauno Jaunatnes politikas plānošanas dokumentu 2016.-2020.gadam un tas atbilstu reālajai situācijai, politikas jaunatnes jomā nepieciešams aktualizēt Jaunatnes likumu, papildinot to ar jaunatnes darbinieka definīciju, neformālās izglītības jaunatnes jomā programmas definīciju, kā arī precizēt likuma 12.pantu par finansējuma piešķiršanu

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) Jaunatnes likumu papildināt ar jaunatnes darbinieka definīciju, neformālās izglītības jaunatnes jomā programmas definīciju, kā arī precizēt likuma 12.pantu par finansējuma piešķiršanu.

Attiecībā uz Jaunatnes likuma 12. panta precizējumiem secināms, ka 23.11.2016. ir pieņemti grozījumi (stājās spēkā 01.01.2017.), precizējot 12. panta redakciju.³³ Jānorāda gan, ka pasākuma aprakstā nav konkrēti norādīts, kādi tieši precizējumi tikuši plānot, tomēr iespējams pieņemt, ka runa ir par aktuālajiem grozījumiem.

Savukārt Jaunatnes likuma aktualizācija līdz šim nav notikusi. Ir notikušas vairākas diskusijas un darba grupas, kuru ietvaros diskutēts par nepieciešamību veikt precizējumus Jaunatnes likumā, tomēr konkrētas aktivitātes šī pasākuma īstenošanā pārskata periodā nav veiktas.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu "Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās visas ministrijas, JSPA, pašvaldības, LPS, NVO. Definētais rezultatīvais rādītājs uzrāda minimālu progresu un tālu atpaliek no plānotās 2020. gada vērtības. Lai gan ticis plānots, ka kopumā 30% pašvaldību 2017. gadā vienlaikus darbosies jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, 2018. gada rādītājs ir tikai 12% (14 no 119 pašvaldībām). Rādītājs saturiski neatbilst plānotā pasākuma būtībai (skatīt vairāk secinājumu sadaļā zemāk).

³³ 2016. gada 23. novembra likums "Grozījumi Jaunatnes likumā": <https://likumi.lv/ta/id/287251>

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.8: Attīstīta institucionālā darba ar jaunatni sistēma pašvaldībās (pašvaldību īpatsvars, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija)	0	30%	14 pašvaldības / 12% DA: 3.	40%

Secinājums: Pasākums tiek daļēji īstenots un tas ir atbilstošs uzdevumam. Savukārt definētajam rezultatīvajam rādītājam nav loģiskās saiknes ar pasākuma īstenošanu. Pasākuma īstenošana vērsta uz normatīvo aktu precizēšanu, bet rezultatīvais rādītājs norāda to pašvaldību īpatsvaru, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija. Starp trim norādītajām institūcijām nav tiešas savstarpējas sakarības, tādēļ to esamība vai neesamība pašvaldībā nebūtu uzskatāma par institucionālās sistēmas rādītāju. Ir pašvaldības, kurās ir tikai jauniešu centrs un to darbs ar jaunatni ir aktīvāks un efektīvāks, nekā pašvaldībās, kur ir visas trīs institūcijas, bet darbs ar jaunatni ir formāls un mazefektīvs. Pie tam – pasākuma īstenošana un rezultatīvais rādītājs raksturo būtiski atšķirīgus procesus, starp tiem nav cēloņsakarību. Sekojoši – būtu iesakāms no konkrētā rezultatīvā rādītāja atteikties, un par rādītāju izmantot šobrīd definēto darbības rezultātu.

3.2.3. pasākums: Izveidota informācijas sistēma par brīvprātīgā darba iespējām brīvprātīgajiem un brīvprātīgā darba organizētājiem

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) izveidota brīvprātīgā darba veicēju informācijas sistēma, kas ir NVA pārziņā esošās valsts informācijas sistēmas "Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakancu informācijas sistēma" sastāvdaļa.

2016. gada 1. janvārī stājās spēkā Brīvprātīgā darba likums³⁴, kura mērķis ir sekmēt brīvprātīgo darbu un veicināt sabiedrības līdzdalību brīvprātīgajā darbā. Atbilstoši likuma 10. pantam NVA ir izstrādājusi Brīvprātīgā darba veicēju informācijas sistēmu, kas kopš 2017. gada visiem interesentiem ir pieejama NVA tīmekļa vietnē www.brivpratigie.lv. Ar izveidotās informatīvās platformas starpniecību tiek nodrošināta un koordinēta informācijas apmaiņa starp cilvēkiem, kas vēlas būt brīvprātīgā darba veicēji, un brīvprātīgā darba organizētājiem – nevalstiskajām organizācijām un pašvaldībām. Tīmekļa vietnē norādīts, ka tajā reģistrējušās 207 organizācijas un kopumā 3 947 brīvprātīgie³⁵.

³⁴ Brīvprātīgā darba likums: <https://likumi.lv/ta/id/275061>

³⁵ Informācijas avots: <https://www.brivpratigie.lv/lv/aktualitates/sveiciens-brivpratigi-ati-jaunotaja-versija.html>

NVA ik gadus rīko arī brīvprātīgā darba veicēju un organizētāju godināšanu “Gada brīvprātīgais”. Aktivitāte tiek rīkota sadarbībā ar LM, IZM, JSPA, Daugavpils pilsētas domes Jaunatnes nodaļu, Jelgavas pilsētas domes administrācijas Sabiedrības integrācijas pārvaldi, LJP, Valmieras novada fondu, Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamentu.³⁶

Atbildīgā institūcija par šīm aktivitātēm ir NVA, un IZM ir sadarbības institūcija brīvprātīgo godināšanas aktivitātē. Tādēļ konkrētā pasākuma iekļaušana Jaunatnes politikas īstenošanas plānā nav pamatota, jo tā neiekļauj citas papildu aktivitātes.

Jānorāda, ka konkrētais pasākums lielā mērā pārklājas ar 3.6.3.pasākumu, kas paredz informatīvu semināru organizēšanu par brīvprātīgo darbu un brīvprātīgā darba popularizēšanu. Līdz ar to būtu loģiskāk 3.2.3.pasākumu skatīt kā 3.6.3.uzdevuma sadaļu.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir LM, līdzatbildīgā IZM. Definētais rezultatīvais rādītājs ir pārsniegts, bet vienlaikus jāuzsver, ka tam nav loģiskas saiknes ar pasākuma izpildi (skatīt detalizētāku skaidrojumu zemāk pie secinājumiem).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.1: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	25% (2013)	30%	39,8% (atbilde aptaujā “lielas iespējas”) DA: 4.	35%

Secinājums: Pasākumu īsteno NVA, un Jaunatnes politikas īstenošanas plānā tam nav tikuši paredzēti atšķirīgi pasākumi, līdz ar to šāda pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota. Pasākums pēc būtības neatbilst uzdevumam, zem kura tas pakārtots. Pasākums arī pārklājas ar 3.6.3.pasākumu, tādēļ iesakāms 3.2.3.pasākumu skatīt kā 3.6.3.uzdevuma sadaļu, nevis atsevišķu aktivitāti. Savukārt rezultatīvais rādītājs pēc būtības nav loģiskā saiknē ar noteiktā pasākuma izpildi, jo jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm, neraksturo aktivitāti tieši brīvprātīgā darba aspektā. Pie tam – pats rādītājs ir redakcionāli neprecīzs – tas nosaka rādītāju, kurš iekļauj nevis kopējo pozitīvo vērtējumu īpatsvaru, bet tikai atbildi “lielas iespējas”, neņemot vērā atbildi “visas iespējas” (atsevišķi izdalīts rezultatīvais rādītājs 4.2, kas iekļauj atbildes

³⁶ Informācijas avots: <https://www.brivpratigie.lv/lv/brivpratigo-godinasana>

“visas iespējas”). Līdz ar to šāds rādītājs ir pēc būtības maldinošs un nebūtu izmantojams. Būtu iesakāms izmantot konkrētāku rādītāju par jauniešu iesaisti brīvprātīgajā darbā. Pētījuma "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs" dati liecina, ka 2018. gadā 34,1% jauniešu ir bijuši iesaistīti brīvprātīgajā darbā vismaz reizi gadā.³⁷ Savukārt 2015. gada dati liecina, ka brīvprātīgo darbu vismaz reizi gadā bija veikuši kopumā 61,0% jauniešu³⁸. Tas liecina, ka pārskata periodā jauniešu līdzdalība brīvprātīgajā darbā ir būtiski samazinājusies.

3.3. uzdevums: attīstīt regulāru situācijas monitoringu, izpēti un analīzi jaunatnes politikā

Uzdevums balstīts pētījumu secinājumos par to, ka darbs ar jaunatni ļoti reti ir pierādījumos balstīts. Piemēram, 2015. gadā īstenotā pētījumā par darbu ar jaunatni pašvaldībās konstatēts, ka tikai nelielā daļā jaunatnes politikas plānošanas dokumentu esošās situācijas aprakstā ir iekļauti statistikas dati par jauniešiem pašvaldībā, un vēl retāk dokumentos tikuši iekļauti pārskati un analīze par jauniešu vajadzībām un vērtējumiem.³⁹ 2019. gadā darba ar jaunatni īstenotāju aptauja šī izvērtējuma ietvaros liecina – lai gan 79,7% novērtē, ka viņiem ir pieejama visa nepieciešamā informācija (dati, statistika, pārskati, aktualitātes) darba ar jaunatni efektīvai īstenošanai, tikai 52,2% atzīst, ka ikdienas darbā izmanto dažādus datus, statistiku un informāciju par jaunatni un jaunatnes jomu. Sekojoši – pierādījumos balstīta darba ar jaunatni īstenošana joprojām saglabājas būtisks izaicinājums.

Uzdevuma ietvaros plānoti 4 pasākumi, sasniedzot kopumā 5 darbības rezultātus, ko raksturo 1 rezultatīvais rādītājs.

3.3.1. pasākums: Atbalstīt jaunatnes jomas pētnieku iesaisti nacionāla un starptautiska līmeņa pasākumos

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) Latvijas pārstāvniecība Eiropas Savienības institūcijās, tai skaitā Eiropas Jaunatnes politikas zināšanu centrā (EKCY), “Youth Wiki – Tool”, Eiropas jaunatnes pētnieku tīkls (PEYR) un programmas “Jaunatne darbībā” pētnieku tīklā (RAY Network).

Pārskata periodā tikusi nodrošināti visi plānotie darbības rezultāti, izņemot pētnieku dalību Eiropas jaunatnes pētnieku tīklā (PEYR)⁴⁰ – Eiropas Komisijas izsludinātajā atklātajā konkursā par pētnieku dalību Eiropas jaunatnes pētnieku tīklā no Latvijas nepieteicās neviens pretendents. Eiropas Jaunatnes politikas zināšanu centrā (EKCY)⁴¹ kopš 2012. gada Latvijas nacionālais pārstāvis ir jaunatnes pētnieks,

³⁷ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

³⁸ Jaunatnes politikas monitorings 2015: Pētījumu rezultātu ziņojums. Pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/jaunatne/IZM_Jaunatnes-politikas-monitorings_2015_Laboratory.pdf

³⁹ Darba ar jaunatni situācijas izpēte pašvaldībās un darba ar jaunatni attīstības modeļu izstrāde. 2015. Pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/jaunatne/Jaunatnes_politika-pasvaldibas_Laboratory_zinojums_2015.pdf

⁴⁰ Pool of European Youth Researchers (PEYR): <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/peyr>

⁴¹ The European Knowledge Centre for Youth Policy (EKCY): <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/knowledge-/ekcyp>

sociologs Gints Klāsons. Programmas “Jaunatne darbībā” pētnieku tīklā (RAY Network) dalībnieks ir JSPA, veicot ikgadējus monitoringa pētījumus, kā arī periodiskus tematiski padziļinātos pētījumus (par Erasmus+ projektu ilgtermiņa ietekmi, ietekmi uz iesaistīto organizāciju un personu kapacitātes celšanu u.c. jautājumiem). Savukārt Youth Wiki⁴² iniciatīvā aktivitātes nodrošina IZM pārstāvji.

Papildus 2017. gadā tika organizēts Baltijas-Belģijas (Flandrijas) pieredzes apmaiņas seminārs Latvijā par tēmu "Pētniecības nozīme jaunatnes politikas veidošanā", kurā piedalījās 18 dalībnieki no Belģijas Latvijas, Lietuvas un Igaunijas.⁴³

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 2. politikas rezultātu “Nodrošināta valsts un pašvaldību institūciju sadarbība un saskaņota darbība jaunatnes politikas īstenošanā, tai skaitā iesaistoties starptautiskos sadarbības tīklos”. Atbildīgā institūcija ir IZM. Rezultatīvais rādītājs definēts nekonkrēti, līdz ar to nav izvērtējams pēc būtības.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 2.2: Starptautisko sadarbības, tai skaitā jaunatnes organizāciju, līgumu ietvaros īstenoto pasākumu skaits	4 pasākumi gadā	12/10 JO pasākumi	Nav novērtējams	24/15 JO pasākumi

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Savukārt rezultatīvais rādītājs nav novērtējams, jo definēts nekonkrēti – nav saprotams, kāda veida starptautiskās sadarbības tiek uzskatītas par atbilstošām, kā arī kāda veida pasākumi tiek uzskatīti par atbilstošiem. Kā arī – rādītājs iekļauj norādi, ka apzināmi arī jaunatnes organizāciju īstenotie pasākumi, savukārt vienota datu bāze, kurā tiktu uzkrāta informācija par šādām aktivitātēm, nepastāv. Līdz ar to rādītājs pēc būtības nav identificējams. Sekojoši – konkrēto rādītāju iesakāms precizēt, piemēram, paredzot vismaz 1 starptautisku tikšanos vai pasākumu (tai skaitā tiešsaistē) katra konkrētā pētnieciskā tīkla ietvaros.

3.3.2. pasākums: Veicināt jauniešu līdzdalību pētniecības procesos un pētniecības nozares attīstību novadu līmenī, atbalstot “jaunietis - pētnieks” modeli (jaunieši piedalās zinātniski pētniecisko darbu izstrādē par pašvaldībai saistošām tēmām, iesaistās vietējā darba ar jaunatni izvērtēšanā u.tml.)

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) iesaistīto jauniešu skaits, (2) īstenoto pētījumu skaits.

⁴² The Youth Wiki: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/youthwiki>

⁴³ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

Pasākums nav ticis īstenots. Pasākums definēts pārāk vispārīgi, neparedzot konkrētas aktivitātes, bet tikai nosakot nepieciešamību veicināt jauniešu iesaisti pētniecībā. Pasākuma potenciālā efektivitāte vērtējama kā zema, jo jēgpilna pētniecība prasa noteiktas profesionālās zināšanas un prasmes. Lai gan jauniešu iesaiste var būt daļa no pētniecības procesa, reprezentatīvus un kvalitatīvus pētījumus nevar veikt, balstoties tikai jauniešu brīvprātīgā līdzdalībā. Jauniešu līdzdalība drīzāk būtu aktualizējama pašvaldību jaunatnes politikas plānošanas procesa ietvaros, kā arī darba ar jaunatni īstenošanas kontekstā.

Pasākuma izpildes raksturošanai nav definēts neviens rezultatīvais rādītājs. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās pašvaldības, LPS.

Secinājums: Pasākums netiek īstenots. Pasākums definēts pārāk vispārīgi, neparedzot konkrētas aktivitātes. Pasākuma kopējā potenciālā efektivitāte vērtējama kā zema, tādēļ pasākumu nebūtu iesakāms īstenot.

3.3.3. pasākums: Nodrošināt pētījuma veikšanu par jauniešu drošību internetā

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) īstenots pētījums par jauniešu drošību internetā.

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros konkrētais pasākums nav ticis īstenots, bet tematiski līdzīgi pētījumi īstenoti citās institūcijās. Piemēram, 2017. gadā KM īstenoja pētījumu "9 līdz 16 gadus vecu bērnu un pusaudžu medijpratība Latvijā"⁴⁴, telekomunikāciju uzņēmums "Telia Company" iniciatīvas "Skolēnu konsultatīvā komiteja" ietvaros sadarbībā ar Drossinternets.lv īstenoja pētījumu par pusaudžu aizraušanos ar tiešsaistes spēlēm⁴⁵, Samsung Skola nākotnei sadarbībā ar jomas ekspertiem 2018. un 2017. gadā veica pētījumu "Skolēna Digitālais IQ"⁴⁶ u.c.

Pasākuma izpildes raksturošanai nav definēts neviens rezultatīvais rādītājs. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgā LM.

Secinājums: Pasākums netiek īstenots un ir zaudējis aktualitāti.

3.3.4. pasākums: Nodrošināt pētījumu par jauniešu paradumu un veselības stāvokļa vērtējumu

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) īstenots pētījums par jauniešu veselīga dzīves veida un brīvā laika pavadīšanas paradumiem un veselības stāvokli.

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros konkrētais pasākums nav ticis īstenots, bet tematiski līdzīgi pētījumi īstenoti citās institūcijās. Piemēram, pētījuma "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs"

⁴⁴ 9 līdz 16 gadus vecu bērnu un pusaudžu medijpratība Latvijā, 2017. Pieejams: https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/mediju_politika/medijprat%C4%ABba/petijums/2018/Bernu%20un%20pusaudzu%20medijpratibas%20petijuma%20rezultati.pdf

⁴⁵ Informācijas avots: <https://drossinternets.lv/lv/posts/view/petijums-par-pusaudzu-aizrausanos-ar-tiesasistes-spelem>

⁴⁶ Informācijas avots: <https://www.skolanakotnei.lv/>

ietvaros sniegts raksturojums par Latvijas jauniešu veselības stāvokli un veselīga dzīvesveida ieradumiem⁴⁷, savukārt VM un tās padotības iestādes veikušas vairākus pētījumus, kuru ietvaros iegūti dati arī par bērnu un jauniešu veselības stāvokli un dzīves veida ieradumiem (skatīt, piemēram, Veselību ietekmējošo paradumu pētījumus, ko īstenojis SPKC⁴⁸).

Pasākuma izpildes raksturošanai nav definēts neviens rezultatīvais rādītājs. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās SPKC/NVD.

Secinājums: Pasākums netiek īstenots. Lai gan pasākums nav zaudējis aktualitāti, tā īstenošana nebūtu uzskatāma par nepieciešamu, jo ir īstenoti tematiski līdzīgi pētījumi, kas ļauj iegūt vismaz daļu datu par pasākuma definēto tēmu. Kā arī – saturiski pasākumā definētā pētījuma tēma ir drīzāk VM vai LM atbildības joma.

3.4. uzdevums: nodrošināt Latvijas pārstāvniecību starptautiskajās institūcijās un sadarbības tīklos jaunatnes jomā

Uzdevuma ietvaros plānoti 3 pasākumi, sasniedzot kopumā 4 darbības rezultātus, ko raksturo 3 rezultatīvie rādītāji.

3.4.1. pasākums: Attīstīt divpusējo un daudzpusējo sadarbību, tajā skaitā jaunatnes organizāciju sadarbību, jaunatnes politikā

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) sadarbības līgumu skaits.

Pasākums definēts pārāk vispārīgi un nekonkrēti – gandrīz jebkuru starptautiskas sadarbības projektu jebkurā no darba ar jaunatni sektoriem var uzskatīt par atbilstošu pasākumam. Ja pasākumu vērtē kontekstā ar 3.4. uzdevumu, secināms, ka pasākums tiek īstenots. Kā norādīts 3.3.1. pasākumā IZM nodrošina jaunatnes jomas pētniecības starptautisko sadarbību vairākos tīklos: Eiropas Jaunatnes politikas zināšanu centrs (EKCYF), “Youth Wiki – Tool”, Eiropas jaunatnes pētnieku tīkls (PEYR), programmas “Jaunatne darbībā” pētnieku tīkls (RAY Network).

2016. gadā nodrošināta jaunatnes darbinieku un jauniešu dalība Baltijas-Belģijas (Flandrijas) sadarbības programmas pieredzes apmaiņas semināros Belģijā un Igaunijā.⁴⁹ 2017. gadā sniegts atbalsts Edinburgas hercoga starptautiskās jauniešu pašaudzināšanas programmas “Award” īstenošanai Latvijā, kā arī Latvijas – Vācijas sadarbības projekta “Young Media Sharks” īstenošanai. Organizēts arī Baltijas-

⁴⁷ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

⁴⁸ Skatīt SPKC mājas lapā: https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/petijumi-un-zinojumi/veselibu-ietekmejoso-paradumu-?glo_template=text

⁴⁹ Izglītības un zinātnes ministrijas 2016. gada publiskais pārskats: https://www.izm.gov.lv/images/parskati/IZM_2016_publ_parskats_GALA_PIAD_Laura_10072018.pdf

Beļģijas (Flandrijas) pieredzes apmaiņas seminārs Latvijā par tēmu "Pētniecības nozīme jaunatnes politikas veidošanā", kurā piedalījās 18 dalībnieki no Beļģijas, Latvijas, Lietuvas un Igaunijas.⁵⁰

ĀM sniegusi informāciju, ka 2017. gada 17. februārī noslēdza Līdzdarbības līgumu ar Eiropas Latviešu apvienību (ELA) par Eiropas latviešu jauniešu pasākumu un aktivitāšu organizēšanu Eiropā 2017. gadā. Pasākumi notika piecās valstīs, tajos kopā piedalījās 391 dalībnieks no 8 valstīm (Beļģijas, Itālijas, Īrijas, Latvijas, Lielbritānijas, Luksemburgas, Šveices un Vācijas) un 7 diasporas organizācijām. Pārsvārā pasākumos piedalījās jauniešu auditorija, lai arī vecuma amplitūda bija 2-74 gadi.

2018. gada 9. martā ĀM noslēdza Līdzdarbības līgumu ar Eiropas Latviešu apvienību (ELA) par Eiropas latviešu jauniešu pasākumu un aktivitāšu organizēšanu Eiropā 2018. gadā. Pasākumi notika sešās valstīs, tajos kopā piedalījās 280 dalībnieki no lielākajām Latvijas diasporas valstīm Eiropā.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 2. politikas rezultātu "Nodrošināta valsts un pašvaldību institūciju sadarbība un saskaņota darbība jaunatnes politikas īstenošanā, tai skaitā iesaistoties starptautiskos sadarbības tīklos". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgā ĀM. Rezultatīvais rādītājs definēts nekonkrēti, līdz ar to nav izvērtējams pēc būtības.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 2.2: Starptautisko sadarbības, tai skaitā jaunatnes organizāciju, līgumu ietvaros īstenoto pasākumu skaits	4 pasākumi gadā	12/10 JO pasākumi	Nav novērtējams	24/15 JO pasākumi

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Savukārt rezultatīvais rādītājs nav novērtējams, jo definēts nekonkrēti – nav saprotams, kāda veida starptautiskās sadarbības tiek uzskatītas par atbilstošām, kā arī kāda veida pasākumi tiek uzskatīti par atbilstošiem. Kā arī – rādītājs iekļauj norādi, ka apzināmi arī jaunatnes organizāciju īstenotie pasākumi, savukārt vienota datu bāze, kurā tiktu uzkrāta informācija par šādām aktivitātēm, nepastāv. Līdz ar to rādītājs pēc būtības nav identificējams. Sekojoši – konkrēto rādītāju iesakāms precizēt, piemēram, to aizstājot ar šobrīd definēto pasākuma darbības rezultātu (sadarbības līgumu skaits), to precizējot (piemēram, IZM noslēgto sadarbības līgumu skaits vai tml.).

⁵⁰ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats:
https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

3.4.2. pasākums: Nodrošināta jauniešu līdzdalība ES Strukturētā dialoga starptautiskajās konferencēs

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) ES Strukturētā dialoga starptautiskajās konferencēs iesaistīto jauniešu skaits no Latvijas.

2017. gadā “Strukturētā dialoga vietējo konsultāciju nodrošināšana” ietvaros atbalstīti 26 projekti.⁵¹ 2018. gadā programmā “Erasmus+: Jaunatne darbībā” jauniešu līdzdalību visvairāk veicināja 3. pamatdarbības “Strukturētais dialogs: jauniešu un jaunatnes politikas veidotāju tikšanās” projekti, kuros tika iesaistīti 996 dalībnieki. Projektos jaunieši iesaistījās diskusijās ar politikas veidotājiem par viņiem būtiskiem jautājumiem.⁵²

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās NVO. Rezultatīvais rādītājs pārskata periodā ir sasniegts būtiski virs plānotā rādītāja – tika plānots šajā pasākumā iesaistīt 900 jauniešus, bet sasniegtais rādītājs ir 1 440 2018. gadā un kumulatīvi sasniegtais – vairāk nekā 3 000 dalībnieku.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.7: ES strukturētā dialoga konsultācijās iesaistīto jauniešu skaits	800	900	1440 Kumulatīvi vairāk nekā 3000 dalībnieku. DA: 14.	1200

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Rezultatīvais rādītājs ir atbilstošs. Sasniegtais rezultatīvais rādītājs ir būtiski pārsniedzis plānoto, kā arī jau šobrīd pārsniedz 2020. gada plānoto vērtību, sekojoši būtu nepieciešams sasniedzamo rādītāju paaugstināt.

3.4.3. pasākums: Stiprināt Nacionālās darba grupas lomu Strukturētā dialoga ieviešanā Latvijā un atbalstīt Nacionālās darba grupas līdzdalību ES Strukturētā dialoga starptautiskajās konferencēs

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) iesaistīto jauniešu skaits strukturētā dialoga konsultāciju procesā, lai noskaidrotu viņu viedokli par attiecīgo „trio” prezidentūru Eiropas Savienības Padomē izvirzītajām prioritātēm, izmantojot strukturētā dialoga noteikto metodiku, (2) sagatavoto rekomendāciju skaits nacionālajam ziņojumam par strukturētā dialoga procesu un rezultātiem.

⁵¹ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

⁵² Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra. Publiskais pārskats. 2018. Pieejams:

http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/ESK/2019/publiskais_parskats_2018final.pdf

Lai nodrošinātu strukturētā dialoga attīstību nacionālā līmenī, 2010. gadā visas ES dalībvalstis ES Padomes prezidentūras „trio” – Spānija, Beļģija un Ungārija ietvaros tika aicinātas izveidot nacionālā līmeņa darba grupas, izmantojot jau esošās struktūras, un uzsākt konsultācijas ar jauniešiem, nozaru ekspertiem un politikas veidotājiem par izaicinājumiem, ar kuriem saskaras jaunieši nodarbinātības jomā. Latvija, atsaucoties ierosinājumam veidot nacionālo darba grupu esošo konsultatīvo komisiju ietvarā, izveidoja Strukturētā Dialoga nacionālo darba grupu, par tās vadītāju nosakot Latvijas Jaunatnes padomes pārstāvi. 2017. gadā biedrība “Latvijas Jaunatnes padome” noslēdza granta līgumu ar Eiropas Komisiju un līdzdarbības līgumu ar IZM par strukturētā dialoga projekta aktivitāšu īstenošanu 2017. un 2018. gadā.⁵³

2016. gadā notikušas 2 darba grupas sēdes, 2017. gadā – 3, 2018. gadā – 2 darba grupas sēdes.

Strukturētā dialoga V ciklā (2016. gada sākums – 2017. gada vidus) Latvijā noorganizēti 38 pasākumi, kuri pulcējuši vairāk nekā 1 280 dalībniekus no visas Latvijas, VI ciklā (2017. gada vidus – 2018. gada beigās) – 42 pasākumi, kuri pulcējuši vairāk nekā 1 440 dalībniekus.⁵⁴

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās NVO. Rezultatīvais rādītājs pārskata periodā ir sasniegts būtiski virs plānotā rādītāja – tika plānots šajā pasākumā iesaistīt 900 jauniešus, bet sasniegtais rādītājs ir 1 440 2018. gadā un kumulatīvi sasniegtais – vairāk nekā 3 000 dalībnieku.

	Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.7: ES strukturētā dialoga konsultācijās iesaistīto jauniešu skaits	800	900	1440 Kumulatīvi vairāk nekā 3000 dalībnieku. DA: 14.	1200

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Rezultatīvais rādītājs ir atbilstošs. Sasniegtais rezultatīvais rādītājs ir būtiski pārsniedzis plānoto, kā arī jau šobrīd pārsniedz 2020. gada plānoto vērtību, sekojoši būtu nepieciešams sasniedzamo rādītāju paaugstināt.

⁵³ Informācijas avots: <http://ljp.lv/lidzdarbibas-ligums-par-atsevisku-valsts-parvaldes-uzdevumu-veikšanu>

⁵⁴ Informācijas avots: <http://ljp.lv/strukturetais-dialogs>

3.5. uzdevums: nodrošināt jauniešiem iespēju līdzdarboties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu pieņemšanā valsts un pašvaldību mērogā, sekmēt jauniešu līdzdalību pārstāvēniecības demokrātijā un stiprināt jaunatnes organizāciju kapacitāti

Uzdevums pamatojas jauniešu aptauju datos, kur regulāri ticis secināts – savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā un nacionālā līmenī jaunieši vērtē ļoti zemu. 2015. gadā īstenotā pētījumā⁵⁵ konstatēts – par to, ka ir visas vai lielas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā, pārliecināti ir tikai 17% jauniešu, bet, ka ir iespējams ietekmēt Latvijas valdības lēmumus – tikai 6%. Vienlaikus to īpatsvars, kuri uzskata, ka nav nekādu iespēju, ir attiecīgi 35% un 61%. Savukārt 2018. gada pētījuma "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs" dati liecina – tikai 15,0% jauniešu uzskata, ka viņiem ir iespējams ietekmēt savas pašvaldības lēmumus.⁵⁶ Sekojoši – jauniešu kritiskie vērtējumi par savām iespējām līdzdarboties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu pieņemšanā pārskata periodā nav mazinājušies, līdz ar to uzturot aktuālu konkrēto uzdevumu.

Uzdevuma ietvaros plānoti 6 pasākumi, sasniedzot kopumā 10 darbības rezultātus, ko raksturo 6 rezultatīvie rādītāji.

3.5.1. pasākums: Nodrošināt jauniešiem un jaunatnes nevalstiskajām organizācijām iesaisti jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas caur tādiem pasākumiem kā piemēram, Jaunatnes konsultatīvā padome, strukturētā dialoga diskusijas pašvaldībās un nacionālā līmenī, jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas pašvaldībās

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) ikgadēji notikušas vismaz divas Jaunatnes konsultatīvās padomes sēdes, (2) saskaņā ar Jaunatnes konsultatīvās padomes lēmumu izveidoto darba grupu skaits.

Pasākums definēts pārāk vispārīgi, iekļaujot ļoti plašu un pēc mēroga ļoti atšķirīgu aktivitāšu iespējamību, līdz ar to ir apgrūtināta tā izpildes novērtēšana – gandrīz jebkurš pasākums, kurā piedalījušies jaunieši un kurā diskutēts par ar jauniešiem saistītiem jautājumiem, var tikt uzskatīts par atbilstošu konkrētajam pasākumam. Savukārt pasākumam definētie darbības rezultāti ļoti sašaurina atbilstošo aktivitāšu loku un pēc būtības jauniešu līdzdalību skata formāli. Vērtējot tikai pēc šiem formālajiem darbības rezultātiem, pasākums ir ticis daļēji izpildīts. Saskaņā ar Jaunatnes konsultatīvās padomes lēmumu pārskata periodā ir izveidotas 3 darba grupas: 1) Jauniešu neformālās izglītības vienota modeļa izstrādes darba grupa (joprojām darbojas), 2) Jaunatnes organizāciju attīstības un kapacitātes stiprināšanas darba grupa (izstrādāja priekšlikumus Jaunatnes likuma grozījumiem

⁵⁵ Jaunatnes politikas monitorings 2015: Pētījumu rezultātu ziņojums. Pieejams:

https://www.izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/jaunatne/IZM_Jaunatnes-politikas-monitorings_2015_Laboratory.pdf

⁵⁶ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

kritērijiem nacionāla mēroga jaunatnes organizāciju atbalstam un vairs nav sasaukta, jo tika veikti grozījumi Jaunatnes likumā), 3) Darba ar jaunatni sistēmas attīstības modeļa izstrāde (tika izstrādāts metodiskais materiāls pašvaldībām un strukturētas tēmas jaunatnes darbinieku mācībām, kas tika uzsāktas 2018. gadā). Savukārt Jaunatnes konsultatīvās padomes sēdes notikušas reizi gadā (izņemot 2018. gadu, kad nav notikusi neviena), un šādā aspektā tas neatbilst Jaunatnes konsultatīvās padomes nolikuma 14.punktā definētajam, ka padomes sēdes tiek sasauktas ne retāk kā divas reizes gadā⁵⁷.

Savukārt, ja pasākumu vērtē plašākā nozīmē un pēc būtības, tad pārskata periodā notikušo aktivitāšu klāsts ir daudz plašāks, iekļaujot gan jauniešu līdzdalību strukturētā dialoga procesā, gan pašvaldību ietvaros rīkotās publiskajās apspriešanās un cita veida sabiedriskajās konsultācijās, gan arī jauniešu viedokļu apkopošanu aptaujās u.c. Vienlaikus šādā plašākā skatījumā nav iespējams veikt kvantitatīvu uzskaiti un izvērtēšanu, jo jauniešu līdzdalību veicinošie pasākumi netiek atsevišķi fiksēti un uzskaitīti. Tāpat jāuzsver, ka plašākā nozīmē skatot, aktivitāte nebūtu attiecināmas tieši uz Jaunatnes politikas īstenošanas plāna izpildi, jo tas šīs aktivitātes nav iekļāvis un paredzējis.

KM informācijā par Jaunatnes politikas īstenošanas plāna izpildi norādījusi, ka 2018. gada 22. un 23. novembrī norisinājās Latvijas Mazākumtautību forums „No integrācijas uz saliedētu sabiedrību”, pulcējot vairāk nekā 14 dažādu tautību pārstāvjus no 20 Latvijas pašvaldībām – kopumā vairāk nekā 200 mazākumtautību nevalstisko organizāciju aktīvistus. Forumā īpaši tika izcelta jauniešu iesaiste un līdzdalība – katrā no piecām darba grupām (Līdzdalība; Kultūras mantojums un identitāte; Jauniešu un paaudžu mijiedarbība; Starpkultūru dialogs; Vienojoša informatīvā telpa) diskusijās aktīvi līdzdarbojās jaunieši. Darba grupā „Jauniešu un paaudžu mijiedarbība” īpaši tika izcelti jautājumi par mazākumtautību jauniešu līdzdarbību sabiedrības attīstības procesos Latvijā un Eiropā, kā arī mobilitātes un migrācijas aspektus un to saistību ar jauniešu vīziju par savu nākotni. Mazākumtautību forumā tika prezentētas arī projekta „Eiropas pēdas Latvijā” īstenošanas gaitā biedrības „Eiropas Kustība Latvijā” gūtās atziņas par jauniešu līdzdalību un nākotnes skatījumu, līdzdarbojoties 30 jauniešiem, tostarp no Latvijas reģioniem. Savukārt VM informācijā par Jaunatnes politikas īstenošanas plāna izpildi norādījusi, ka 2015. gadā SPKC atjaunoja Veselību veicinošo skolu kustību un izveidoja Nacionālo Veselību veicinošo skolu tīklu (turpmāk – VVST). Katrā tīkla skolā ir izveidota Veselību veicinošās skolas padome, kurā ir iekļauts arī skolēnu pārstāvis, kurš padomē pieņem lēmumus, pārstāvot skolēnu viedokli. Caur šo VVST skolēni dalās savā pieredzē un gūst jaunas idejas par veselības veicināšanas praksi un iesaistās lēmumu pieņemšanā, piemēram, kā integrēt veselību veicinošas aktivitātes ikdienas mācību procesā savā skolā. Tomēr jāuzsver, ka arī šīs abas aktivitātes nav tikušas paredzētas Jaunatnes politikas

⁵⁷ Ministru kabineta 2014. gada 26. maija noteikumi Nr. 265 "Jaunatnes konsultatīvās padomes nolikums". <https://likumi.lv/ta/id/266624>

īstenošanas plānā, līdz ar to skatāmas kā saistīta informācija, bet tiešā veidā neattiecināma uz plāna izpildi.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās visas ministrijas, NVO. Rezultatīvais rādītājs tikai daļēji ir nosakāms, jo ir pieejami dati par jauniešu vērtējumiem par iespējām ietekmēt lēmumus pašvaldībās, bet nav – par iespējām ietekmēt lēmumus nacionālā līmenī. Plānotā rezultatīvā rādītāja vērtība bijusi 27% jauniešu, kas uzskata, ka var ietekmēt savas pašvaldības lēmumus, savukārt sasniegtais rādītājs ir tikai 15%.

Minimāls progress (būtiski atpaliņķ no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliņķ no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.3: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu valsts /pašvaldību līmenī	15% / 22%	18%/ 27%	15,0% DA: 4.	25%/ 30%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Vienlaikus jānorāda, ka pasākums definēts pārāk vispārīgi, savukārt pasākuma darbības rādītāji – ļoti sašaurināti. Tādēļ būtu iesakāms pasākumu precizēt, norādot konkrētas, jēgpilnas tā ietvaros īstenojamas aktivitātes. Rezultatīvais rādītājs ir tikai daļēji novērtējams, jo nav pieejami dati par to, kā jaunieši vērtē savas iespējas ietekmēt lēmumus nacionālā līmenī. Tāpat jānorāda, ka definētais rezultatīvais rādītājs ir pārāk plašs attiecībā pret pasākuma darbības rādītājiem. Tikai šo divu aktivitāšu īstenošana nevar būtiski mainīt jauniešu iespējas ietekmēt lēmumus pašvaldību un nacionālā līmenī, līdz ar to rādītājs pēc būtības nespēj raksturot pasākuma izpildi. Tādēļ rādītāju būtu nepieciešams precizēt, piemēram, nosakot tajā konkrētajās plānotajās aktivitātēs iesaistīto jauniešu skaitu vai īpatsvaru no kopējā dalībnieku skaita.

3.5.2. pasākums: Pašvaldību un jaunatnes organizāciju partnerību stiprināšana, atbalstot vietējā mēroga iniciatīvas un jaunatnes organizāciju projektus par jaunatnes līdzdalību, jaunatnes organizāciju attīstību, popularizējot šādas vērtības: a) brīvprātīgais darbs un darba tikums; b) jauniešu piederības apziņa; c) veselīgs dzīves veids; d) popularizēt jauniešu iesaistīšanos NVO kā iespēju pašattīstīties un ietekmēt notiekošos procesus valstī; e) dzīves prasmju apgūšanu neformālajā izglītībā

Pasākuma ietvaros plānoti 3 darbības rezultāti: (1) atbalstīto projektu skaits, (2) iesaistīto jauniešu skaits, (3) iesaistīto pašvaldību skaits.

Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros pārskata periodā ik gadus tikuši atbalstīti pašvaldību un jaunatnes organizāciju projekti un aktivitātes. 2016. gadā tika organizēts pieredzes apmaiņas seminārs 25 jauniešu centru vadītājiem (iesācējiem), lai sniegtu priekšstatu par jauniešu centru darbu pašvaldībās, jauniešu motivācijas iespējām un jauniešu brīvā laika organizēšanu. Nodrošinot metodisko vadību, organizētas tikšanās ar 70 jaunatnes lietu speciālistiem. Nodrošinātas tiešraides ekspertu lekcijas par aktuālajiem jaunatnes politikas jautājumiem LPS jaunatnes lietu atbalsta tīkla ietvaros. 2016. gadā tika veikti arī grozījumi Jaunatnes likumā, kas nosaka kritērijus valsts budžeta finansējuma piešķiršanai jaunatnes organizāciju darbības atbalstam (esošajā likuma redakcijā noteiktie kritēriji vairs neatbilda aktuālajai situācijai jaunatnes jomā, tādējādi palielinātas atbalsta iespējas un pieaudzis jaunatnes organizāciju skaits, kas var pretendēt uz darbības atbalstu). Turpmāk jaunatnes organizācijas varēs pieteikties finansējumam divu gadu periodam, piedaloties atsevišķā projektu konkursā reizi divos gados. 2016. gadā ikgadējās Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros aktivitātes "Atbalsts jauniešu centru darbības nodrošināšanai pašvaldībās ar mērķi veidot un stiprināt jauniešu piederības apziņu" atbalstīti 43 pašvaldību projekti. To mērķis ir sekmēt Latvijas valsts simtgades svinību īstenošanu, stiprinot Latvijas jauniešu valstsgribu un piederības sajūtu savai valstij un kopienai. Aktivitātes "Atbalsts sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iesaistei neformālās izglītības aktivitātēs, sekmējot viņu līdzdalību sabiedriskajos procesos" ietvaros atbalstīti 16 projekti. Tādējādi nodrošināta sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iesaiste dažādās aktivitātēs, sekmējot viņu līdzdalību sabiedriskajos procesos un pilnveidojot šo jauniešu sociālās prasmes. Savukārt aktivitātē "Atbalsts jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalības nodrošināšanai valsts un starptautiskajā jaunatnes politikā" atbalstīti 10 projekti, kas nodrošina pasākumus ar mērķi sekmēt Latvijas valsts simtgades svinību īstenošanu, stiprinot Latvijas jauniešu valstsgribu un piederības sajūtu savai valstij. Projekti sniedz atbalstu arī jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalībai valsts jaunatnes politikas īstenošanā un starptautiskajā sadarbībā.⁵⁸

2017. gadā Jaunatnes politikas valsts programmas aktivitātēs "Atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī saskaņā ar vietējā līmeņa patstāvīgiem jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem" atbalstīti 24 pašvaldību projekti; "Atbalsts jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalības nodrošināšanai valsts un starptautiskajā jaunatnes politikā" atbalstīti 4 jaunatnes organizāciju projekti. Aktivitātē "Atbalsts jaunatnes organizāciju iniciatīvām pašvaldību un jaunatnes organizāciju partnerības

⁵⁸ Izglītības un zinātnes ministrijas 2016. gada publiskais pārskats:

https://www.izm.gov.lv/images/parskati/IZM_2016_publ_parskats_GALA_PIAD_Laura_10072018.pdf

stiprināšanai” atbalstīti 6 jaunatnes organizāciju projekti, savukārt “Strukturētā dialoga vietējo konsultāciju nodrošināšana” ietvaros atbalstīti 26 projekti.⁵⁹

2018. gadā Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros nodrošināts atbalsts deviņām jaunatnes organizācijām jauniešu līdzdalības veicināšanai, četrām jaunatnes organizācijām darbības atbalstam un 39 pašvaldībām darbu ar jaunatni attīstībai. No tām 28 pašvaldības īstenoja projektus, lai attīstītu ilgtermiņa darbu ar jaunatni. Projektu ietvaros šīs pašvaldības attīstīja darbu ar jaunatni pagastos, uzsāka mobilā darbu ar jaunatni sistēmas izveidi, izveidoja vai pilnveidoja jauniešu informācijas sistēmu, attīstīja brīvprātīgā darba sistēmu, pilnveidoja jaunatnes politikas plānošanas dokumentus, izveidoja jauniešu līdzdalības mehānismus, kā arī veica citas aktivitātes ilgtermiņa darbu ar jaunatni attīstībai pašvaldībā. Savukārt 11 pašvaldības sāka īstenot projektus, lai izveidotu un attīstītu mobilā darbu ar jaunatni sistēmu pašvaldībās, veicinot regulāras jauniešu līdzdalības iespējas viņu dzīvesvietā. Savukārt “Erasmus+: Jaunatne darbībā” programmas ietvaros turpinājās ilgtermiņa projekts “Kvalitātes celšana savā pašvaldībā”, kur 2018. gada ietvaros 7 pašvaldībām sniegts atbalsts sistēmas sakārtošanai darbam ar jaunatni. Kopumā 2018. gadā trīs atklātajos “Erasmus+: Jaunatne darbībā” programmas projektu konkursos iesniegti 347 projekti, no kuriem finansiālu atbalstu saņēma 125, nodrošinot iespēju iesaistīties 4 467 jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem, lai uzlabotu kompetences un darbu ar jaunatni kvalitāti. Tādējādi līdz 2018. gada beigām programmā “Erasmus+: Jaunatne darbībā” bija saņemti projektu pieteikumi no 68,9% Latvijas administratīvo teritoriju vienībām.

Kumulatīvi pārskata periodā valsts programmas ietvaros atbalstītajos projektos iesaistīti gandrīz 10 000 jauniešu (2016.g. – 1 453, 2017.g. – 3 529, 2018.g. – 3 963).

Kā būtiska jauniešu līdzdalības veicināšanas aktivitāte jānorāda IZM iniciatīva ik gadus kādu no pašvaldībām izvēlēti par Latvijas Jauniešu galvaspilsētu, gada garumā tajā īstenojos dažāda aktivitātes kā jauniešiem, tā darbā ar jaunatni iesaistītajiem. 2016. gadā pirmās Latvijas Jauniešu galvaspilsētas statusu pildīja Jelgava, 2017. gadā tā bija Liepāja, bet 2018. gadā – Madonas novads.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās JSPA, NVO, LPS, pašvaldības. Kā rezultatīvais rādītājs definēts jauniešu īpatsvars jaunatnes nevalstiskajās organizācijās, bet rādītājs nav novērtējams, jo ir definēts nekonkrēti un dažādi interpretējams (skatīt zemāk secinājumos).

⁵⁹ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats:
https://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_IZM_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.5: jauniešu īpatsvars (%) jaunatnes nevalstiskajās organizācijās	11% (2012)	14%	Nav novērtējams	17%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Savukārt rezultatīvo rādītāju nav iespējams novērtēt, jo tas definēts nekonkrēti. Kā rādītājs plānots jauniešu īpatsvars jaunatnes nevalstiskajās organizācijās, bet nav paskaidrots, vai tiek vērtēts jauniešu-biedru īpatsvars vai jebkuras dalības īpatsvars (piemēram, piedalīšanās organizāciju aktivitātēs, pasākumos). Tāpat nav skaidra izmantotā terminoloģija “jaunatnes nevalstiskās organizācijas” – vai tās ir “jaunatnes organizācijas” (atbilstoši Jaunatnes likuma 6.pantā definētajam: "Jaunatnes organizācija ir Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība") vai jebkura nevalstiskā organizācija, kas veic darbu ar jaunatni. Pētījuma “Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs” dati⁶⁰ liecina, ka nevalstisko organizāciju aktivitātēs dalību ņēmuši 17,3% jauniešu, savukārt 21,9% piedalījušies aktivitātēs jaunatnes organizācijās. Jāuzsver, ka šie dati nenorāda biedra statusu, bet gan jauniešu jebkādu iesaisti organizāciju aktivitātēs un pasākumiem (kā dalībniekiem, kā organizatoriem, kā brīvprātīgā darba veicējiem). Rezultatīvais rādītājs pēc būtības ir arī pārāk šaurs konkrētā pasākuma īstenošanas vērtēšanai – jauniešu dalība nevalstiskajās organizācijās vai to aktivitātēs ir tikai viena no nedaudzām jauniešu līdzdalības aktivitātēm, tādēļ tā nevar būt rādītājs kopējai jauniešu līdzdalībai. Tādēļ šī pasākuma īstenošanas novērtēšanai drīzāk piemēroti būtu definētie darbības rezultāti: atbalstīto projektu skaits, iesaistīto jauniešu skaits, iesaistīto pašvaldību skaits.

3.5.3. pasākums: Nodrošināta jauniešu līdzdalība ES Strukturētā dialoga nacionāla līmeņa diskusijās

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) ES Strukturētā dialoga nacionāla līmeņa diskusiju skaits, (2) iesaistīto jauniešu skaits. Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās NVO, LPS, pašvaldības.

⁶⁰ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.7: ES strukturētā dialoga konsultācijās iesaistīto jauniešu skaits	800	900	1440 Kumulatīvi vairāk nekā 3000 dalībnieku. DA: 14.	1200

Secinājums: Konkrētais pasākums pilnībā dublējas ar 3.4.2.pasākumu, redakcionāli atšķirīgi definēti tikai darbības rezultāti. Aprakstu par īstenoto pasākumu skatīt pie 3.4.2.pasākuma. Pasākuma dublēšana dažādu uzdevumu sadaļās nav pamatota, tādēļ iesakāms to iekļaut tikai vienā no uzdevumiem.

3.5.4. pasākums: *Nodrošināta ES strukturētā dialoga nacionāla līmeņa darba grupas darbība*

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) ES Strukturētā dialoga nacionālā līmeņa darba grupas sēžu skaits. Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu "Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās NVO, pašvaldības.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.7: ES strukturētā dialoga konsultācijās iesaistīto jauniešu skaits	800	900	1440 DA: 1.	1200

Secinājums: Konkrētais pasākums pēc būtības pilnībā dublējas ar 3.4.3.pasākumu, lai gan ir redakcionāli atšķirīgi definēts, un atšķirīgi definēti arī darbības rezultāti. Aprakstu par īstenoto pasākumu skatīt pie 3.4.3.pasākuma. Pasākuma dublēšana dažādu uzdevumu sadaļās nav pamatota, tādēļ iesakāms to iekļaut tikai vienā no uzdevumiem.

3.5.5. pasākums: *Organizēt Latvijas jaunatnes politikas forumus gan reģionālā, gan nacionālā līmenī*

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) Notikušo nacionālā līmeņa Latvijas jaunatnes politikas forumos izstrādāto rekomendāciju skaits.

Pasākums saistīts ar jau ilgstoši pastāvošu praksi rīkot nacionāla līmeņa jaunatnes politikas forumus (tie kā atbalstāma aktivitāte bija iekļauti arī Jaunatnes politikas pamatnostādnēs 2015.–2020.gadam un senākos plānošanas dokumentos.

2016. gadā notikuši 3 pasākumi (2 reģionālie pasākumi, 1 nacionāls pasākums Latvijas – Šveices programmas ietvaros). 2017. gadā organizēta 1 nacionāla konference par darbu ar jaunatni kvalitātes celšanu un arī 2018. gadā organizēta 1 nacionāla konference par darbu ar jaunatni kvalitātes celšanu.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās JSPA, plānošanas reģioni. Rezultatīvais rādītājs tikai daļēji ir nosakāms, jo ir pieejami dati par jauniešu vērtējumiem par iespējām ietekmēt lēmumus pašvaldībās, bet nav – par iespējām ietekmēt lēmumus nacionālā līmenī. Plānotā rezultatīvā rādītāja vērtība bijusi 27% jauniešu, kas uzskata, ka var ietekmēt savas pašvaldības lēmumus, savukārt sasniegtais rādītājs ir tikai 15%.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.3: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu valsts /pašvaldību līmenī	15% / 22%	18%/ 27%	15,0% DA: 4.	25%/ 30%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Vienlaikus jānorāda, ka pasākuma darbības rādītājs “izstrādāto rekomendāciju skaits” definēts pārāk kvantitatīvi, paredzot nevis kvalitatīvu un jēgpilnu darbības rezultātu, bet tikai skaitlisku. Rezultatīvais rādītājs ir tikai daļēji novērtējams, jo nav pieejami dati par to, kā jaunieši vērtē savas iespējas ietekmēt lēmumus nacionālā līmenī, kas konkrētā pasākuma aspektā būtu precīzāks mērījums. Tādēļ rādītāju būtu nepieciešams precizēt, piemēram, papildinot to ar konkrētajās plānotajās aktivitātēs iesaistīto jauniešu skaitu.

3.5.6. pasākums: Sadarbībā ar citām institūcijām, veicināt jaunatnes organizāciju skaita palielināšanos un kvalitātes paaugstināšanos

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) Jaunatnes organizāciju sarakstā iekļauto biedrību skaits.

Pasākums definēts pārāk vispārīgi, neparedzot konkrētas aktivitātes. Līdz ar to nav iespējams vērtēt tā īstenošanu. Netieši konkrētā pasākuma izpildi var saistīti ar gandrīz jebkuru komunikācijas un informācijas pasākumu jaunatnes jomā, kas vērsts uz jauniešu līdzdalības un aktivitātes veicināšanu. Tai skaitā pasākumam atbilstoši ir IZM organizētie pieredzes apmaiņas un informatīvie semināri.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās visas ministrijas. Kā rezultatīvais rādītājs definēts jaunatnes organizāciju skaits jaunatnes organizāciju sarakstā. Plānotā vērtība bijusi 26, bet sasniegtā būtiski pārsniedz plānoto (39) un ir lielāka arī par 2020. gada plānoto rādītāju.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.4: palielinājies jaunatnes organizāciju skaits jaunatnes organizāciju sarakstā	21 (2013)	26	39 DA: 5.	35

Secinājums: Pasākums ir pilnībā atbilstošs uzdevumam, tomēr pats par sevi definēts pārāk vispārīgi un līdz ar to nav novērtējama tā īstenošana. Rezultatīvais rādītājs ir atbilstošs pasākumam un tas ir būtiski pārsniedzis mērķa rādītāju. Būtu iesakāms izvērtēt, vai šāda atsevišķa pasākuma, kuram nav piesaistītas konkrētas aktivitātes, iekļaušana plānošanas dokumentā ir jēgpilna. Pēc būtības konkrēto pasākumu iespējams pildīt jebkuras informatīvas un komunikatīvas aktivitātes ietvaros.

3.6. uzdevums: nodrošināt aktuālas, viegli uztveramas informācijas pieejamību jauniešiem par viņu tiesībām, pienākumiem, atbildību un iespējām

Uzdevums sasaucas ar pētījumu atziņām par to, ka informācijas pieejamība nereti ir viens no būtiskiem iemesliem jauniešu līdzdalības zemajiem rādītājiem. Lai gan notiek ļoti daudz un dažādu pasākumu un aktivitāšu, ne vienmēr informācija par tiem ir pieejama jauniešiem. Dotā uzdevuma kontekstā var runāt arī par izmantotajiem informācijas avotiem un informācijas pasniegšanas veidiem – cik lielā mērā tie ir atbilstoši jauniešu informācijas meklēšanas un izmantošanas ieradumiem.

Uzdevuma ietvaros plānoti 5 pasākumi, sasniedzot kopumā 7 darbības rezultātus, ko raksturo 5 rezultatīvie rādītāji.

3.6.1. pasākums: Sadarbībā ar ministrijām un institūcijām attīstīt portālu www.jaunatneslietas.lv kā interaktīvu jauniešiem saprotamu informācijas sistēmu un to popularizēt jauniešu vidū dažādos sociālajos tīklos

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) notikušo popularizēšanas pasākumu skaits, (2) izveidota viegli lasāma sadaļa jauniešiem ar invaliditāti.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 1. politikas rezultātu “Nodrošināta aktuālāko datu un informācijas pieejamība par jaunatni un jaunatnes politiku”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās visas ministrijas, NVO, pašvaldības.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 1.1: jauniešu īpatsvars, kuri vismaz reizi mēnesī apmeklē interneta platformu www.jaunatneslietas.lv	0	20%	Vidēji 15 700 unikālie apmeklētāji mēnesī (2017.g. dati). NB! Nav nosakāms jauniešu īpatsvars! DA: 1.	45%

Secinājums: Konkrētais pasākums pēc būtības pilnībā dublējas ar 1.2.2.pasākumu, lai gan pasākuma definējums ir redakcionāli atšķirīgs un atšķirīgi definēti arī darbības rezultāti. Aprakstu par īstenoto pasākumu skatīt pie 1.2.2.pasākuma. Pasākuma dublēšana dažādu uzdevumu sadaļās nav pamatota, tādēļ iesakāms to iekļaut tikai vienā no uzdevumiem.

3.6.2. pasākums: *Organizēt interaktīvas informatīvas kampaņas par līdzdalību jaunatnes organizācijās*

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) notikušo interaktīvo informatīvo kampaņu skaits par līdzdalību jaunatnes organizācijās.

Pasākums nav ticis īstenots. Pēc būtības pasākums saistīts ar vairākiem citiem plānošanas dokumentā iekļautajiem pasākumiem, tādēļ tā atsevišķa iekļaušana nav pamatota. Tāpat jānorāda, ka informatīvās kampaņas par dalību jaunatnes organizācijās vairāk būtu uzskatāms par šo konkrēto organizāciju pienākumu.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās NVO. Rezultatīvais rādītājs tikai daļēji ir nosakāms, jo ir pieejami dati par jauniešu vērtējumiem par iespējām ietekmēt lēmumus pašvaldībās, bet nav – par iespējām ietekmēt lēmumus nacionālā līmenī. Plānotā rezultatīvā rādītāja vērtība bijusi 27% jauniešu, kas uzskata, ka var ietekmēt savas pašvaldības lēmumus, savukārt sasniegtais rādītājs ir tikai 15%. Tai pat laikā – rezultatīvais rādītājs saturiski nav saistīts ar pasākuma īstenošanu pēc būtības (skatīt secinājumos zemāk plašāku izklāstu).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.3: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu valsts /pašvaldību līmenī	15% / 22%	18%/ 27%	15,0% DA: 4.	25%/ 30%

Secinājums: Pasākums netiek īstenots un tā iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota. Rezultatīvais rādītājs ir tikai daļēji novērtējams, jo nav pieejami dati par to, kā jaunieši vērtē savas iespējas ietekmēt lēmumus nacionālā līmenī. Vienlaikus jānorāda, ka pats rādītājs pēc būtības nav loģiskā sasaistē ar pasākumu pēc būtības. Jauniešu vērtējumi par iespējām ietekmēt lēmumus neizriet no jauniešu līdzdalības organizācijās. Tādēļ atbilstošāks būtu rādītājs par jauniešu kopējo iesaisti un līdzdalību organizācijās.

3.6.3. pasākums: Popularizēt brīvprātīgā darba ieguvumus un veicināt jauniešu motivāciju veikt brīvprātīgo darbu

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) notikušo popularizēšanas pasākumu skaits.

Veicinot jauniešu līdzdalību, Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros 2018. gadā īpaša uzmanība tika pievērsta brīvprātīgā darba attīstīšanai Latvijā, nodrošinot gan jaunu organizāciju iesaisti, gan jau akreditēto organizāciju informēšanu par brīvprātīgā darba projektu nākotnes tendencēm. Īstenoto aktivitāšu rezultātā 2018. gadā palielinājās interese par brīvprātīgā darba projektu īstenošanu. 2018. gadā piešķirtas 23 akreditācijas jaunām organizācijām, tādējādi Latvijā bija 153 akreditētas brīvprātīgā darba organizācijas. Papildus – kopš 2018. gada otrā pusgada apstiprināti 25 brīvprātīgā darba projekti, kas kopš 2018. gada nogales tiek īstenoti programmas „Eiropas Solidaritātes korpuss” ietvaros. Kopā iesaistīti 3 471 dalībnieki. No tiem ar ierobežotām iespējām 1 032 (no tiem 112 ar īpašām vajadzībām).

Konkrētais pasākums pēc būtības iekļauj arī visas aktivitātes, kas īstenotas 3.2.3.pasākuma ietvaros. 3.2.3.pasākums drīzāk skatāms kā 3.6.3.pasākuma daļa. Papildu informāciju par brīvprātīgā darba popularizēšanu skatīt pie 3.2.3.pasākuma.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 3 rezultatīvie rādītāji, kas saistīti ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās NVO, VISC. Definētais rezultatīvais rādītājs 4.1 ir pārsniegts, bet

vienlaikus jāuzsver, ka tam ir tikai daļēja saikne ar pasākuma izpildi (skatīt detalizētāku skaidrojumu zemāk pie secinājumiem). Abi pārējie rādītāji nav novērtējami, jo trūkst atbilstošu datu.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.1: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	25% (2013)	30%	39,8% (atbilde aptaujā "lielas iespējas") DA: 4.	35%
Rezultatīvais rādītājs 4.9: Jauniešu īpatsvars (%), kuri brīvprātīgo darbu veic regulāri (vairākas reizes gadā)	9% (2013)	12%	34,1% (ir veikuši vismaz reizi gadā) DA: 4.	15%
Rezultatīvais rādītājs 4.10: Jauniešu īpatsvars (%), kuri brīvprātīgo darbu veikuši vienu reizi gadā un retāk	43% (2013)	40%	Nav datu	45%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam. Rezultatīvajam rādītājam 4.1 ir tikai daļēja saistība ar plānoto pasākumu – lai gan jauniešu vērtējumi par savām iespējām brīvajā laikā daļēji ir saistīti arī ar brīvprātīgā darba iespējām, tomēr kopumā brīvprātīgā darba iespējas veido nelielu daļu no jauniešu brīvā laika aktivitātēm, tādēļ brīvprātīgā darba iespēju paplašināšana minimāli ietekmētu jauniešu kopējos vērtējumus par brīvā laika iespējām. Pie tam – pats rādītājs ir redakcionāli neprecīzs – tas nosaka rādītāju, kurš iekļauj nevis kopējo pozitīvo vērtējumu īpatsvaru, bet tikai atbildi "lielas iespējas", neņemot vērā atbildi "visas iespējas" (atsevišķi izdalīts rezultatīvais rādītājs 4.2, kas iekļauj atbildes "visas iespējas"). Līdz ar to šāds rādītājs ir pēc būtības maldinošs un nebūtu izmantojams. Abi pārējie rezultatīvie rādītāji nav nosakāmi, jo nav pieejami atbilstoši dati. Būtu iesakāms precizēt abus rādītājus, tos izsakot vienā rādītājā – to jauniešu īpatsvars, kuri ir veikuši brīvprātīgo darbu vismaz reizi gadā. Pētījuma "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs" dati⁶¹ liecina, ka 2018. gadā 34,1% jauniešu ir bijuši iesaistīti brīvprātīgajā darbā vismaz reizi gadā. Savukārt 2015. gada dati liecina, ka brīvprātīgo darbu vismaz reizi gadā bija veikuši kopumā 61,0% jauniešu. Tas liecina, ka pārskata periodā jauniešu līdzdalība brīvprātīgajā darbā ir būtiski samazinājusies.

⁶¹ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

3.6.4. pasākums: *Popularizēt un iedzīvināt formālajā un neformālajā izglītības procesā Latvijas kultūras kanonu, tostarp izveidot tā digitālo versiju bērnu un jauniešu auditorijai*

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) notikušo Latvijas kultūras kanona popularizēšanas pasākumu skaits, (2) izveidota tā digitālā versija bērnu un jauniešu auditorijai.

Par pasākumu atbildīgā institūcija ir KM un konkrētais pasākums paredzēts arī KM darbības plānošanas dokumentos (un KM budžetā), tādēļ nav pamatota šī pasākuma iekļaušana Jaunatnes politikas īstenošanas plānā, neparedzot nekādas citas, papildu aktivitātes. Daļēji pasākumā iesaistīts arī VISC, attiecībā uz kompetenču pieejā veidotu mācību saturu, tomēr šeit saikne ir vairāk netieša.

KM sniegusi informāciju, ka 2016. gadā notikuši kopumā 24 Latvijas kultūras kanona popularizēšanas pasākumi (ietver gan Latvijas Nacionālās bibliotēkas organizētos pasākumus, gan Latvijas Kultūras akadēmija organizēto Latvijas kultūras kanona konkursu), 2017. gadā notikuši 44 pasākumi, bet 2018. gadā – 39 pasākumi. Detalizētāk pasākums šeit netiek analizēts, jo attiecas uz KM darbības jomu un Jaunatnes politikas īstenošanas plānā neparedz papildu darbības un finansējumu.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 2 rezultatīvie rādītāji, kas saistīti ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir KM, līdzatbildīgā VISC. Definētie rezultatīvie rādītāji to loģiskā kopvērtējumā ir pārsniegti, bet vienlaikus jāuzsver, ka tiem nav loģiskas saiknes ar pasākuma izpildi (skatīt detalizētāku skaidrojumu zemāk pie secinājumiem).

	Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.1: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	25% (2013)	30%	39,8% (atbilde aptaujā “lielas iespējas”) DA: 4.	35%
Rezultatīvais rādītājs 4.2: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir visas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	43% (2013)	40%	28,0% (atbilde aptaujā “visas iespējas”) DA: 4.	45%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots KM darbības ietvaros un atbilstoši KM valsts budžetam, tādēļ tā iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota, neparedzot papildu darbības. Pasākums pēc savas būtības neatbilst definētajam uzdevumam, zem kura tas pakārtots. Rezultatīvais rādītājs pēc būtības nav loģiskā saiknē ar noteiktā pasākuma izpildi, jo jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, viņiem ir iespējas

pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm, neraksturo Latvijas kultūras kanona popularizēšanu. Pie tam – rādītāji ir redakcionāli neprecīzi. Rādītājs 4.1 nosaka rādītāju, kurš iekļauj nevis kopējo pozitīvo vērtējumu īpatsvaru, bet tikai atbildi “visas iespējas”, neņemot vērā atbildi “lielas iespējas” (un atsevišķi tiek izdalīts rezultatīvais rādītājs 4.1, kas iekļauj atbildes “lielas iespējas”). Abi definētie rādītāji pēc būtības ir viena rādītāja sastāvdaļas, tādēļ būtu izmantojams kā viens rādītājs. Tai pat laikā vēlreiz jānorāda, ka rādītājam kā tādām nav loģiskas saiknes ar pasākumu, tādēļ kā rezultatīvie rādītāji drīzāk būtu izmantojami definētie darbības rezultāti.

3.6.5. pasākums: *Organizēt informatīvus seminārus par Eiropas brīvprātīgā darba un citu programmu iespējām*

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) notikušo semināru skaits, (2) Latvijas Eiropas brīvprātīgajā darbā iesaistīto jauniešu skaits.

Lai gan pasākums vērsts konkrēti uz Eiropas brīvprātīgā darba popularizēšanu, nevis brīvprātīgo darbu kopumā, konkrētais pasākums pēc būtības pārklājas ar 3.6.3.pasākumu un drīzāk būtu uzskatāms par 3.6.3.pasākumu darbības rādītāju.

JSPA informācija liecina, ka 2016. gadā 104 Latvijas jaunieši uzsākuši Eiropas Brīvprātīgo darbu un tikušas organizētas 14 Eiropas Brīvprātīgā darba mācības Latvijā. 2017. gadā organizētas 20 Eiropas Brīvprātīgā darba mācības Latvijā un 116 Latvijas jaunieši uzsākuši Eiropas Brīvprātīgo darbu. Bet 2018. gadā organizētas 19 Eiropas Brīvprātīgā darba mācības Latvijā un 128 Latvijas jaunieši uzsākuši Eiropas Brīvprātīgo darbu.

Papildu informāciju par brīvprātīgā darba kā tāda popularizēšanu skatīt pie 3.2.3.pasākuma.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 4. politikas rezultātu “Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās JSPA, pašvaldības, NVO, LPS. Definētais rezultatīvais rādītājs nav novērtējams, jo nav pieejami atbilstoši dati.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 4.9: Jauniešu īpatsvars (%), kuri brīvprātīgo darbu veic regulāri (vairākas reizes gadā)	9% (2013)	12%	34,1% (ir veikusi vismaz reizi gadā) DA: 4.	15%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots un ir pilnībā atbilstošs uzdevumam, bet pats pasākums būtu loģiski kārtojams kā 3.6.3.pasākuma viens no darbības rezultātiem, nevis atsevišķs pasākums. Rezultatīvais

rādītājs nav nosakāms, jo nav pieejami atbilstoši dati. Rādītāju būtu iesakāms precizēt, piemēram, kā – to jauniešu īpatsvars, kuri ir veikuši brīvprātīgo darbu vismaz reizi gadā; Eiropas brīvprātīgajā darbā iesaistīto jauniešu skaits (kumulatīvi pa gadiem). Pētījuma "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs" dati⁶² liecina, ka 2018. gadā 34,1% jauniešu ir bijuši iesaistīti brīvprātīgajā darbā vismaz reizi gadā. Savukārt 2015. gada dati liecina, ka brīvprātīgo darbu vismaz reizi gadā bija veikuši kopumā 61,0% jauniešu. Tas liecina, ka pārskata periodā jauniešu līdzdalība brīvprātīgajā darbā ir būtiski samazinājusies.

3.3.3. Rīcības virziena kopvērtējums

Rīcības virziena ietvaros definēto uzdevumu un pasākumu sasaiste ar esošās situācijas analīzē identificētajām problēmjomām ir labi pamatota un aktivitāšu loģikā izsekojama.

Kopumā rīcības virzienā definēti 6 uzdevumi – 3 no tiem tiek īstenotas visas vai lielākā daļa aktivitāšu, kamēr 3 daļa aktivitāšu netiek īstenotas un nav plānots īstenot. 2 pasākumi definēti pārāk vispārīgi un to īstenošana nav izvērtējama. Savukārt vēl 2 pasākumi tiek īstenoti citās institūcijās un to iekļaušana Plānā nav bijusi pamatota.

No kopumā 25 pasākumiem 20 pilnībā atbilst uzdevumiem, zem kuriem tie pakārtoti, kamēr 5 nemaz neatbilst (tai skaitā pasākumi, kuri tikuši kopēti no citām institūcijām).

No kopumā definētajiem 22 rezultatīvajiem rādītājiem tikai daži pēc būtības raksturo pasākumu sasniegtos ietekmes rezultātus, kamēr lielākā daļa ir tikai formāli pasākumu raksturojumi, kas pēc būtības drīzāk ir darbības rezultāti.

3.4. Rīcības virziens 4: Nodarbinātība un uzņēmējdarbība, uzņēmīgums

3.4.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts

Rīcības virziena aktualitāte tiek pamatota ar faktu, ka jauniešu nodarbinātība ir viena no būtiskākajām jaunatnes un arī nodarbinātības politikas jomām gan ES kopumā, gan arī lielākajā daļā dalībvalstu. Tam par iemeslu ir gan ekonomiskās krīzes radītais ļoti augstais jauniešu bezdarbs Eiropā, gan arī ilgtermiņa prognozes par demogrāfiskās slodzes izteiktu palielināšanos lielā daļā ES valstu. Stratēģijā "Eiropa 2020" nodarbinātība tiek definēta par vienu no visbūtiskākajām prioritātēm ES izaugsmei šajā desmitgadē, savukārt EK 2013. gada ieteikumos ekonomiskās situācijas uzlabošanai Latvijā norādīts – valdībai jārīkojas aktīvāk, lai risinātu jaunatnes un ilgstoša bezdarba problēmas (piemēram, īstenojot garantijas jauniešiem shēmu un uzlabojot arodizglītību un apmācību). Plāna ietvaros kā būtiskākās risināmās problēmas definētas: (1) jauniešiem ir nepietiekamas pamatprasmes, profesionālās kompetences,

⁶² Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

praktiskās iemaņas un zināšanas par darba drošību, kas palēnina viņu pilnvērtīgu integrāciju darba tirgū, (2) trūkst sistēma jauniešu iesaistei uzņēmējdarbībā, (3) joprojām pastāv šķēršļi sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu kopumā pilnvērtīgai iekļaušanai darba tirgū, (4) salīdzinoši augsts bezdarba līmenis jauniešiem ar zemu izglītības līmeni.

Balstoties dažādu pētījumu datos kā pārskata periodā aktuālākie izaicinājumi nodarbinātības aspektā identificējami sekojošie:

- salīdzinoši augsts jauniešu bezdarba rādītājs;
- aptuveni katrs desmitais jaunietis atbilst tā sauktās NEET grupas raksturojumiem;
- aptuveni katrs otrais jaunietis novērtē, ka viņam nav iespēju atrast tādu darbu, kas viņam pašam patiktu;
- tikai katrs trešais jaunietis novērtē, ka viņam ir iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību;
- zema iesaiste mūžizglītībā.

3.4.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais

Rīcības virziena ietvaros plānoti 3 uzdevumi un tiem pakārtoti kopumā 8 pasākumi, kuru izpildi apliecinātu kopumā 10 rezultatīvie rādītāji.

4.1. uzdevums: īstenot pasākumus, kas palīdzēs jauniešiem iekļauties darba tirgū un uzlabot savas profesionālās prasmes

Uzdevums primāri saistīts ar Jaunatnes politikas īstenošanas plāna izstrāde laika periodā aktuālo jauniešu bezdarba tēmu. Papildus uzdevums saistīts ar jauniešu nodarbinātības izpētē secināto par problēmām jauniešiem iegūt pirmo darbu pieredzi, kā arī vispārējās, profesionālās un augstākās izglītības atbilstību darba tirgus mainīgajām prasībām.

Uzdevuma ietvaros plānoti 2 pasākumi, sasniedzot kopumā 2 darbības rezultātus, ko raksturo 12 rezultatīvie rādītāji.

4.1.1. pasākums: Jauniešu garantijas programmas ietvaros, īstenot aktīvās darba tirgus politikas pasākumus jauniešiem bezdarbniekiem, lai veicinātu viņu spējas iekārtoties darbā (Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītu jauniešu nodarbinātību Jauniešu garantijas ietvaros", 7.2.1.1.pasākums "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai")

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) līdz šim īstenoto aktīvās darba tirgus politikas pasākumu apjoma palielināšana NEET grupas jauniešiem, lai nodrošinātu, ka visi NVA reģistrētie jaunieši

bezdarbnieki un jauniešu garantijas klienti četrus mēnešus laikā saņem kvalitatīvu, viņu vajadzībām atbilstošu, aktīvo darba tirgus politikas pasākumu piedāvājumu.

Pasākums attiecas uz Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības iegūti Jauniešu garantijas ietvaros" pasākumu "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai", par kuru atbildīgā institūcija ir LM un iesaistītā NVA. Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros konkrētajā pasākumā nav paredzētas nekādas papildu aktivitātes un finansējums, tādēļ tā iekļaušana nav pamatota.

Attiecībā uz konkrētā pasākuma īstenošanu LM sniegusi pārskata informāciju. Saskaņā ar CSP datiem, kopumā 2018. gadā Latvijā bija 34,5 tūkst. NEET grupas jaunieši vecumā 15-29 gadi (no tiem 13,6 tūkst. bija vecumā 15-24 gadi) – par 3,6 tūkst. jeb 9% mazāk nekā iepriekšējā gadā un par 19,4 tūkst. jeb 36% mazāk nekā 2014. gadā. NEET grupas jauniešu skaits kopš 2014. gada samazinājās straujāk salīdzinājumā ar kopējā jauniešu skaita izmaiņām (36% samazinājums pret 16%), kas var liecināt par to, ka NEET grupas jaunieši šajos gados ir atgriezušies darba tirgū un palikuši aktīvi, kaut arī jāatzīst, ka šo tendenci ietekmēja arī demogrāfiskā situācija valstī.

Kopumā 2014.-2018. gadā Jauniešu garantijas programmas ietvaros darba meklēšanas atbalsta pasākumos piedalījās 137 651 jaunieši, konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos – 47 104 jaunieši, jauniešiem tika sniegtas 176 839 karjeras konsultācijas. Savukārt ilgtermiņa atbalsts sniegts 29 526 jauniešiem. Dalībnieku skaits veido 103% no plānotā Jauniešu garantijas programmas iesaistāmo jauniešu skaita 2014.-2019. gadā.

Pārskata periodā lielākais jauniešu skaits tika iesaistīts apmācību pasākumos – 24 511 jaunieši jeb 65% no kopējā dalībnieku skaita Jauniešu garantijas programmas ilgtermiņa atbalsta pasākumos. Saskaņā ar Jauniešu garantijas programmas projektu sniegto informāciju, kopējais vidējais darbā iekārtošanās rādītājs jauniešiem, kas piedalījās ilgtermiņa pasākumos, 2018. gadā veidoja 51%, vēl 26% dalībnieku iekārtojās darbā pirmo četrus mēnešus laikā, saņemot NVA īstermiņa atbalstu.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 10 rezultatīvie rādītāji, kas saistīti ar 5. politikas rezultātu "Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū". Atbildīgā institūcija ir LM, līdzatbildīgās NVA, izglītības iestādes, darba devēji. Visi 10 definētie rezultatīvie rādītāji attiecas uz Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības iegūti Jauniešu garantijas ietvaros" pasākumiem "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai" un "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros" (jāuzsver, ka otrais minētais pasākums nav

norādīts konkrētā pasākuma definīcijā, bet parādās tikai rezultatīvajos rādītājos, lai gan tam atsevišķi veltīts 4.1.2.pasākums). Šeit šie rezultatīvie rādītāji netiek detalizēti vērtēti, jo tiešā veidā neattiecas uz Jaunatnes politikas īstenošanas plānu, un būtu jāskata konkrēto Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" atbalsta programmas pasākumu kontekstā.

	Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 5.11: Dalībnieki, kas ir bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 760 (2012)	11 266	7 940 DA: 9. ⁶³	11 266
Rezultatīvais rādītājs 5.12: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki, un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	2 765 (2012)	3 420	3 391 DA: 9.	3 420
Rezultatīvais rādītājs 5.13: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	1 659 (2012)	2 052	4 439 DA: 9.	2 052
Rezultatīvais rādītājs 5.14: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 659 (2012)	2 052	3 217 DA: 9.	2 052
Rezultatīvais rādītājs 5.15: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	690 (2012)	6 500	1 165/5 773 kopā līdz šim DA: 8.	6 500
Rezultatīvais rādītājs 5.16: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	1 053 (2012)	3 900	410/ kopā 2 439 DA: 8.	3 900
Rezultatīvais rādītājs 5.17: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 053 (2012)	3 900	443/ kopā 2 862 DA: 8.	3 900
Rezultatīvais rādītājs 5.18:	526	1 673	2 170	1 673

⁶³ Datu avotus (DA) skatīt ziņojuma pielikumā.

Dalībnieki, kas piedalās pieaugušo izglītībā, apmācības programmās, kuras pabeidzot, tiek iegūta kvalifikācija, mācekļa praksē vai stažēšanās pasākumos sešos mēnešos pēc aiziešanas	(2012)		DA: 9.	
Rezultatīvais rādītājs 5.19: Nodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	1 376 (2012)	5826	363/ kopā 2855 DA: 8.	5 826/ 1950 norādīts atsūtītajā info
Rezultatīvais rādītājs 5.20: Pašnodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	14 (2012)	80	86 DA: 9.	80

Secinājums: Pasākums tiek īstenots darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" pasākumā "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai", par kuru atbildīgā institūcija ir LM un iesaistītā NVA. Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros konkrētajā pasākumā nav paredzētas nekādas papildu aktivitātes un finansējums, tādēļ tā iekļaušana nav pamatota. Savukārt visi 10 definētie rezultatīvie rādītāji attiecas uz Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" pasākumiem "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai" un "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros" (jāuzsver, ka otrais minētais pasākums nav norādīts konkrētā pasākuma definīcijā, bet parādās tikai rezultatīvajos rādītājos, lai gan tam atsevišķi veltīts 4.1.2.pasākums), sekojoši tiem nav saistības ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā īstenotajām aktivitātēm un tie nebūtu iekļaujami tajā kā rezultatīvie rādītāji.

4.1.2. pasākums: Jauniešu garantijas programmas ietvaros īstenot 1-gadīgas un 1,5-gadīgas profesionālās izglītības programmas, radot iespēju īsā laikā iegūt kvalifikāciju un integrēties darba tirgū tiem jauniešiem, kas dažādu iemeslu dēļ neturpina mācības un nav atraduši darbu (Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību Jauniešu garantijas ietvaros", 7.2.1.2.pasākums "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros")

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) īstenotas 1-gadīgas un 1,5-gadīgas profesionālās izglītības programmas, radot iespēju īsā laikā iegūt kvalifikāciju un integrēties darba tirgū tiem jauniešiem, kas dažādu iemeslu dēļ neturpina mācības vai nav atraduši darbu.

Pasākums attiecas uz Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" 7.2.1.2.pasākumu "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros", par kuru atbildīgā institūcija ir VIAA. Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros konkrētajā pasākumā nav paredzētas nekādas papildu aktivitātes un finansējums, tādēļ tā iekļaušana nav pamatota.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 10 rezultatīvie rādītāji, kas saistīti ar 5. politikas rezultātu "Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū". Atbildīgā institūcija ir LM, līdzatbildīgās VIAA, izglītības iestādes. Visi 10 definētie rezultatīvie rādītāji attiecas uz Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" pasākumiem "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai" un "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros" (jāuzsver, ka pirmais minētais pasākums nav norādīts konkrētā pasākuma definīcijā, bet parādās tikai rezultatīvajos rādītājos, lai gan tam atsevišķi veltīts 4.1.1.pasākums). Šeit šie rezultatīvie rādītāji netiek detalizēti vērtēti, jo tiešā veidā neattiecas uz Jaunatnes politikas īstenošanas plānu, un būtu jāskata konkrēto Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" atbalsta programmas pasākumu kontekstā.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 5.11: Dalībnieki, kas ir bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 760 (2012)	11 266	7 940 DA: 9.	11 266
Rezultatīvais rādītājs 5.12: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki, un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	2 765 (2012)	3 420	3 391 DA: 9.	3 420
Rezultatīvais rādītājs 5.13: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	1 659 (2012)	2 052	4 439 DA: 9.	2 052
Rezultatīvais rādītājs 5.14: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā,	1 659 (2012)	2 052	3 217 DA: 9.	2 052

kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti				
Rezultatīvais rādītājs 5.15: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	690 (2012)	6 500	1165/5773 kopā līdz šim DA: 8.	6 500
Rezultatīvais rādītājs 5.16: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	1 053 (2012)	3 900	410/ kopā 2439 DA: 8.	3 900
Rezultatīvais rādītājs 5.17: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 053 (2012)	3 900	443/ kopā 2862 DA: 8.	3 900
Rezultatīvais rādītājs 5.18: Dalībnieki, kas piedalās pieaugušo izglītībā, apmācības programmās, kuras pabeidzot, tiek iegūta kvalifikācija, mācekļa praksē vai stažēšanās pasākumos sešos mēnešos pēc aiziešanas	526 (2012)	1 673	2 170 DA: 9.	1 673
Rezultatīvais rādītājs 5.19: Nodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	1 376 (2012)	5826	363/ kopā 2855 DA: 8.	5 826/ 1950 norādīts atsūtītajā info
Rezultatīvais rādītājs 5.20: Pašnodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	14 (2012)	80	86 DA: 9.	80

Secinājums: Pasākums tiek īstenots darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" 7.2.1.2.pasākumā "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros", par kuru atbildīgā institūcija VIAA. Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros konkrētajā pasākumā nav paredzētas nekādas papildu aktivitātes un finansējums, tādēļ tā iekļaušana nav pamatota. Savukārt visi 10 definētie rezultatīvie rādītāji attiecas uz Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" pasākumiem "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai" un "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros" (jāuzsver, ka pirmais minētais pasākums nav norādīts konkrētā pasākuma definīcijā, bet parādās tikai rezultatīvajos rādītājos, lai gan tam atsevišķi veltīts

4.1.1.pasākums), sekojoši tiem nav saistības ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā īstenotajām aktivitātēm un tie nebūtu iekļaujami tajā kā rezultatīvie rādītāji.

4.2. uzdevums: pilnveidot un nodrošināt pieejamu finanšu, metodisko un informatīvo atbalsta mehānismu jauniešiem, kas vēlas uzsākt komercdarbību

Uzdevums pamatots faktā, ka salīdzinoši nedaudz jauniešu iesaistās uzņēmējdarbībā. Jauniešu aptauju dati liecina – lai gan liela daļa jauniešu nepilngadīgā vecumā izsaka vēlmi kļūt par uzņēmējiem un darba devējiem, tikai neliela daļa šo vēlmi saglabā arī pēc pilngadības sasniegšanas, un vēl retāk jaunieši arī reāli mēģina uzsākt uzņēmējdarbību. Tāpat konkrētajam uzdevumam ir sasaiste ar ES kopējo pieeju jauniešu uzņēmējdarbības mazināšanā, paredzot pasākumus jauniešu iesaistei uzņēmējdarbībā kā darba devējiem vai pašnodarbinātajiem.

Uzdevuma ietvaros plānoti 4 pasākumi, sasniedzot kopumā 6 darbības rezultātus, ko raksturo 6 rezultatīvie rādītāji.

4.2.1. pasākums: Informācijas nodrošināšana par aktuālajiem pasākumiem un atbalsta formām jauniešu iesaistei uzņēmējdarbības un inovāciju attīstības aktivitātēs

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) informatīvo pasākumu skaits, (2) informatīvo materiālu skaits.

Pasākums definēts pārāk vispārīgi, līdz ar to nav iespējama tā īstenošanas izvērtēšana pēc būtības. Netieši uz konkrēto pasākumu attiecas jebkuras informatīvās aktivitātes uzņēmējdarbības sekmēšanai, jo jaunieši pēc pilngadības sasniegšanas ir mērķgrupa jebkurā no uzņēmējdarbības atbalsta programmām. Savukārt specifiskas aktivitātes šī pasākuma kontekstā Jaunatnes politikas īstenošanas plānā nav tikušas plānotas, lai gan ir ticis paredzēts atsevišķs finansējums valsts budžeta ietvaros (kurš gan nav ticis pieprasīts).

EM mājas lapas interneta vietnē sadaļā ES fondi - Atbalsta pasākumi 2014.-2020. ir pieejama informācija par visām EM izstrādātajām atbalsta programmām⁶⁴. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (turpmāk – LIAA) mājas lapas interneta vietnē sadaļā ES fondi, 2014.-2020. gada plānošanas periods ir pieejama informācija par programmām, kuras ievieš LIAA⁶⁵, tai skaitā Biznesa inkubatoru, Inovāciju motivācijas un Jaunuzņēmumu atbalsta programma. Interneta vietnē www.mmu.lv ir pieejama informācija par digitālo prasmju pilnveides programmu pašnodarbinātām personām, sīkiem (mikro), maziem komersantiem, kas tiek īstenota ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas starpniecību, un kur atbalstu saņēmuši arī jaunieši vecumā no 16-24 gadiem. Jaunākā

⁶⁴ Skatīt: https://www.em.gov.lv/lv/es_fondi/atbalsta_pasakumi_2014_2020/

⁶⁵ Skatīt: <http://www.liaa.gov.lv/lv/fondi/2014-2020>

informācija par aktuālajiem pasākumiem, tai skaitā jauniešu iesaistei uzņēmējdarbības un inovāciju attīstības aktivitātēs regulāri tiek publicēta arī sociālajos tīklos, piemēram, (@ekonomikasministrija; @atbalstsuznemejiem; @LIAALatvija; <https://labsoflatvia.com/>) u.c. Tāpat EM un citas tematiski saistītās institūcijas īsteno regulārus informatīvus pasākumus un izdod informatīvos materiālus, kas arī netieši attiecas uz konkrēto plānoto pasākumu. Tomēr nevienu no šiem pasākumiem netiek īstenoti Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros, līdz ar to nav uzskatāmi par tā sastāvdaļu. Kopumā jāsecina, ka dotajam pasākumam nav papildu vērtības un pamatojuma iekļaušanai plānošanas dokumentā, jo atbilstošas aktivitātes jau tiek veiktas citu institūciju plānošanas dokumentu un pamatdarbības ietvaros.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 5. politikas rezultātu “Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās EM, LM, LIAA, LTRK, LBAS, LDDK un NVO. Kā rezultatīvais rādītājs plānots jauniešu īpatsvars, kuri vēlas būt uzņēmēji-darba devēji, rādītāju paredzot kā kopējo par Latviju, tā arī reģionālā griezumā. Latvijas kopējais rādītājs ir pieejams un tas liecina, ka plānotais rezultatīvais rādītājs ir gandrīz sasniegts (plānots 40%, sasniegts 38,3%), savukārt reģionālā griezuma dati nav pieejami un līdz ar to šādā griezumā rādītājs nav novērtējams.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)			
		Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads	
Rezultatīvais rādītājs 5.3: Jauniešu īpatsvars pa reģioniem, kuri vēlas būt uzņēmēji - darba devēji		37% (2013)	40%	38,2% DA: 4.	45%	
REGIONS				Nav datu		
Rīga	Pierīga	Zemgale	Vidzeme	Kurzeme	Latgale	VIŠI
35%	44%	37%	42%	41%	23%	37%

Secinājums: Pasākums netiek īstenots Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros, bet citas institūcijas īsteno atbilstošas aktivitātes citu plānošanas dokumentu un savas pamatdarbības ietvaros. Tādēļ dotā pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota un nav iesakāms to uzsākt/turpināt. Rezultatīvais rādītājs ir tikai daļēji novērtējams – attiecībā uz Latviju kopumā tas liecina, ka plānotā vērtība ir gandrīz sasniegta, savukārt attiecībā uz papildu griezumu reģionāli dati nav pieejami un līdz ar to rādītāja sasniegšana nav novērtējama. Jāpiebilst, ka rādītāja reģionālais griezums nav loģiskā sasaistē ar pasākumu, jo pasākums neparedz reģionālas aktivitātes. Tādēļ būtu iesakāms rādītāju precizēt, nosakot tikai kopējā Latvijas rādītāja pielietojumu. Tāpat jāuzsver, ka definētais rezultatīvais rādītājs neraksturo jauniešu iesaisti uzņēmējdarbībā, bet tikai jauniešu vēlmi to darīt.

Sekojoši – iespējams, papildus būtu nepieciešams arī rādītājs, kas raksturo reālo jauniešu uzņēmējdarbības pieredzi.

4.2.2. pasākums: Īstenot reģionālo biznesa ideju projektu konkursu jauniešiem "Biznesa ekspresis"

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) atbalstīto projektu skaits.

Reģionālo biznesa ideju konkursu "Biznesa ekspresis" līdz 2016. gadam rīkoja VARAM Norvēģijas finanšu instrumenta programmas LV07 "Kapacitātes stiprināšanas un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm" projekta "Reģionālās politikas aktivitāšu īstenošana Latvijā un reģionālās attīstības pasākumu izstrāde" (projekta Nr. 4.3-24/NFI/INP-001) ietvaros. Pārskata periodā konkursi nav turpināti un, saskaņā ar VARAM sniegto informāciju, netiek plānoti arī turpmāk.

Savukārt, Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros netiek paredzētas papildu aktivitātes šī konkursa rīkošanai. Sekojoši – šī pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota.

Papildus kā atbilstoša aktivitāte konkrētajam pasākumam ir arī EM sadarbībā ar LIAA īstenojama Inovāciju motivācijas programma. Programmas mērķis ir informēt un iedrošināt sabiedrību uzsākt inovatīvu uzņēmējdarbību, informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi veicinot sabiedrību un uzņēmējus pievērsties inovatīvu risinājumi izstrādei un lietošanai, kā arī paaugstināt inovatīvo komersantu īpatsvaru ekonomikā. Tāpat LIAA laika periodā no 2016. līdz 2018. gadam sadarbībā ar citām organizācijām, kas jau šobrīd profesionāli nodarbojas ar biznesa ideju un jaunuzsāktu uzņēmējdarbības projektu attīstīšanu, ir rīkojusi vairākus pasākumus dažādām mērķa grupām – tīklošanas semināri, diskusijas, meistarklases, jaunu produktu radīšanas darbnīcas (hakatoni) u.c. – vairāku aktivitāšu galvenā mērķauditorija ir tieši jaunieši. Īpaši domāts par jauniešu iesaisti uzņēmējdarbībā, piemēram, atbalstot pasākumus programmas "Skolēnu mācību uzņēmumi" ietvaros sadarbībā ar Junior Achievement Latvia. Programmas "Skolēnu mācību uzņēmumi" visās aktivitātēs kopā ir piedalījušies 13 171 dalībnieki: 2016. gadā – 3 050, 2017. gadā – 4 541, 2018. gadā – 5 580. 2018. gadā noorganizētas 8 aktivitātes, no tām lielākās – Cits bazārs (pavasārī un ziemā), ledvesmas konference #Uzdrikties uzvarēt, Jauno uzņēmēju dienas. ledvesmas konferenci #Uzdrikties uzvarēt 2016. gadā apmeklēja 2 000 dalībnieki (84,3 % skolēni, 10,8 % - pedagogi, 5 % - uzņēmēji, pašvaldību pārstāvji un citi interesenti), 2017. gadā – 2 002 dalībnieki, savukārt 2018. gadā – 3 028 dalībnieki. ledvesmojošā, motivējošā un uz inovatīvu uzņēmējdarbību vērsta konferencē ar ledvesmojošām un motivējošām prezentācijām uzstājās dažādu uzņēmumu un nozaru pārstāvji.

Tiek atbalstīta arī studentu iesaiste uzņēmējdarbībā ar DEMOLA Latvia starpniecību – šajās aktivitātēs 2017.-2018. gadā piedalījušies 149 studenti, izstrādājot kopumā 27 inovatīvus priekšlikumus. Uzņēmēji

no studentiem iegādājušies 17 izstrādāto risinājumu licences par kopējo summu 25 000 EUR, kas ir 44% no visiem risinājumiem un ir ļoti labs rezultāts.

Tiek turpināts arī darbs pie jaunu biznesa ideju radīšanas un iesaistes uzņēmējdarbībā, atbalstot jauno biznesa ideju konkursam "Ideju Kauss". Laika periodā no 2016. līdz 2018. gadam kopumā programmas aktivitātēs iesaistījušies 19 801 dalībnieki (sasniegtais rādītājs ir par 660% lielāks nekā sākotnēji plānots), no kuriem liela daļa ir tieši jaunieši, un noorganizētas 85 aktivitātes.

Vēlreiz jāuzsver, ka nevienas no šīm aktivitātēm netiek īstenotas Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros, tādēļ tās nav attiecināmas uz plānotā pasākuma īstenošanu, bet raksturo faktu, ka līdzvērtīgas aktivitātes tiek jau veiktas citu plānošanas dokumentu un citu institūciju pamatdarbības ietvaros, tādējādi šāda pasākuma paredzēšana plānošanas dokumentā nav pamatota.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 2 rezultatīvie rādītāji, kas saistīti ar 5. politikas rezultātu "Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū". Atbildīgā institūcija ir VARAM, līdzatbildīgās EM, LIAA, pašvaldības, LPS, plānošanas reģioni. Pasākumam paredzēti divi rezultatīvie rādītāji. Pirmais – jauniešu vecumā 15-24 bezdarba līmenis Latvijā – būtiski pārsniedz plānoto vērtību (plānots 25%, sasniegts 12,2%). Kā otrs rezultatīvais rādītājs plānots jauniešu īpatsvars, kuri vēlas būt uzņēmēji-darba devēji, rādītāju paredzot kā kopējo par Latviju, tā arī reģionālā griezumā. Latvijas kopējais rādītājs ir pieejams un tas liecina, ka plānotais rezultatīvais rādītājs ir gandrīz sasniegts (plānots 40%, sasniegts 38,3%), savukārt reģionālā griezuma dati nav pieejami un līdz ar to šādā griezumā rādītājs nav novērtējams.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)			
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads		
Rezultatīvais rādītājs 5.1: Jauniešu vecumā 15-24 bezdarba līmenis Latvijā (%)	28,5% (2013)	25%	12,2% DA: 6.	20%		
Rezultatīvais rādītājs 5.3: Jauniešu īpatsvars pa reģioniem, kuri vēlas būt uzņēmēji - darba devēji	37% (2013)	40%	38,2% DA: 4.	45%		
REĢIONS			Nav datu			
Rīga	Pierīga	Zemgale	Vidzeme	Kurzeme	Latgale	VISI
35%	44%	37%	42%	41%	23%	37%

Secinājums: Pasākums netiek īstenots (to īstenojusi VARAM līdz 2016. gadam), un Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros netiek paredzētas nekādas papildu aktivitātes. Sekojoši – šī pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota un nepieciešama. Rezultatīvie rādītāji tikai daļēji ir

saistīti ar pasākumu pēc būtības. Jauniešu bezdarba rādītājs raksturo kopējo jauniešu aktivitāti darba tirgū, kas tikai nedaudz var tikt saistīts ar konkrētā biznesa ideju konkursa rezultātu. Savukārt rezultatīvais rādītājs 5.3 raksturo nevis jauniešu reālo iesaisti uzņēmējdarbībā, bet gan tikai vēlmi iesaistīties. Tādēļ būtu iesakāms rādītājus precizēt, paredzot tādus, kas raksturo tieši reālo iesaisti uzņēmējdarbībā, piemēram, konkrētajā aktivitātē iesaistīto jauniešu kopskaits vai sekmīgi tālākattīstīto uzņēmējdarbības ideju skaits/īpatsvars vai tml.

4.2.3. pasākums: Veicināt pašvaldību iesaistīšanos konkrētu jauniešu izglītības līdzfinansēšanā, atbalstot to, ka pēc studiju beigām jaunieši noteiktu laiku strādā konkrētajā pašvaldībā

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) atbalstīto jauniešu skaits.

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros atbilstošais pasākums vai ar to saistītas aktivitātes nav īstenotas. Jānorāda arī, ka pasākumam nav ticis plānots atsevišķs finansējums, norādot, ka pasākums veicams piešķirtā valsts budžeta ietvaros, amata pienākumu ietvaros. Tādējādi šādu pasākumu arī nebūtu iespējams īstenot, ja tai netiek paredzēts konkrēts finansējums, tai skaitā pašvaldību budžeta ietvaros.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 5. politikas rezultātu “Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās pašvaldības, plānošanas reģioni. Definētais rezultatīvais rādītājs – jauniešu vecumā 15-24 bezdarba līmenis Latvijā – būtiski pārsniedz plānoto vērtību (plānots 25%, sasniegts 12,2%).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 5.1: Jauniešu vecumā 15-24 bezdarba līmenis Latvijā (%)	28,5% (2013)	25%	12,2% DA: 6.	20%

Secinājums: Pasākums netiek īstenots un tā īstenošanai pat sākotnēji arī nav ticis paredzēts finansējums. Līdz ar to šāda pasākuma īstenošanas iespējas ir minimālas, un to būtu iesakāms turpmāk neiekļaut. Rezultatīvais rādītājs ir būtiski pārsniegts, tomēr tam nav tiešas cēloņsakarības ar konkrēto pasākumu.

4.2.4. pasākums: Inovāciju programmu realizēšana, sadarbībā ar augstskolām un jauniešu centriem SAM 1.1.1.1. "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" pasākuma SAM 1.1.1.3. "Inovāciju granti studentiem" ietvaros

Pasākuma ietvaros plānoti 2 darbības rezultāti: (1) izsniegto projektu skaits, (2) iesaistīto dalībnieku skaits.

Konkrētais pasākums saistīts ar Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" 1.1.1.3. pasākumu "Inovāciju granti studentiem", savukārt Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros netiek paredzētas papildu aktivitātes. Tādēļ šāda pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 2 rezultatīvie rādītāji, kuriem nav definēta saistība ar politikas rezultātiem un līdz ar to nav definētas arī ne esošās, ne sasniedzamās vērtības. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās augstskolas.

Secinājums: Pasākums tiek īstenots Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" 1.1.1.3. pasākuma "Inovāciju granti studentiem" ietvaros, savukārt Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros netiek paredzētas papildu aktivitātes. Tādēļ šāda pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota. Rezultatīvie rādītāji ir definēti, bet tie nav iekļauti kopējā rezultatīvo rādītāju izvērsumā, līdz ar to nav definētas ne to plānotās, ne sasniedzamās vērtības.

4.3. uzdevums: nodrošināt karjeras atbalstu jauniešiem, ar kura palīdzību varētu jau agrīnā attīstības posmā palīdzēt noteikt bērna un jaunieša interesēm un spējām vispiemērotāko nākotnes profesiju

Uzdevums saistīts ar pētījumos secināto, ka jauniešiem bieži vien trūkst karjeras atbalsta un konsultatīva atbalsta, lai noteiktu interesēm un spējām atbilstošāko nākotnes nodarbošanos un izglītību.

Uzdevuma ietvaros plānoti 2 pasākumi, sasniedzot kopumā 2 darbības rezultātus, ko raksturo 2 rezultatīvie rādītāji.

4.3.1. pasākums: Sadarbībā ar sociālajiem partneriem, īstenoti skaidrojoši pasākumi darba devējiem par jauniešu nodarbinātību un kvalitatīvas prakses nozīmi

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) notikušo skaidrojošo pasākumu skaits.

Pasākums definēts pārāk vispārīgi, līdz ar to nav izvērtējama tā īstenošana pēc būtības. Pasākuma ietvaros nav paredzētas konkrētas aktivitātes, kā arī nav precizēts to saturiskais izvērsums (kādā nozīmē

darba devējiem jāskaidro jauniešu nodarbinātības un kvalitatīvas prakses nozīmi). Tādēļ pasākuma ietveršana plānošanas dokumentā uzskatāma par nepamatotu nepietiekamās tā detalizācijas dēļ.

Lai gan Jaunatnes politikas īstenošanas plānā tas nav paredzēts, daļēji ar šo pasākumu sasaucas ESF projektā "Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos"(Nr. 8.5.1.0/16/l/001) SAM 8.5.1. īstenotās aktivitātes. Tajās profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi iesaistījušies praksēs un darba vidē balstītās (DVB) mācībās, un kopumā projektā iesaistītas 38 profesionālās izglītības iestādes un 2 226 uzņēmēji.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 5. politikas rezultātu "Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū". Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās LM, LDDK, LBAS, NVO. Definētais rezultatīvais rādītājs – jauniešu vecumā 15-24 bezdarba līmenis Latvijā – būtiski pārsniedz plānoto vērtību (plānots 25%, sasniegts 12,2%).

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 5.1: Jauniešu vecumā 15-24 bezdarba līmenis Latvijā (%)	28,5% (2013)	25%	12,2% DA: 6.	20%

Secinājums: Pasākuma īstenošana nav izvērtējama, jo tas definēts pārāk vispārīgi. Pasākums pēc būtības arī neatbilst definētajam uzdevumam, zem kura tas pakārtots. Rezultatīvais rādītājs ir būtiski pārsniedzis plānoto vērtību, tomēr pašam rādītājam nav tiešas cēloņsakarības ar pasākumu. Pasākuma tiešā mērķgrupa ir darba devēju, netiešā – jaunieši izglītības iestādēs. Savukārt rezultatīvais rādītājs attiecas uz jauniešiem darba tirgū. Sekojoši – ja pasākuma īstenošana tiek veikta, iesakāms rezultatīvo rādītāju precizēt tādā veidā, lai tas raksturo darba devēju mērķgrupu, nevis tikai jauniešu mērķgrupu.

4.3.2. pasākums: Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) īstenoti karjeras izglītības atbalsta pasākumi izglītības iestādēs, tajā skaitā karjeras konsultāciju nodrošināšana izglītojamajiem visos Latvijas novados un republikas pilsētās, kā arī atbalsts izglītojamo profesionālās meistarības konkursu organizēšanai un dalībai starptautiskajos konkursos; atbalsts karjeras pakalpojuma plāna izstrādei un aprobācijai, t.sk. metodisko un informatīvo materiālu izstrādei; atbalsts karjeras pedagogu vispārējās vai profesionālās izglītības iestādēs profesionālās kompetences pilnveidei.

No 8 plānotajiem pasākumiem 5 ir pilnībā atbilstoši uzdevumiem, zem kuriem tie pakārtoti, bet 3 neatbilst.

Absolūtais vairākums rezultātīvo rādītāju ir kopēti no citās institūcijās īstenoto aktivitāšu rādītāju kopas. Savukārt 2 rezultātīvie rādītāji ir definēti pasākumu plānā, bet nav iekļauti rezultātīvo rādītāju detalizācijā, līdz ar to nav definētas to sasniedzamās vērtības.

3.5. Rīcības virziens 5: Veselība un labklājība

3.5.1. Rīcības virziena tematiskais konteksts

Pamatojot rīcības virziena aktualitāti, Jaunatnes politikas īstenošanas plāna esošās situācijas aprakstā⁶⁶ norādīts – lai gan kopumā ES jauniešu veselības stāvoklis vērtējams kā labs, aktuāli ir jautājumi par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un dzīves kvalitātes līmeni atsevišķās jauniešu mērķa grupās – zemu ienākumu ģimenes, ārpusģimenes aprūpē esošie jaunieši, jaunieši-bezdarbnieki, jaunieši lauku apvidos u. tml. (risku grupu jaunieši). Tāpat novērojams, ka negatīva ietekme uz jauniešu veselību un labklājību bijusi ekonomiskajai krīzei, īpaši attiecībā uz nepilngadīgiem jauniešiem, kuri dzīvo maznodrošinātās ģimenēs, kā arī jauniešiem, kuri zaudējuši darbu un ir ilglaicīgie bezdarbnieki. Kā būtiskākās risināmās problēmas Plāna ietvaros definētas: (1) tā kā salīdzinoši liela daļa jauniešu pēdējā gada laikā nav apmeklējuši ģimenes ārstu, un tikai puse jauniešu saka, ka viņiem ir visas vai lielas iespējas saņemt pilnvērtīgu veselības aprūpi un 6% jauniešu norādīja, ka viņiem nav pieejama pilnvērtīga veselības aprūpe, tad tas varētu liecināt par to, ka jauniešiem nav pietiekama informētība par to, kā un kur var saņemt valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus, kā arī viņiem nav pieejama informācija par veselības veicināšanas iespējām, (2) neskatoties uz pietiekami plašajām iespējām īstenot fiziskās aktivitātes, jauniešiem raksturīga nepietiekama fiziskā aktivitāte un mazkustīgums, jo īpaši jauniešiem vecumā no 20–25 gadiem. Tāpat ir vērojami neveselīga uztura paradumi jauniešu vidū. Abi minētie faktori ilgtermiņā veicina aptaukošanos, tādējādi paaugstinot neinfekcijas slimību risku, (3) augsta atkarību izraisošo vielu lietošana (smēķēšana, alkohols un psihoaktīvās vielas) jauniešu vidū, (3) morālā aizskaršana jeb ņirgāšanās par citiem ir nopietna problēma gados jaunāku jauniešu vidū. Augstais to jauniešu īpatsvars, kas paši cietuši no ņirgāšanās un, kas ņirgājušies par citiem, norāda uz nepieciešamību īstenot pasākumus emocionālās vardarbības mazināšanai jauniešu vidū.

Pētījuma "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs" dati⁶⁷ liecina, ka pārskata periodā aktuālākās problēmas veselības un labklājības aspektā ir:

⁶⁶ Jaunatnes politikas īstenošanas plāna pielikums "Situācijas raksturojums un pastāvošo izaicinājumu formulējums".

⁶⁷ Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657). Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

- aptuveni katrs trešais jaunietis novērtē, ka viņam ir ilgstošas veselības problēmas;
- 6% jauniešu apgalvo, ka viņi nav saņēmuši nepieciešamo veselības aprūpi;
- katrs ceturtais jaunietis ir atlicis ārsta apmeklējumu, lai ietaupītu naudu, un tas ir viens no augstākajiem rādītājiem ES;
- katram piektajam jaunietis ir palielināts svars vai aptaukošanās;
- katrs ceturtais jaunietis smēķē;
- gandrīz puse jauniešu lieto alkoholu;
- vairāk nekā katrs desmitais jaunietis ir lietojuši inhalantus;
- vieni no Eiropā augstākajiem pašnāvību rādītājiem kā jauniešu vecuma grupās, tā sabiedrībā kopumā;
- aptuveni katrs piektais jaunietis novērtē, ka viņam ir grūtības tikt galā ar nopietnām problēmām dzīvē;
- aptuveni katrs trešais jaunietis novērtē, ka nav pietiekamas iespējas saņemt palīdzību sarežģītās situācijās.

3.5.2. Rīcības virziena ietvaros veiktie pasākumi: plānotais un sasniegtais

Rīcības virziena ietvaros plānots 1 uzdevums un tam pakārtoti kopumā 4 pasākumi, kuru izpildi apliecinātu kopumā 3 rezultatīvie rādītāji.

5.1. uzdevums: nodrošināt veselīga un aktīva dzīvesveida popularizēšanu

Uzdevums pamatots kā starptautisko, tā nacionālā līmeņa pētījumu atzinumos par veselības un veselīga dzīvesveida zemajiem rādītājiem kā Latvijas iedzīvotājiem kopumā, tā arī konkrēti jauniešu mērķgrupā.

Uzdevuma ietvaros plānoti 4 pasākumi, sasniedzot kopumā 4 darbības rezultātus, ko raksturo 3 rezultatīvie rādītāji.

5.1.1. pasākums: Atbalstīt un īstenot mērķtiecīgus pasākumus un programmas, t.sk. atklātus projektu konkursus, kas veicina un popularizē veselīgu un aktīvu dzīvesveidu un domāšanu/garīgo veselību (vismaz 3 gadu periodā)

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) IZM atbalstīto tautas sporta un aktīvās atpūtas pasākumu skaits, kuros izmantotas neformālās izglītības metodes/ iesaistīto jauniešu skaits, tostarp jauniešu ar funkcionāliem traucējumiem vai invaliditāti skaits.

Pasākums Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros nav īstenots. Ar pasākumu tematiski saistītas aktivitātes IZM īsteno sporta sektorā, tomēr tām finansējums nav paredzēts Jaunatnes politikas īstenošanas plānā, tādēļ tās nebūtu uzskatāmas par darbības rezultātu šajā pasākumā.

Kopumā secināms, ka šāda pasākuma iekļaušana plānošanas dokumentā nav pamatota zemās detalizācijas dēļ, kā arī jānorāda, ka pasākuma īstenošanai nav plānots un paredzēts konkrēts finansējums.

Vienlaikus jāmin, ka pasākumā paredzētas aktivitātes vai tām pielīdzināmas aktivitātes tiek īstenotas VM pamatdarbības un īstenoto projektu ietvaros. ESF finansētā projekta „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (Nr. 9.2.4.1/16/l/001) ietvaros no 2017. gada maija Paula Stradiņa medicīnas vēstures muzejā tiek realizētas muzejpedagoģiskās programmas „Alkohola ietekme uz nenobriedušu organismu” un „Tavs veselīgais uzturs”. ESF projekta „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (Identifikācijas Nr.9.2.4.1/16/l/001) ietvaros tiek īstenota arī sabiedrības informēšanas kampaņa „Fiziskās aktivitātes veicināšana”, īstenota „Programma pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem Latvijā par mutes un zobu veselības veicināšanu saistībā ar veselīga uztura paradumiem”. Savukārt SPKC koordinē Nacionālo Veselību veicinošo skolu tīklu, kur regulāri īsteno apmācības pedagogiem par dažādām aktuālām veselības veicināšanas tēmām, kā arī sniedz metodiskos ieteikumus, kur tālāk iegūtās zināšanas tiek pielietotas dažādu pasākumu īstenošanā skolas vidē. Piemēram, 2016. gadā pedagogi apguva metodiku darbam ar SPKC izstrādātajām mācību filmām nīrgāšanās profilaksei skolā “Katrīna” un interneta vidē “Roberts”, lai patstāvīgi varētu īstenot profilakses pasākumus savās klasēs.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēti 2 rezultatīvie rādītāji, kas saistīti ar 6. politikas rezultātu “Uzlabojušies jauniešu veselības rādītāji”. Atbildīgā institūcija ir IZM, līdzatbildīgās pašvaldības, LPS, NVO, VM, SPKC. Definētie rezultatīvie rādītāji būtiski atpalielā no plānotajām vērtībām (Jauniešu īpatsvars (%) vecuma grupā 15-24 gadi, kuri veic fiziskus vingrinājumus vismaz 30 minūtes 4-7 reizes nedēļā: plānots 23%, sasniegts 11%⁶⁸; Jauniešu īpatsvars (%) ar palielinātu ķermeņa masas indeksu (liekais svars un aptaukošanās) vecumā no 15-24 gadiem: plānots 18%, sasniegts 25,5%⁶⁹).

	Minimāls progress (būtiski atpalielā no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpalielā no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
		Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 6.2: Jauniešu īpatsvars (%) vecuma grupā 15-24 gadi, kuri veic fiziskus vingrinājumus vismaz 30 minūtes 4-7 reizes nedēļā.		21.4% (2012)	23% (2016)	11,0% DA: 10. ⁷⁰	25.2%

⁶⁸ “Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums 2018”, SPKC.

⁶⁹ “Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums 2018”, SPKC.

⁷⁰ Datu avotus (DA) skatīt ziņojuma pielikumā.

Rezultatīvais rādītājs 6.3: Jauniešu īpatsvars (%) ar palielinātu ķermeņa masas indeksu (liekais svars un aptaukošanās) vecumā no 15-24 gadiem.	18.9% (2012)	18% (2016)	25,5% ⁷¹ DA: 10.	17.2%
---	-----------------	------------	--------------------------------	-------

Secinājums: Pasākums definēts pārāk vispārīgi, līdz ar to nav iespējama tā izvērtēšana pēc būtības. Turpmākai īstenošanai pasākumu iesakāms precizēt vai izslēgt no īstenojamo pasākumu klāsta, jo tematiski līdzīgus pasākumus sekmīgi īsteno VM un tās padotības iestādes. Rezultatīvie rādītāji būtiski atpaliek no plānotajām vērtībām.

5.1.2. pasākums: Izveidot un popularizēt mobilo aplikāciju jauniešiem par veselības aprūpes sistēmu, pieejamajiem veselības aprūpes pakalpojumiem un veselības veicināšanas iespējām

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) izveidota mobilā aplikācija jauniešiem par veselības aprūpes sistēmu, pieejamajiem veselības aprūpes pakalpojumiem un veselības veicināšanas iespējām.

Pasākuma finansēšana tikusi paredzēta Jauno politikas iniciatīvu ietvaros, tomēr tai nav piešķirts finansējums, tādēļ tā nav tikusi īstenota.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 6. politikas rezultātu "Uzlabojušies jauniešu veselības rādītāji". Atbildīgā institūcija ir NVD, līdzatbildīgās VM, NVO, IZM, SPKC. Rezultatīvais rādītājs būtiski atpaliek no plānotās vērtības.

	Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 6.1: Jauniešu īpatsvars (%) vecuma grupā 15-24 gadi, kuri savu veselības stāvokli vērtē kā labu un diezgan labu	80,6% (2012)	81,5% (2016)	75,2% ⁷² DA: 10.	83%

Secinājums: Pasākums netiek īstenots, jo tam nav ticis piešķirts nepieciešamais finansējums. Rezultatīvais rādītājs būtiski atpaliek no plānotās vērtības, kā arī ir pat samazinājies, salīdzinot ar bāzes vērtību.

⁷¹ "Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums 2018", SPKC.

⁷² "Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums 2018", SPKC.

5.1.3. pasākums: Sadarbībā ar NVO un pašvaldībām, veicināt informācijas pieejamību jauniešu centros par veselības veicināšanas, veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un slimību profilakses jautājumiem

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) jauniešu centru skaits, kur jaunatnes lietu speciālistiem ir pieejama informācija par veselības veicināšanas, veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un slimību profilakses jautājumiem.

Pasākums tiek īstenots VM pamatdarbības un īstenoto projektu ietvaros. Informēšanas aktivitātes īstenojis SPKC, regulāri sagatavojot dažādus informatīvos materiālus par veselības veicināšanas un slimību profilakses jautājumiem. Informācija par aktuālajiem materiāliem, pasākumiem regulāri tiek izsūtīts Nacionālā Veselīgo pašvaldību tīkla (turpmāk – NVPT) koordinatoriem, ar lūgumu izmantot un izplatīt informāciju tālāk, tai skaitā jauniešu centros. 2018. gadā SPKC sagatavoja divas ziņu lapas par aktuāliem jautājumiem veselības veicināšanā un NVPT tīkla darbībā. Piemēram, 2018. gadā jauniešu centriem tika izsūtīta informācija un noderīgi materiāli, kas tapuši kampaņas traumatisma profilaksei jauniešu vidū “Pārgalvis-Bezgalvis” ietvaros. Papildus – VM mājaslapā ir pieejama informācija un atsevišķa sadaļa jauniešiem par veselību (skatīt: <http://www.vm.gov.lv/lv/tava-veseliba/jauniesiem/>).

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 6. politikas rezultātu “Uzlabojušies jauniešu veselības rādītāji”. Atbildīgās institūcijas ir SPKC un NVD, līdzatbildīgās VM, NVO, pašvaldības, IZM. Rezultatīvais rādītājs būtiski atpaliek no plānotās vērtības.

	Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 6.1: Jauniešu īpatsvars (%) vecuma grupā 15-24 gadi, kuri savu veselības stāvokli vērtē kā labu un diezgan labu	80.6% (2012)	81,5% (2016)	75,2% ⁷³ DA: 10.	83%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots VM pamatdarbības un īstenoto projektu ietvaros. Rezultatīvais rādītājs būtiski atpaliek no plānotās vērtības, kā arī ir pat samazinājies, salīdzinot ar bāzes vērtību.

⁷³ “Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums 2018”, SPKC.

5.1.4. pasākums: Organizēt apmācības pašvaldību veselības veicināšanas kontaktpersonām un nacionālo veselīgo pašvaldību tīkla speciālistiem par veselīga dzīvesveida veicināšanu jauniešiem (vienas dienas apmācība, ik gadu, sākot no 2016.gada)

Pasākuma ietvaros plānots 1 darbības rezultāts: (1) notikušo apmācību skaits.

Pasākums tiek īstenots VM pamatdarbības un īstenoto projektu ietvaros. Par pasākumu atbildīgās iestādes ir VM un SPKC.

VM informē, ka tā un tās padotības iestādes ir īstenojušas un īsteno daudzveidīgas aktivitātes. ESF finansētā projekta „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (Nr. 9.2.4.1/16/I/001) ietvaros 2017. gada nogalē tika organizētas divu dienu apmācības pašvaldību deleģētajiem veselības veicināšanas koordinatoriem, pašvaldību atbildīgajām amatpersonām veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jautājumos, kā arī tika īstenotas apmācības Veselību veicinošo skolu tīkla koordinatoriem. Ik gadu SPKC rīko apmācības par aktuālajiem veselības veicināšanas un slimību profilakses jautājumiem NVPT koordinatoriem un politiskām amatpersonām, tai skaitā jautājumiem, kas attiecas uz jauniešu veselību. Kā arī SPKC ik gadu organizē 1-2 pieredzes apmaiņas braucienus uz kādām NVPT esošām pašvaldībām, kur notiek pieredzes apmaiņa jautājumos, kas skar arī jauniešu veselību. Piemēram, 2016. gadā notika pieredzes apmaiņas brauciens uz Preiļu novada pašvaldību, kur pārstāvji dalījās pieredzē veselības veicināšanas pasākumu īstenošanā, tai skaitā jauniešu vidū. 2017. gadā notika pieredzes apmaiņas brauciens uz Jelgavas pilsētu, kurā SPKC iepazīstināja ar aktualitātēm veselības veicināšanas jomā, Jelgavas pārstāvji dalījās pieredzē veselības veicināšanas darba organizēšanā, tai skaitā jauniešu vidū (skolas vidē). 2018. gadā notika divi pieredzes apmaiņas braucieni (Dobele un Krāslava), kā arī divas apmācības NVPT koordinatoriem.

Papildus Veselību veicinošo skolu tīkla (VVST) darbības ietvaros ik gadu tiek organizēti semināri un apmācības VVST koordinatoriem par ar bērnu un jauniešu veselības veicināšanu saistītiem jautājumiem. Rīgā 2016. gadā organizēta VVST sanāksme, kura aptvēra ne tikai aktuālo informāciju veselības veicināšanas jautājumos un pieejamajos resursos, bet arī interaktīvu semināru par fizisko aktivitāšu pozitīvo ietekmi uz garīgo veselību un dažādu metožu iekļaušanu fizisko aktivitāšu veicināšanai darbā ar izglītojamajiem. 2017. gadā organizētā VVST semināra ietvaros koordinatori tika izglītoti par veiksmīgas komunikācijas priekšnosacījumiem un dažādiem cilvēku tipiem, pielāgojot šo informāciju darbam ar izglītojamajiem. Savukārt 2018. gadā īstenotais seminārs VVST kontaktpersonām tika papildināts ar lekciju par emocionālo inteliģenci, veiksmīgas komunikācijas un konfliktu risināšanas pamatprincipiem izglītības iestādēs.

Pasākuma izpildes raksturošanai definēts 1 rezultatīvais rādītājs, kas saistīts ar 6. politikas rezultātu “Uzlabojušies jauniešu veselības rādītāji”. Atbildīgā institūcija ir VM un SPKC, līdzatbildīgās NVO, pašvaldības, LPS. Rezultatīvais rādītājs būtiski atpaliek no plānotās vērtības.

Minimāls progress (būtiski atpaliek no mērkrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērkrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Rezultatīvais rādītājs 6.1: Jauniešu īpatsvars (%) vecuma grupā 15-24 gadi, kuri savu veselības stāvokli vērtē kā labu un diezgan labu	80.6% (2012)	81,5% (2016)	75,2% ⁷⁴ DA: 10.	83%

Secinājums: Pasākums tiek īstenots VM pamatdarbības un īstenoto projektu ietvaros. Rezultatīvais rādītājs būtiski atpaliek no plānotās vērtības, kā arī ir pat samazinājies, salīdzinot ar bāzes vērtību. Konkrēto pasākumu iesakāms precizēt un paredzēt aktivitātes Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros, piemēram, paredzot apmācības jaunatnes darbiniekiem un darbā ar jaunatni iesaistītajiem (atbilstoši tam, ka darba ar jaunatni praktiķu aptaujā veselības joma bijusi viena no biežāk minētajām prioritātēm).

3.5.3. Rīcības virziena kopvērtējums

Lai gan esošās situācijas analizē analizēts ļoti plašs veselības jomas problēmjaudājumu klāsts, definētie rīcības virziena pasākumi vairāk koncentrējas uz informētības palielināšanu.

Rīcības virzienā definēts 1 uzdevums, zem kura pakārtoti 4 pasākumi. Visi 4 pasākumi pilnībā atbilst uzdevumam.

No definētajiem 4 pasākumiem 2 tiek īstenoti VM pamatdarbības un projektu ietvaros. 1 pasākums nav ticis līdz šim īstenots. Savukārt vēl viens definēts pārāk vispārīgi un tā izpilde nav nosakāma. VM daudzus pasākumus īsteno savu politikas plānošanas dokumentu ietvaros, t. sk. *Sabiedrības veselības pamatnostādņēs 2014.–2020.gadam* un ar likumdošanas iniciatīvām.

Definētie rezultatīvie rādītāji būtiski atpaliek no to plānotajām vērtībām.

⁷⁴ “Latvijas iedīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums 2018”, SPKC.

4. FINANŠU RESURSU IZLIETOJUMA NOVĒRTĒJUMS

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna vidusposma izvērtējuma ietvaros tika apkopoti dati arī par finanšu izlietojumu plāna īstenošanā. Dati par piešķirto finansējumu Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros tika gūti attiecīgā gada dokumentā (2016., 2017. un 2018. gada Jaunatnes politikas valsts programmas un to grozījumi), savukārt citas iesaistītās ministrijas un institūcijas IZM bija sniegušas informāciju par to budžetu ietvaros piešķirto finansējumu Jaunatnes politikas īstenošanas plāna aktivitāšu īstenošanai (informācija ir daļēja, jo nav sniegta par visām plānotajām aktivitātēm). Par katru no pārskata periodā īstenotajiem pasākumiem tika novērtēts, kuram no Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautajiem pasākumiem tas atbilst, un attiecīgi summējot pasākumu finansējumu. Lielākajā daļā gadījumu pasākumu atbilstība bija jāinterpretē, jo pasākumu apraksti Jaunatnes politikas īstenošanas plānā un Jaunatnes politikas valsts programmā sakrita tikai ļoti retos gadījumos. Īstenotais pasākums par atbilstošu plānotajam tika atzīts tikai tajā gadījumā, ja tas pēc būtības atbilst plānotajam, pat, ja redakcionāli ir izteikts atšķirīgi. Savukārt, ja redakcionāli pasākums ir izteikts līdzīgi, bet pēc būtības īstenotās aktivitātes neatbilst plānotajam, tas tika uzskatīts par neatbilstošu pasākumu un finansējums netika iekļauts finanšu resursu apkopojumā. Plānotā un pārskata periodā reāli piešķirtā finansējuma kopsavilkums sniegts detalizētajā tabulā zemāk.

Plānotā un piešķirtā finansējuma datu apkopojums liecina, ka pilnvērtīgs izvērtējums gan par plānotajiem, gan reāli izlietotajiem finanšu līdzekļiem ir ļoti ierobežots vairāku iemeslu dēļ.

Pirmkārt, Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros plānotie pasākumi un aktivitātes tikai ļoti retos gadījumos sakrīt ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauto. Lai gan Jaunatnes politikas valsts programmā tiek norādītas katra konkrētā gada prioritātes, kas lielā mēra sakrīt ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānu, konkrētie ikgadējā programmā iekļautie pasākumi visbiežāk neizriet no Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautā. Līdz ar to ir apgrūtināta ne tikai izsekojamība par to, kādi no Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautajiem pasākumiem ir tikuši īstenoti, bet nav nosakāms arī finanšu resursu izlietojums atbilstoši plānošanas dokumentā definētajam. Ja vērtē tikai tos finanšu resursus, kuri Jaunatnes politikas īstenošanas plānā tikuši paredzēti kā Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros piešķirti (tabulā kā budžeta programma norādīts "21.00.00 JPVP"), pārskata periodā tikai neliela daļa no kopējā valsts programmas finanšu apjoma ir loģiski saistāma ar plānošanas dokumentā paredzētā. 2016. gadā budžeta izpilde Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros ir 319 187 EUR, bet uz Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauto pasākumu īstenošanu izsekojamā kopsumma ir 224 915 EUR (70%), 2017. gadā attiecīgi – 586 935 un 256 415 (44%), 2018. gadā –

702 974 un 243 015 (35%).⁷⁵ No kopumā Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautajiem 50 pasākumiem tikai 14 ir iespējams identificēt Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros. Tas liecina, ka Jaunatnes politikas valsts programmā pasākumi netiek iekļauti, balstoties Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzētajam.

Otrkārt, no kopumā Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautajiem 50 pasākumiem pusei (25) nav ticis paredzēts konkrēts finansējums. Lielākajai daļai no šiem pasākumiem attiecībā uz finansējumu norādīts: "Piešķirtā VB ietvaros, nav aprēķināms, jo ietilpst amata pienākumos".

Treškārt, Jaunatnes politikas īstenošanas plānā ir iekļauti tādi pasākumi, kurus īsteno citas valsts pārvaldes institūcijas citu plānošanas dokumentus ietvaros, tādēļ tiem nav tiešas saistības ar jaunatnes politikas īstenošanu. Tā kā daļa no šiem pasākumiem ir ESF ietvaros īstenotas aktivitātes, to kopējais budžets rada maldinošu iespaidu par jaunatnes politikas īstenošanai piešķirto finanšu līdzekļu kopapjomu. Piemēram, ļoti lielu daļu no plānotajiem kopējiem finanšu resursiem veido Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" konkrēti pasākumi, ko īsteno LM (summāri vairāk nekā 20 mlj EUR). Lai gan šie pasākumi attiecas uz jauniešiem kā mērķgrupu, tie nav tikuši plānoti jaunatnes politikas ietvaros un tiktu īstenoti arī bez Jaunatnes politikas īstenošanas plāna. Tai pat laikā Jaunatnes politikas īstenošanas plāns neiekļauj visas dažādu citu valsts pārvaldes institūciju īstenotās aktivitātes, kur tiešā vai netiešā mērķgrupa ir jaunieši, tādēļ to nevar vērtēt arī kā uz jauniešiem vērsto pasākumu apkopojumu. Līdz ar to Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros norādītais finansējums pēc būtības neraksturo jaunatnes politikas īstenošanu un jaunatnes jomai piešķirto kopējo finansējumu.

Līdz ar to – finanšu resursu aspektā var konstatēt, ka pārskata periodā ir pieaudzis Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros piešķirtais finansējums (bet jāuzsver – bāzes budžets jaunatnes jomai ir bijis nemainīgs pēdējos trīs gadus, papildu finansējums tiek piešķirts no jauno politikas iniciatīvu finansējuma) un pavisam neliela daļa īstenoto pasākumu tieši vai netieši attiecas uz Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzēto. Tomēr pēc būtības īstenotajiem pasākumiem un tiem piešķirtajam finansējumam nav tiešas saistības ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauto. No kā secināms, ka atbildīgās un iesaistītās institūcijas savu darbību un finansējumu neplāno saskaņā ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzētajiem pasākumiem un to darbības rezultātiem.

⁷⁵ Budžeta izpildes dati iegūti Izglītības un zinātnes ministrijas gada publiskajos pārskatos, uz Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautajiem pasākumiem attiecināmās summas aprēķinājuši šī izvērtējuma autori, balstoties Jaunatnes politikas valsts programmās iekļauto pasākumu norādītajā finansējumā.

Jaunatnes politikas īstenošanas plānā plānotais finansējums un pārskata periodā (2016.-2018.) piešķirtais un izlietotais finansējums

Uzdevums / Pasākums	Plānotais finansējums			Plānotais finansējums 2016-2018 kopā	Izpilde			Izpilde 2016-2018 kopā	Starpība starp plānoto un izpildi	Budžeta progr./apakšprogr.	Atbildīgā iestāde
	2016	2017	2018		2016	2017	2018				
Finansējums plāna īstenošanai kopā	46 425 900,05	15 807 172,05	6 030 101,05	68 263 173,15	8 315 329,00	9 017 167,00	6 809 965,00	24 142 461,00	-44 120 712,15		
tai skaitā											
IZM	32 703 980,00	2 158 549,00	302 806,00	35 165 335,00	177 448,00	260 788,00	634 063,00	1 072 299,00	-34 093 036,00		
KM	40 000,00	40 000,00	40 000,00	120 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	135 000,00	15 000,00		
LM	13 572 985,00	13 467 688,00	5 571 360,00	32 612 033,00	8 092 881,00	8 711 379,00	6 130 902,00	22 935 162,00	-9 676 871,00		
VARAM	108 935,05	108 935,05	108 935,05	326 805,15	0,00	0,00	0,00	0,00	-326 805,15		
VM	0,00	32 000,00	7 000,00	39 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-39 000,00		
1. rīcības virziens	28 580 079,00	69 291,00	67 891,00	28 717 261,00	21 784,00	52 900,00	55 802,00	130 486,00	-28 586 775,00		
1.1. uzdevums	61 291,00	61 291,00	61 291,00	183 873,00	20 361,00	27 000,00	45 002,00	92 363,00	-91 510,00		
1.1.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
1.1.2. pasākums	5 000,00	5 000,00	5 000,00	15 000,00	4 011,00	10 000,00	13 502,00	27 513,00	12 513,00	21.00.00 JPVP	IZM
1.1.3. pasākums	5 000,00	5 000,00	5 000,00	15 000,00	16 350,00	17 000,00	31 500,00	64 850,00	49 850,00	21.00.00 JPVP	IZM
1.1.4. pasākums	51 291,00	51 291,00	51 291,00	153 873,00	-	-	-	0,00	-153 873,00	JPI	IZM
1.2. uzdevums	1 500,00	5 000,00	3 600,00	10 100,00	1 423,00	10 100,00	800,00	12 323,00	2 223,00		
1.2.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
1.2.2. pasākums	1 500,00	5 000,00	3 600,00	10 100,00	1 423,00	10 100,00	800,00	12 323,00	2 223,00	21.00.00 JPVP	IZM
1.2.3. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
1.3. uzdevums	28 517 288,00	0,00	0,00	28 517 288,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-28 517 288,00		
1.3.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
1.3.2. pasākums	28 517 288,00	-	-	28 517 288,00	-	-	-	0,00	-28 517 288,00	63.08.00 ESF	IZM
1.4. uzdevums	0,00	3 000,00	3 000,00	6 000,00	0,00	15 800,00	10 000,00	25 800,00	19 800,00		
1.4.1. pasākums	-	-	-	0,00	-	9 600,00	-	9 600,00	9 600,00		IZM
1.4.2. pasākums	-	3 000,00	3 000,00	6 000,00	-	6 200,00	10 000,00	16 200,00	10 200,00	21.00.00 JPVP	IZM
2. rīcības virziens	3 901 986,00	1 842 343,00	0,00	5 744 329,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 744 329,00		
2.1. uzdevums	3 901 986,00	1 842 343,00	0,00	5 744 329,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 744 329,00		

Uzdevums / Pasākums	Plānotais finansējums			Plānotais finansējums 2016-2018 kopā	Izpilde			Izpilde 2016-2018 kopā	Starpība starp plānoto un izpildi	Budžeta progr./apakšprogr.	Atbildīgā iestāde
	2016	2017	2018		2016	2017	2018				
2.1.1. pasākums	3 901 986,00	1 842 343,00	-	5 744 329,00	-	-	-	0,00	-5 744 329,00	63.08.00 ESF	IZM
2.1.2. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3. rīcības virziens	304 697,00	327 697,00	315 697,00	948 091,00	243 446,00	289 670,00	666 043,00	1 199 159,00	251 068,00		
3.1. uzdevums	140 000,00	145 000,00	140 000,00	425 000,00	140 000,00	0,00	0,00	140 000,00	-285 000,00		
3.1.1. pasākums	140 000,00	140 000,00	140 000,00	420 000,00	140 000,00	-	-	140 000,00	-280 000,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.1.2. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.1.3. pasākums	-	5 000,00	-	5 000,00	-	-	-	0,00	-5 000,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.1.4. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.2. uzdevums	42 782,00	42 782,00	42 782,00	128 346,00	42 782,00	36 782,00	42 782,00	122 346,00	-6 000,00		
3.2.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.2.2. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.2.3. pasākums	42 782,00	42 782,00	42 782,00	128 346,00	42 782,00	36 782,00	42 782,00	122 346,00	-6 000,00	07.01.00 NVA	LM
3.3. uzdevums	8 500,00	18 500,00	8 500,00	35 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-35 500,00		
3.3.1. pasākums	8 500,00	8 500,00	8 500,00	25 500,00	-	-	-	0,00	-25 500,00	70.11.00	IZM
3.3.2. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.3.3. pasākums	-	10 000,00	-	10 000,00	-	-	-	0,00	-10 000,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.3.4. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.4. uzdevums	3 000,00	7 000,00	3 000,00	13 000,00	2 964,00	24 600,00	1 500,00	29 064,00	16 064,00		
3.4.1. pasākums	3 000,00	7 000,00	3 000,00	13 000,00	2 964,00	24 600,00	1 500,00	29 064,00	16 064,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.4.2. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.4.3. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.5. uzdevums	67 415,00	67 415,00	74 415,00	209 245,00	12 700,00	183 288,00	564 761,00	760 749,00	551 504,00		
3.5.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.5.2. pasākums	56 915,00	56 915,00	56 915,00	170 745,00	-	151 288,00	562 525,00	713 813,00	543 068,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.5.3. pasākums	-	-	-	0,00	12 700,00	32 000,00	2 236,00	46 936,00	46 936,00		IZM
3.5.4. pasākums	10 500,00	10 500,00	10 500,00	31 500,00	-	-	-	0,00	-31 500,00	21.00.00 JPVP	IZM

Uzdevums / Pasākums	Plānotais finansējums			Plānotais finansējums 2016-2018 kopā	Izpilde			Izpilde 2016-2018 kopā	Starpība starp plānoto un izpildi	Budžeta progr./apakšprogr.	Atbildīgā iestāde
	2016	2017	2018		2016	2017	2018				
3.5.5. pasākums	-	-	7 000,00	7 000,00	-	-	-	0,00	-7 000,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.5.6. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.6. uzdevums	43 000,00	47 000,00	47 000,00	137 000,00	45 000,00	45 000,00	57 000,00	147 000,00	10 000,00		
3.6.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
3.6.2. pasākums	3 000,00	3 000,00	3 000,00	9 000,00	-	-	12 000,00	12 000,00	3 000,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.6.3. pasākums	-	4 000,00	4 000,00	8 000,00	-	-	-	0,00	-8 000,00	21.00.00 JPVP	IZM
3.6.4. pasākums	40 000,00	40 000,00	40 000,00	120 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	135 000,00	15 000,00	22.00.00	KM
3.6.5. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
4. rīcības virziens	13 639 138,05	13 535 841,05	5 639 513,05	32 814 492,15	8 050 099,00	8 674 597,00	6 088 120,00	22 812 816,00	-10 001 676,15		
4.1. uzdevums	13 530 203,00	13 424 906,00	5 528 578,00	32 483 687,00	8 050 099,00	8 674 597,00	6 088 120,00	22 812 816,00	-9 670 871,00		
4.1.1. pasākums	6 614 101,00	6 614 101,00	-	13 228 202,00	8 050 099,00	8 674 597,00	6 088 120,00	22 812 816,00	9 584 614,00	63.07.00 ESF	LM
4.1.2. pasākums	6 916 102,00	6 810 805,00	5 528 578,00	19 255 485,00	-	-	-	0,00	-19 255 485,00	63.08.00 ESF	LM
4.2. uzdevums	108 935,05	110 935,05	110 935,05	330 805,15	0,00	0,00	0,00	0,00	-330 805,15		
4.2.1. pasākums	-	2 000,00	2 000,00	4 000,00	-	-	-	0,00	-4 000,00	21.00.00 JPVP	IZM
4.2.2. pasākums	108 935,05	108 935,05	108 935,05	326 805,15	-	-	-	0,00	-326 805,15	97.00.00	VARAM
4.2.3. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
4.2.4. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
4.3. uzdevums	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
4.3.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
4.3.2. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		VIAA
5. rīcības virziens	-	32 000,00	7 000,00	39 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-39 000,00		
5.1. uzdevums	-	32 000,00	7 000,00	39 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-39 000,00		
5.1.1. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		IZM
5.1.2. pasākums	-	30 000,00	5 000,00	35 000,00	-	-	-	0,00	-35 000,00	JPI	VM
5.1.3. pasākums	-	-	-	-	-	-	-	-	-		VM
5.1.4. pasākums	-	2 000,00	2 000,00	4 000,00	-	-	-	0,00	-4 000,00	JPI	VM

5. KOPSAVILKUMS UN IETEIKUMI

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna vidusposma izvērtējuma ietvaros tika veikta informācijas apkopošana par pārskata periodā (2016.-2018.) īstenotajiem pasākumiem un tiem piešķirtajiem un izlietotajiem finanšu resursiem. Informācija un dati tika iegūti atbildīgo institūciju gada pārskatos, Jaunatnes politikas valsts programmā (un tās grozījumos), nozares pētījumos un izvērtējumos, kā arī iesaistītās institūcijas IZM sniedza informāciju par uz Jaunatnes politikas īstenošanas plāna pasākumiem attiecināmajām aktivitātēm to pamatdarbības vai īstenoto projektu ietvaros. Lai gan pieejamās informācijas un datu klāsts bija plašs, pilnvērtīga Jaunatnes politikas īstenošanas plāna vidusposma izvērtējuma veikšana bija ierobežota – galvenokārt tādēļ, ka atbildīgās un iesaistītās institūcijas savu darbību un finansējumu neplāno saskaņā ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzētajiem pasākumiem un to darbības rezultātiem. Līdz ar to ir problemātiski izsekot konkrētu pasākumu ieviešanas atbilstībai plānošanas dokumentā paredzētajam – pasākumi tiek atšķirīgi definēti, to ietvaros tiek veiktas no plānotajām atšķirīgas aktivitātes, tiek uzrādīti no plānotajiem atšķirīgi finanšu avoti un apjomi.

5.1. Plānoto pasākumu izpilde pārskata periodā

Vērtējot plānoto pasākumu izpildi, secināms, ka no kopumā definētajiem 50 pasākumiem 19 tiek īstenoti pilnībā, 5 tiek īstenoti daļēji, 11 iekļautie pasākumi tiek īstenoti citu plānošanas dokumentu ietvaros vai citu atbildīgo institūciju pamatdarbības ietvaros (līdz ar to tiem nav pamata tikt iekļautiem Jaunatnes politikas īstenošanas plānā, ja netiek paredzētas papildu aktivitātes un finansējums), 11 pasākumi netiek īstenoti, savukārt 4 pasākumu īstenošana nav izvērtējama, jo tie definēti pārāk vispārīgi un nekonkrēti. Tabulā zemāk sniegts detalizēts vērtējums par katra pasākuma īstenošanu (tekstuāla analīze skatāma 3.nodaļā).

Vērtējot konkrētu rīcības virzienu kontekstā, visvairāk pasākumu tiek īstenoti 1. rīcības virzienā "Izglītība un apmācība", kā arī 3. rīcības virzienā "Līdzdalība". Tai pat laikā visos 5 rīcības virzienos ir tādi pasākumi, kas pārskata periodā nav tikuši īstenoti.

Kā būtiska plānošanas dokumenta nepilnība vērtējams fakts, ka kopumā 11 no tajā iekļautajiem pasākumiem pēc būtības nav tikuši plānoti Jaunatnes politika īstenošanas plāna ietvaros, bet kopēti no citiem plānošanas dokumentiem vai iesaistīto institūciju īstenotajām aktivitātēm⁷⁶. Līdz ar to šiem pasākumiem nav patstāvīgas vērtības konkrētā plānošanas dokumenta ietvaros, jo tie tiktu īstenoti arī,

⁷⁶ Pārresoru koordinācijas centra izdevumā "Politikas veidošanas rokasgrāmata" norādīts: "Plānošanas dokumentā jāietver informācija par saistītiem rīcības virzieniem, uzdevumiem vai pasākumiem, kas jau minēti citos plānošanas dokumentos, tos nedublējot, bet iekļaujot atsauci uz plānošanas dokumentiem, kuros šāda informācija jau ir sniegta (norādot konkrēto mērķi, rīcības virzienu, uzdevumu, pasākumu), kā arī, ja nepieciešams, sniedz īsu aprakstu." Izdevums pieejams: https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/images-legacy/pkc_rokasgramata_090316_web.pdf

ja nebūtu iekļauti Jaunatnes politikas īstenošanas plānā. Jāuzsver, ka, piemēram, abi 2. rīcības virzienā "Sociālā iekļaušana" iekļautie pasākumi ir dublēti no citu institūciju īstenotiem projektiem, Jaunatnes politikas īstenošanas plānā neparedzot nekādas papildu aktivitātes vai finansējumu. Savukārt no astoņiem 4. rīcības virzienā "Nodarbinātība un uzņēmējdarbība, uzņēmīgums" iekļautajiem pasākumiem 4 ir tādi, ko īsteno citas institūcijas citu plānošanas dokumentu un projektu ietvaros, savukārt atlikušie 4 ir tādi, kas pārskata periodā nav tikuši īstenoti - tādējādi šajā rīcības virzienā nav bijis neviens pasākums, kas tiktu īstenots tieši Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros. Līdzīga situācija novērojama 5. rīcības virzienā "Veselība un labklājība" – no tajā iekļautajiem 4 pasākumiem 2 nav tikuši īstenoti, bet 2 tiek īstenoti VM pamatdarbības un īstenoto projektu ietvaros. Sekojoši – tikai divos no 5 rīcības virzieniem ir tikuši īstenoti pasākumi tieši Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros, kamēr pārējie pasākumi pārskata periodā vai nu nav tikuši īstenoti vispār vai arī ir no citām institūcijām kopētas aktivitātes.

Papildus tika vērtēta arī katra pasākuma atbilstība konkrētajam definētajam uzdevumam, zem kura tas ticis pakārtots. Vērtējot šādā aspektā, secināms, ka: (1) no 19 pārskata periodā īstenotajiem pasākumiem 1 neatbilst konkrētajam uzdevumam, kamēr pārējie pilnībā atbilst, (2) no 5 pasākumiem, kas tikuši īstenoti daļēji, 3 konkrētajiem uzdevumiem atbilst pilnībā, 1 daļēji, bet 1 neatbilst, (3) no 12 pasākumiem, kas pārskata periodā nav tikuši īstenoti, 8 pilnībā atbilst to definētajiem uzdevumiem, 2 daļēji atbilst, bet 2 neatbilst, (4) no 9 pasākumiem, kurus īsteno citas institūcijas, 5 pilnībā atbilst definētajiem uzdevumiem, 4 neatbilst, (5) no 5 pasākumiem, kuru īstenošana nav novērtējama to pārāk vispārīgā definējuma dēļ, 3 pilnībā atbilst uzdevumiem, 2 neatbilst. Tas ļauj secināt, ka pārskata periodā īstenotie pasākumi gandrīz pilnībā atbilst to definētajiem uzdevumiem. Tai pat laikā arī lielākā daļa neīstenoto pasākumu ir definētajiem uzdevumiem atbilstoši. Būtiski uzsvērt, ka aptuveni puse no pasākumiem, kas tikuši kopēti no citu institūciju plānošanas dokumentiem un īstenotajiem projektiem, pēc būtības neatbilst definētajiem pasākumiem, zem kuriem tie pakārtoti, sekojoši to iekļaušanai Jaunatnes politikas plānošanas dokumentā nav bijis pamatojums ne tikai plānošanas dokumentu labās prakses aspektā, bet arī tādēļ, ka pēc būtības tie nav atbilstoši. Kopumā secināms, ka 37 no 50 pasākumiem pilnībā atbilst definētajiem uzdevumiem, zem kuriem tie pakārtoti, 3 atbilst daļēji, bet 10 neatbilst.

Tomēr – atbilstība konkrētajiem definētajiem uzdevumiem nenozīmē, ka šie pasākumi ir jēgpilni un efektīvi kopējo jaunatnes politikas mērķu sasniegšanā. Tādēļ būtu nepieciešams vērtēt arī īstenoto un plānoto pasākumu efektivitāti definēto uzdevumu un mērķu sasniegšanā. Šādā aspektā secināms, ka Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautie pasākumi pēc savas esošās vai potenciālās efektivitātes ir ļoti atšķirīgi. Kamēr daļa pasākumu būtu vērtējami kā ilgtspējīgi un ar augstu efektivitāti (piemēram, darba ar jaunatni personāla kompetenču stiprināšana, darba ar jaunatni infrastruktūras attīstīšana

u.tml.), tikmēr salīdzinoši daudz ir arī tādu pasākumu, kuru efektivitāte ir zema (piemēram, plānotais, bet neīstenotais pasākums ieviest jaunatnes lietu koordinātorus plānošanas reģionos (jo darbā ar jaunatni būtiskākie izaicinājumi saistīti ar praktisko ikdienas darbu, nevis politikas plānošanu), daļēji īstenotais pasākums iniciēt jaunatnes konsultatīvo komisiju veidošanos pašvaldībās (jo esošā pieredze liecina, ka šo komisiju darbs visbiežāk ir formāls), plānotais, bet neīstenotais pasākums biznesa ideju konkursa jauniešiem "Biznesa ekspresis" rīkošana (jo uzņēmējdarbības sekmēšanai tiek īstenotas ļoti daudzveidīgas aktivitātes EM un tās padotības iestāžu darbības ietvaros) u.c.).

Jānorāda arī uz vairākām redakcionālām neprecizitātēm plānošanas dokumenta ietvaros. Vairāki pasākumi savstarpēji pārklājas un pat dublējas. Piemēram, 3.2.1.pasākums pēc būtības papildina 1.3.1.pasākumu un būtu uzskatāms par tā daļu, līdz ar to nav pamata to izdalīt kā atsevišķu pasākumu, pakārtojot dažādiem uzdevumiem. 3.2.3.pasākums, savukārt, uzskatāms par loģisku 3.6.3.pasākuma sastāvdaļu, tādēļ būtu integrējams tajā, nevis pakārtojams zem cita uzdevuma. Pasākumi 3.5.3. un 3.5.4. pilnībā dublē pasākumus 3.4.2. un 3.4.3. (lai arī redakcionāli ir nelielas atšķirības), to atkārtota iekļaušana pasākumos nav nedz pamatota, nedz nepieciešama. 3.6.1.pasākums pēc būtības dublējas ar 1.2.2.pasākumu, lai arī redakcionāli ir atšķirīgi definēts. Savukārt 3.6.5.pasākums būtu loģiski pakārtojams kā 3.6.3.pasākuma viens no darbības rezultātiem, nevis atsevišķs pasākums pats par sevi.

Atsevišķas neatbilstības novērojamas arī starp dažādām Jaunatnes politikas īstenošanas plāna sadaļām. Piemēram, III sadaļā "Plāna mērķis, rīcības virzieni un uzdevumi" sniegtais uzdevumu un pasākumu strukturējums atšķiras no sadaļā VI "Veicamie pasākumi" detalizētās tabulas. 1. rīcības virzienā III sadaļā norādīts 1.1.5.uzdevums, kas, savukārt, VI sadaļā nav iekļauts 1. rīcības virzienā, bet gan 2. rīcības virzienā. III sadaļā norādītais 2.1.1. uzdevums VI sadaļā iekļauts kā 2.1.6. uzdevums, savukārt III sadaļā norādītais 2.1.5. uzdevums VI sadaļā nav iekļauts. Pie tam – 2.1.1. uzdevums III sadaļā, kurš VI sadaļā iekļauts kā 2.1.6. abās sadaļās uzrādās atšķirīgā redakcijā. 4. rīcības virzienā VI sadaļā iekļautais 4.1.uzdevums III sadaļā nav iekļauts vispār. Un līdzīgi arī 5. rīcības virzienā – III sadaļā iekļautais 3.2.2.uzdevums VI sadaļā nav ticis iekļauts. Līdz ar to ir būtiskas neatbilstības redakcionāli starp dažādām plānošanas dokumenta sadaļām.

Tāpat jānorāda uz faktu, ka Jaunatnes politikas īstenošanas plānā dažkārt tiek lietota spēkā esošajiem normatīviem neatbilstoša terminoloģija. Piemēram, pasākumos un to darbības rezultātos tiek lietots termins "jaunatnes konsultatīvā padome", lai gan pēc satura konteksta saprotams, ka domāta "jaunatnes lietu konsultatīvā komisija".

Plānoto pasākumu izpildes novērtējums un atbilstības uzdevumam novērtējums

Tiek pilnībā īstenots JPIP ietvaros	Tiek daļēji īstenots JPIP ietvaros	Tiek īstenots ārpus JPIP citā institūcijā/ dokumentā	Netiek īstenots	Nav novērtējams, pārāk vispārīgi definēts
Uzdevums / Pasākums	Pasākuma izpilde			Atbilstība uzdevumam
1. rīcības virziens	Izglītība un apmācība			
1.1. uzdevums	attīstīt pašvaldību darbinieku profesionālo pilnveidi darba ar jaunatni īstenošanā			
1.1.1. pasākums	Nodrošināt jaunatnes lietu speciālistu, darbā ar jaunatni iesaistīto personu un organizāciju metodisko vadību			Pilnībā
1.1.2. pasākums	Organizēt darbā ar jaunatni iesaistīto personu neformālās izglītības apmācības par jaunatnes politikas aktualitātēm, par jauniešu dažādiem vecumposmiem, par veselību (veicināšanu u.c.), vardarbību (emocionālo un fizisko) jauniešu vidū un citām aktuālām tēmām			Pilnībā
1.1.3. pasākums	Organizēt konkursu darba ar jaunatni balvas pasniegšanai par labākajiem sasniegumiem darbā ar jaunatni			Pilnībā
1.1.4. pasākums	Nodrošināta ilgtermiņa darba ar jaunatni plānošana reģionālā līmenī			Neatbilst
1.2. uzdevums	paplašināt, atbalstīt un attīstīt jaunatnes informācijas punktu tīklojumu reģionos un regulāri profesionāli pilnveidot jaunatnes lietu speciālistu un darbā ar jaunatni iesaistīto personu kompetenci jaunatnes informācijas jomā			
1.2.1. pasākums	Veicināt informācijas punktu izveidi un stiprināt informācijas punktu darbību pašvaldībās			Daļēji
1.2.2. pasākums	Pilnveidot interneta platformu, kas kalpo kā atbalstoša informācijas sistēma jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajām personām			Pilnībā
1.2.3. pasākums	Valsts mērogā izveidot jauniešu brīvā laika pavadīšanas infrastruktūras karti, kas pieejama arī Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā – Geoportāls			Daļēji
1.3. uzdevums	izstrādāt vienotu modeli jauniešu neformālās izglītības attīstīšanai un atzīšanai valsts mērogā, veicinot arī neformālās izglītības metožu izmantošanu			
1.3.1. pasākums	Izstrādāt vienotu modeli jauniešu neformālās izglītības atzīšanai valsts mērogā			Pilnībā
1.3.2. pasākums	Izveidot individualizētas mācību pieejas īstenošanu vispārējās izglītības iestādēs			Neatbilst
1.4. uzdevums	veicināt jauniešu mobilitāti (jo īpaši, kas veicina izglītošanos un brīvprātīgo darbu) un dalību dažādās mobilitātes programmās			
1.4.1. pasākums	Atbalstīt jauniešu dalību ES izglītības mobilitātes projektos, „ERASMUS+”, attīstības sadarbības u.c. programmu ietvaros			Pilnībā
1.4.2. pasākums	Sekmēt diasporas jauniešu zināšanu un pieredzes popularizēšanu Latvijā, organizējot diasporas jauniešu tikšanās (konferences, ideju laboratorijas, forumus u.tml.)			Daļēji
2. rīcības virziens	Sociālā iekļaušana			
2.1. uzdevums	pilnveidot valsts atbalsta mehānismu darbam ar sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem			
2.1.1. pasākums	NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmju attīstīšana, veicinot NEET jauniešu iesaisti izglītībā, darba tirgū un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā			Pilnībā
2.1.2. pasākums	Veicināt jauniešu ar invaliditāti iesaisti Erasmus+ 1.pamatdarbības aktivitātēs, kas paredz personu mobilitātes pasākumus mācību nolūkos			Pilnībā
3. rīcības virziens	Līdzdalība			
3.1. uzdevums	veicināt un nodrošināt jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā iesaistīto personu efektīvu savstarpējo sadarbību un operatīvu informācijas apmaiņu jaunatnes politikas izstrādes un īstenošanas procesā			
3.1.1. pasākums	Izveidot un pilnveidot jauniešu centru infrastruktūru Latvijas novados, pilnveidot un sekmēt jauniešu centru darbību			Neatbilst
3.1.2. pasākums	Atbalstīt pašvaldību iniciētu jaunatnes konsultatīvo padomju veidošanos un attīstību, palielinot esošo līdzdalības struktūru efektivitāti pašvaldībās			Pilnībā
3.1.3. pasākums	Veicināt pašvaldību, plānošanas reģionu un valsts institūciju vidū uzdevumu deleģēšanu darba ar jaunatni jomā pieredzējušām nozares NVO			Neatbilst
3.1.4. pasākums	Sagatavot priekšlikumus papildu finansējuma piesaistei jaunatnes politikas attīstībai Latvijā			Neatbilst
3.2. uzdevums	aktualizēt normatīvo bāzi jaunatnes politikas jomā			
3.2.1. pasākums	Neformālās izglītības jaunatnes jomā programmas vienotas definīcijas izstrāde un iestrāde normatīvajos aktos			Pilnībā
3.2.2. pasākums	Lai Jaunatnes likumu salāgotu ar jauno Jaunatnes politikas plānošanas dokumentu 2016.–2020.gadam un tas atbilstu reālajai situācijai, politikas jaunatnes jomā nepieciešams aktualizēt Jaunatnes likumu, papildinot to ar jaunatnes darbinieka definīciju, neformālās izglītības jaunatnes jomā programmas definīciju, kā arī precizēt likuma 12.pantu par finansējuma piešķiršanu			Pilnībā

Uzdevums / Pasākums	Pasākuma izpilde	Atbilstība uzdevumam
3.2.3. pasākums	Izveidota informācijas sistēma par brīvprātīgā darba iespējām brīvprātīgajiem un brīvprātīgā darba organizētājiem	Neatbilst
3.3. uzdevums	attīstīt regulāru situācijas monitoringu, izpēti un analīzi jaunatnes politikā	
3.3.1. pasākums	Atbalstīt jaunatnes jomas pētnieku iesaisti nacionāla un starptautiska līmeņa pasākumos	Pilnībā
3.3.2. pasākums	Veicināt jauniešu līdzdalību pētniecības procesos un pētniecības nozares attīstību novadu līmenī, atbalstot "jaunietis - pētnieks" modeli (jaunieši piedalās zinātniski pētniecisko darbu izstrādē par pašvaldībai saistošām tēmām, iesaistās vietējā darba ar jaunatni izvērtēšanā u.tml.)	Pilnībā
3.3.3. pasākums	Nodrošināt pētījuma veikšanu par jauniešu drošību internetā	Pilnībā
3.3.4. pasākums	Nodrošināt pētījumu par jauniešu paradumu un veselības stāvokļa vērtējumu	Pilnībā
3.4. uzdevums	nodrošināt Latvijas pārstāvniecību starptautiskajās institūcijās un sadarbības tīklos jaunatnes jomā	
3.4.1. pasākums	Attīstīt divpusējo un daudzpusējo sadarbību, tajā skaitā jaunatnes organizāciju sadarbību, jaunatnes politikā	Pilnībā
3.4.2. pasākums	Nodrošināta jauniešu līdzdalība ES Strukturētā dialoga starptautiskajās konferencēs	Pilnībā
3.4.3. pasākums	Stiprināt Nacionālās darba grupas lomu Strukturētā dialoga ieviešanā Latvijā un atbalstīt Nacionālās darba grupas līdzdalību ES Strukturētā dialoga starptautiskajās konferencēs	Pilnībā
3.5. uzdevums	nodrošināt jauniešiem iespēju līdzdarboties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu pieņemšanā valsts un pašvaldību mērogā, sekmēt jauniešu līdzdalību pārstāvniecības demokrātijā un stiprināt jaunatnes organizāciju kapacitāti	
3.5.1. pasākums	Nodrošināt jauniešiem un jaunatnes nevalstiskajām organizācijām iesaisti jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas caur tādiem pasākumiem kā piemēram, Jaunatnes konsultatīvā padome, strukturētā dialoga diskusijas pašvaldībās un nacionālā līmenī, jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas pašvaldībās	Pilnībā
3.5.2. pasākums	Pašvaldību un jaunatnes organizāciju partnerību stiprināšana, atbalstot vietējā mēroga iniciatīvas un jaunatnes organizāciju projektus par jaunatnes līdzdalību, jaunatnes organizāciju attīstību, popularizējot šādas vērtības: a) brīvprātīgais darbs un darba tikums; b) jauniešu piederības apziņa; c) veselīgs dzīves veids; d) popularizēt jauniešu iesaistīšanos NVO kā iespēju pašattīstīties un ietekmēt notiekošos procesus valstī; e) dzīves prasmju apgūšanu neformālajā izglītībā	Pilnībā
3.5.3. pasākums	Nodrošināta jauniešu līdzdalība ES Strukturētā dialoga nacionāla līmeņa diskusijās	Pilnībā
3.5.4. pasākums	Nodrošināta ES strukturētā dialoga nacionāla līmeņa darba grupas darbība	Pilnībā
3.5.5. pasākums	Organizēt Latvijas jaunatnes politikas forumus gan reģionālā, gan nacionālā līmenī	Pilnībā
3.5.6. pasākums	Sadarbībā ar citām institūcijām, veicināt jaunatnes organizāciju skaita palielināšanos un kvalitātes paaugstināšanos	Pilnībā
3.6. uzdevums	nodrošināt aktuālas, viegli uztveramas informācijas pieejamību jauniešiem par viņu tiesībām, pienākumiem, atbildību un iespējām	
3.6.1. pasākums	Sadarbībā ar ministrijām un institūcijām attīstīt portālu www.jaunatneslietas.lv kā interaktīvu jauniešiem saprotamu informācijas sistēmu un to popularizēt jauniešu vidū dažādos sociālajos tīklos	Pilnībā
3.6.2. pasākums	Organizēt interaktīvas informatīvas kampaņas par līdzdalību jaunatnes organizācijās	Pilnībā
3.6.3. pasākums	Popularizēt brīvprātīgā darba ieguvumus un veicināt jauniešu motivāciju veikt brīvprātīgo darbu	Pilnībā
3.6.4. pasākums	Popularizēt un iedzīvināt formālajā un neformālajā izglītības procesā Latvijas kultūras kanonu, tostarp izveidot tā digitālo versiju bērnu un jauniešu auditorijai	Neatbilst
3.6.5. pasākums	Organizēt informatīvus seminārus par Eiropas brīvprātīgā darba un citu programmu iespējām	Pilnībā
4. rīcības virziens	Nodarbinātība un uzņēmējdarbība, uzņēmīgums	
4.1. uzdevums	īstenot pasākumus, kas palīdzēs jauniešiem iekļauties darba tirgū un uzlabot savas profesionālās prasmes	
4.1.1. pasākums	Jauniešu garantijas programmas ietvaros, īstenot aktīvās darba tirgus politikas pasākumus jauniešiem bezdarbniekiem, lai veicinātu viņu spējas iekārtoties darbā (Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītu jauniešu nodarbinātību Jauniešu garantijas ietvaros", 7.2.1.1.pasākums "Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai")	Pilnībā
4.1.2. pasākums	Jauniešu garantijas programmas ietvaros īstenot 1-gadīgas un 1,5-gadīgas profesionālās izglītības programmas, radot iespēju īsā laikā iegūt kvalifikāciju un integrēties darba tirgū tiem jauniešiem, kas dažādu iemeslu dēļ neturpina mācības un nav atraduši darbu (Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītu jauniešu nodarbinātību Jauniešu	Pilnībā

Uzdevums / Pasākums	Pasākuma izpilde	Atbilstība uzdevumam
	garantijas ietvaros", 7.2.1.2.pasākums "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros")	
4.2. uzdevums	pilnveidot un nodrošināt pieejamu finanšu, metodisko un informatīvo atbalsta mehānismu jauniešiem, kas vēlas uzsākt komercdarbību	
4.2.1. pasākums	Informācijas nodrošināšana par aktuālajiem pasākumiem un atbalsta formām jauniešu iesaistei uzņēmējdarbības un inovāciju attīstības aktivitātēs	Pilnībā
4.2.2. pasākums	Īstenot reģionālo biznesa ideju projektu konkursu jauniešiem "Biznesa ekspresis"	Pilnībā
4.2.3. pasākums	Veicināt pašvaldību iesaistīšanos konkrētu jauniešu izglītības līdzfinansēšanā, atbalstot to, ka pēc studiju beigām jauniešiem noteiktu laiku strādā konkrētajā pašvaldībā	Neatbilst
4.2.4. pasākums	Inovāciju programmu realizēšana, sadarbībā ar augstskolām un jauniešu centriem SAM 1.1.1. "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" pasākuma SAM 1.1.1.3. "Inovāciju granti studentiem" ietvaros	Neatbilst
4.3. uzdevums	nodrošināt karjeras atbalstu jauniešiem, ar kura palīdzību varētu jau agrīnā attīstības posmā palīdzēt noteikt bērna un jaunieša interesēm un spējām vispiemērotāko nākotnes profesiju	
4.3.1. pasākums	Sadarbībā ar sociālajiem partneriem, īstenoti skaidrojoši pasākumi darba devējiem par jauniešu nodarbinātību un kvalitatīvas prakses nozīmi	Neatbilst
4.3.2. pasākums	Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs	Pilnībā
5. rīcības virziens	Veselība un labklājība	
5.1. uzdevums	nodrošināt veselīga un aktīva dzīvesveida popularizēšanu	
5.1.1. pasākums	Atbalstīt un īstenot mērķtiecīgus pasākumus un programmas, t.sk. atklātus projektu konkursus, kas veicina un popularizē veselīgu un aktīvu dzīvesveidu un domāšanu/garīgo veselību (vismaz 3 gadu periodā)	Pilnībā
5.1.2. pasākums	Izveidot un popularizēt mobilo aplikāciju jauniešiem par veselības aprūpes sistēmu, pieejamajiem veselības aprūpes pakalpojumiem un veselības veicināšanas iespējām	Pilnībā
5.1.3. pasākums	Sadarbībā ar NVO un pašvaldībām, veicināt informācijas pieejamību jauniešu centros par veselības veicināšanas, veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un slimību profilakses jautājumiem	Pilnībā
5.1.4. pasākums	Organizēt apmācības pašvaldību veselības veicināšanas kontaktpersonām un nacionālo veselīgo pašvaldību tīkla speciālistiem par veselīga dzīvesveida veicināšanu jauniešiem (vienas dienas apmācība, ik gadu, sākot no 2016.gada)	Pilnībā

5.2. Rezultatīvo rādītāju novērtējums

Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauts kopumā 51 rezultatīvais rādītājs. Rezultatīvo rādītāju izvēlē un attiecināšanā uz konkrētiem uzdevumiem un darbības rezultātiem gan vērojamas būtiskas neprecizitātes un nepilnības. Lai gan sadaļā V "Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji to sasniegšanai" kopumā norādīts 51 rezultatīvais rādītājs, sadaļā VI "Veicamie pasākumi" detalizētajā pasākumu tabulā 11 no šiem rādītājiem nav iekļauti, savukārt ir norādīti papildus 3 citi rādītāji, kuru nav sadaļā V "Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji to sasniegšanai", līdz ar to nav arī norādītas to bāzes un sasniedzamās vērtības. Kopumā arī jānorāda, ka rezultatīvo rādītāju skaits ir ļoti liels uz plānoto pasākumu kopskaitu – aptuveni viens rādītājs uz vienu plānoto pasākumu. Diez vai katrs atsevišķais pasākums spēj panākt tik būtiskas izmaiņas, lai katram pasākumam pieskaņotu konkrētu rezultatīvo rādītāju, drīzāk būtu jāveido pasākumu kopas, kas kontekstuāli ietekmē noteiktus būtiskus rezultātos rādītājus. Tāpat jāsecina, ka plānošanas dokumenta ietvaros bieži tiek jaukti darbības rezultāti un rezultatīvie rādītāji, proti – darbības rezultāti lielā daļā gadījumu ir definēti pēc būtības kā rezultatīvie rādītāji (paredzot konkrētu skaitu materiālu izstrādi, konkrētu skaitu pasākumu norisi, konkrētu skaitu iesaistīto jauniešu vai tml.), nereti rezultatīvie rādītāji arī pilnībā dublējas ar darbības rezultātiem (atšķirīgā tekstuālā redakcijā pēc būtības izsakot identisku rādītāju). Nekonsekvence darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju izvēlē un

nodalīšanā, visdrīzāk, arī ir galvenais iemesls, kādēļ plānošanas dokumentā iekļauti tik daudzi rezultatīvie rādītāji (jo daļa no tiem pēc būtības uzskatāmi par darbības rezultātiem). Nekonsekvence vērojama arī to pakārtošanā konkrētiem plānotajiem pasākumiem – viens rādītājs (kurš pats pēc būtības ir redakcionāli nekorekti definēts) ir uzrādīts kā sasniedzamais rādītājs kopumā 6 pasākumiem, vēl viens rādītājs (kurš raksturo strukturētā dialoga procesu, kas pats par sevi nebūtu uzskatāms par būtiskāko jauniešu dzīves kvalitātes rādītāju) tiek norādīts kā sasniedzams pie 4 pasākumiem, 6 rādītāji tiek norādīti kā sasniedzami pie kopumā 3 pasākumiem, pārējie – pie 1-2 pasākumiem. Šīs nekonsekvences rādītāju izvēlē un saattiecināšanā ar pasākumiem rada situāciju, kad tikai neliela daļa no rezultatīvajiem rādītājiem raksturo jaunatnes politikas mērķi – uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti veidojot jauniešiem atbalstošu un iekļaujošu vidi, atbalstot viņu iniciatīvas un līdzdalību, kā arī stiprinot jauniešu uzņēmīgumu, veselīgu dzīvesveidu. Lielākā daļa rezultatīvo rādītāju raksturo darbu ar jaunatni procesu (organizēto pasākumu skaits, metodisko u.c. materiālu skaits, organizāciju skaits u.tml.), nevis tā ieguldījumu jauniešu dzīves kvalitātē.

Vairāki rādītāji plānā ietverti, tos kopējot no citu plānošanas dokumentu rezultatīvajiem rādītājiem, pie tam to mērķvērtības oriģinālajā plānošanas dokumentā plānotas atšķirīgos atskaites gados, nekā jaunatnes politikas īstenošanas plānā (kas nozīmē, ka tie nav un nebūs novērtējami datu nepieejamības konkrētos atskaites brīžos dēļ). Vēl jānorāda uz vairākiem rādītājiem, kuri pēc būtības neļauj vērtēt progresu, piemēram, nosakot, ka rādītājs "pieaug", bet nenorādot konkrētas vērtības, vai arī norādot vērtības, kuras nemainās un ir konstantas (līdz ar to pasākumiem neparedzot nekādas progresējošas izmaiņas, bet tikai esošās situācijas konstantu saglabāšanu).

Vērtējot 40 rezultatīvos rādītājus, kuru vērtības plānošanas dokumentā ir tikušas norādītas un kuri ir tikuši norādīti atbilstoši konkrētiem pasākumiem, secināms, ka 11 rādītājos novērojams būtisks progress vai pat plānotās mērķvērtības pārsniegums, 7 rādītājos novērojams minimāls progress, par 15 rādītājiem nav iegūstami dati to progresa novērtēšanai (lielākā daļa no šiem rādītājiem ir no citiem plānošanas dokumentiem vai projektiem kopēti, kur izvērtējumu periodi atšķiras un līdz ar to šī plānošanas dokumenta ietvaros tie pēc būtības nav novērtējami), savukārt 5 rādītāji nav novērtējami, jo definēti nekonkrēti un ir dažādi interpretējami.

Kopumā secināms, ka izvēlētajā rezultatīvo rādītāju kopa ir nepilnīga un pēc būtības neraksturo jaunatnes politikas sasniedzamo mērķi, bet sniedz tikai vispārīgu (un bieži kvantitatīvi formālu) raksturojumu atsevišķiem jaunatnes politikas aspektiem.

Rezultatīvo rādītāju izpildes progress

Piezīme: tabulā iekļauti tie rezultatīvie rādītāji, kuri tikuši iekļauti kā rādītāji konkrētiem pasākumiem.

Minimālais progress (būtiski atpaliek no mērķrādītāja vai pasliktinājies)	Būtisks progress (nedaudz atpaliek no mērķrādītāja, sasniegts vai pārsniegts)	Nav datu (nav pieejami atbilstoši dati)	Nav novērtējams (rādītājs nekonkrēts, dažādi interpretējams)	
Bāzes vērtība		2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Politikas rezultāts 1: <i>Nodrošināta aktuālāko datu un informācijas pieejamība par jaunatni un jaunatnes politiku</i>				
Rezultatīvais rādītājs 1.1: jauniešu īpatsvars, kuri vismaz reizi mēnesī apmeklē interneta platformu www.jaunatneslietas.lv	0	20%	Vidēji 15 700 unikālie apmeklētāji mēnesī (2017.g. dati). NB! Nav nosakāms jauniešu īpatsvars! DA: 1. ⁷⁷	45%
Rezultatīvais rādītājs 1.2: darbā ar jaunatni iesaistīto personu īpatsvars, kuri vismaz reizi mēnesī apmeklē interneta platformu www.jaunatneslietas.lv	0	30%	62,2% iegūst informāciju šajā mājas lapā; 28,8% saņem IZM e-pasta ziņas. NB! Rādītājs izteiktajā redakcijā nav nosakāms! DA: 2.	60%
Rezultatīvais rādītājs 1.3: Izveidoto informācijas centru skaits jauniešu centros	17 jaunatnes multifunkcionālos centros (2014)		Nav novērtējams.	
Politikas rezultāts 2: <i>Nodrošināta valsts un pašvaldību institūciju sadarbība un saskaņota darbība jaunatnes politikas īstenošanā, tai skaitā iesaistoties starptautiskos sadarbības tīklos</i>				
Rezultatīvais rādītājs 2.2: Starptautisko sadarbības, tai skaitā jaunatnes organizāciju, līgumu ietvaros īstenoto pasākumu skaits	4 pasākumi gadā	12/10 JO pasākumi	Nav novērtējams	24/15 JO pasākumi
Politikas rezultāts 3: <i>Nodrošināts atbalsta mehānisms darbu ar jaunatni veicošām personām</i>				
Rezultatīvais rādītājs 3.1: notikušo jaunatnes speciālistu kvalifikācijas celšanas pasākumu skaits gadā/ apmācīto personu skaits gadā	0	2/50	5/25. Kumulatīvi apmācīto personu skaits: vairāk nekā 70. DA: 1.	2/50
Rezultatīvais rādītājs 3.2: metodisko materiālu skaits gadā/ metodisko tikšanās skaits gadā	0	1/2	3 materiāli, kumulatīvi līdz šim 10 materiāli. Vairāk nekā 10 tikšanās, kumulatīvi līdz šim vairāk nekā 30 tikšanās. DA: 1, 12.	1/2
Rezultatīvais rādītājs 3.3: katrā plānošanas reģionā ir izveidota jaunatnes lietu koordinators amata vieta	0	2	0 DA: 1.	5
Rezultatīvais rādītājs 3.4 Nodrošināta informatīvā tikšanās ar jauniešu centru vadītājiem un darbiniekiem	0	1 gadā	Vairāk nekā 30. DA: 12.	1 gadā
Rezultatīvais rādītājs 3.5 Reizi 2 gados noticis konkurss darba ar jaunatni balvas pasniegšanai par labākajiem sasniegumiem darbā ar	2 gadā	2 gadā	Reizi divos gados tiek rīkots konkurss "Labākais darbā ar jaunatni".	2 gadā

⁷⁷ Datu avotus (DA) skatīt ziņojuma pielikumā.

	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads																								
jaunatni // Notikušo pasākumu skaits darba ar jaunatni popularizēšanas un atzišanas veicināšanai (balva u.c. pasākumi)			DA: 12.																									
Politikas rezultāts 4: Nodrošināta jauniešu pilnvērtīga līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā un sabiedriskajā dzīvē																												
Rezultatīvais rādītājs 4.1: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	25% (2013)	30%	39,8% (atbilde aptaujā "lielas iespējas") DA: 4.	35%																								
Rezultatīvais rādītājs 4.2: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir visas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm	43% (2013)	40%	28,0% (atbilde aptaujā "visas iespējas") DA: 4.	45%																								
Rezultatīvais rādītājs 4.3: jauniešu īpatsvars (%), kuri uzskata, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu valsts /pašvaldību līmenī	15% / 22%	18%/ 27%	15,0% DA: 4.	25%/ 30%																								
Rezultatīvais rādītājs 4.4: palielināties jaunatnes organizāciju skaits jaunatnes organizāciju sarakstā	21 (2013)	26	39 DA: 5.	35																								
Rezultatīvais rādītājs 4.5: jauniešu īpatsvars (%) jaunatnes nevalstiskajās organizācijās	11% (2012)	14%	Nav novērtējams	17%																								
Rezultatīvais rādītājs 4.6: samazinās jauniešu īpatsvars (%), kuri ir pasīvi jebkāda veida aktivitātēs	26% (2013)	20%	Nav novērtējams	15%																								
Rezultatīvais rādītājs 4.7: ES strukturētā dialoga konsultācijās iesaistīto jauniešu skaits	800	900	1440 Kumulatīvi vairāk nekā 3000 dalībnieku. DA: 14.	1200																								
Rezultatīvais rādītājs 4.8: Attīstīta institucionālā darba ar jaunatni sistēma pašvaldībās (pašvaldību īpatsvars, kurās vienlaikus darbojas jauniešu centrs, jauniešu dome un jaunatnes lietu konsultatīvā komisija)	0	30%	14 pašvaldības / 12% DA: 3.	40%																								
Rezultatīvais rādītājs 4.9: Jauniešu īpatsvars (%), kuri brīvprātīgo darbu veic regulāri (vairākas reizes gadā)	9% (2013)	12%	34,1% (ir veikuši vismaz reizi gadā) DA: 4.	15%																								
Rezultatīvais rādītājs 4.10: Jauniešu īpatsvars (%), kuri brīvprātīgo darbu veikuši vienu reizi gadā un retāk	43% (2013)	40%	Nav datu	45%																								
Politikas rezultāts 5: Nodrošināts jauniešu konkurētspējas, prasmju un kompetenču pieaugums, iekļaujoties darba tirgū																												
Rezultatīvais rādītājs 5.1: Jauniešu vecumā 15-24 bezdarba līmenis Latvijā (%)	28,5% (2013)	25%	12,2% DA: 6.	20%																								
Rezultatīvais rādītājs 5.2: NVA neregistrēto NEET jauniešu skaits, kas sekmīgi izpildījuši individuālo pasākumu programmu Eiropas Sociālā fonda finansējuma ietvaros	0	2 215	1 039 DA: 6.	3 684																								
Rezultatīvais rādītājs 5.3: Jauniešu īpatsvars pa reģioniem, kuri vēlas būt uzņēmēji - darba devēji	37% (2013)	40%	38,2% DA: 4.	45%																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="7">REGIONS</th> <th rowspan="2">VISI</th> <th rowspan="2">Nav datu</th> </tr> <tr> <th>Rīga</th> <th>Pierīga</th> <th>Zemgale</th> <th>Vidzeme</th> <th>Kurzeme</th> <th>Latgale</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>35%</td> <td>44%</td> <td>37%</td> <td>42%</td> <td>41%</td> <td>23%</td> <td>37%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					REGIONS							VISI	Nav datu	Rīga	Pierīga	Zemgale	Vidzeme	Kurzeme	Latgale		35%	44%	37%	42%	41%	23%	37%	
REGIONS							VISI	Nav datu																				
Rīga	Pierīga	Zemgale	Vidzeme	Kurzeme	Latgale																							
35%	44%	37%	42%	41%	23%	37%																						
Rezultatīvais rādītājs 5.6: Vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu skaits, kas nodrošina karjeras atbalstu izglītojamajiem	86 (2013)	295	17 PIKC un 405 izmēģinājumsk. DA: 1.	328																								
Rezultatīvais rādītājs 5.7:	23	180	180	200																								

	Bāzes vērtība	2017.gads (plāns)	2018.gads (sasniegts)	2020.gads
Vispārējās izglītības iestāžu skaits, kas ievieš individuālu pieeju izglītojamo kompetenču attīstībai	(2013)		DA: 13.	
Rezultatīvais rādītājs 5.11: Dalībnieki, kas ir bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 760 (2012)	11 266	7 940 DA: 9.	11 266
Rezultatīvais rādītājs 5.12: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki, un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	2 765 (2012)	3 420	3 391 DA: 9.	3 420
Rezultatīvais rādītājs 5.13: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	1 659 (2012)	2 052	4 439 DA: 9.	2 052
Rezultatīvais rādītājs 5.14: Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 659 (2012)	2 052	3 217 DA: 9.	2 052
Rezultatīvais rādītājs 5.15: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	690 (2012)	6 500	1 165/5 773 kopā līdz šim DA: 8.	6 500
Rezultatīvais rādītājs 5.16: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	1 053 (2012)	3 900	410/ kopā 2 439 DA: 8.	3 900
Rezultatīvais rādītājs 5.17: Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	1 053 (2012)	3 900	443/ kopā 2 862 DA: 8.	3 900
Rezultatīvais rādītājs 5.18: Dalībnieki, kas piedalās pieaugušo izglītībā, apmācības programmās, kuras pabeidzot, tiek iegūta kvalifikācija, mācekļa praksē vai stažēšanās pasākumos sešos mēnešos pēc aiziešanas	526 (2012)	1 673	2 170 DA: 9.	1 673
Rezultatīvais rādītājs 5.19: Nodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	1 376 (2012)	5826	363/ kopā 2855 DA: 8.	5 826/ 1950 norādīts atsūtītājā info
Rezultatīvais rādītājs 5.20: Pašnodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	14 (2012)	80	86 DA: 9.	80
Politikas rezultāts 6: Uzlabojušies jauniešu veselības rādītāji				
Rezultatīvais rādītājs 6.1: Jauniešu īpatsvars (%) vecuma grupā 15-24 gadi, kuri savu veselības stāvokli vērtē kā labu un diezgan labu	80,6% (2012)	81,5% (2016)	75,2% DA: 10.	83%
Rezultatīvais rādītājs 6.2: Jauniešu īpatsvars (%) vecuma grupā 15-24 gadi, kuri veic fiziskus vingrinājumus vismaz 30 minūtes 4-7 reizes nedēļā.	21.4% (2012)	23% (2016)	11,0% DA: 10.	25.2%
Rezultatīvais rādītājs 6.3: Jauniešu īpatsvars (%) ar palielinātu ķermeņa masas indeksu (liekais svars un aptaukošanās) vecumā no 15-24 gadiem.	18.9% (2012)	18% (2016)	25,5% DA: 10.	17.2%

5.3. Finanšu resursu izlietojums

Izvērtējuma ietvaros tika apkopoti un analizēti dati arī par finanšu izlietojumu plāna īstenošanā. Plānotā un piešķirtā finansējuma datu apkopojums liecina, ka pilnvērtīgs izvērtējums gan par plānotajiem, gan reāli izlietotajiem finanšu līdzekļiem ir ļoti ierobežots vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros plānotie pasākumi un aktivitātes tikai ļoti retos gadījumos sakrīt ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauto. Lai gan Jaunatnes politikas valsts programmā tiek norādītas katra konkrētā gada prioritātes, kas lielā mēra sakrīt ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānu, konkrētie ikgadējā programmā iekļautie pasākumi visbiežāk neizriet no Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautā. Ja vērtē tikai tos finanšu resursus, kuri Jaunatnes politikas īstenošanas plānā tikuši paredzēti kā Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros piešķirti, pārskata periodā tikai neliela daļa no kopējā valsts programmas finanšu apjoma ir loģiski saistāma ar plānošanas dokumentā paredzētā. Piemēram, 2018. gadā budžeta izpilde Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros ir 702 974 EUR, bet uz Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauto pasākumu īstenošanu izsekojamā kopsumma ir 243 015 (35%). No kopumā Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautajiem 50 pasākumiem tikai 14 ir iespējams identificēt Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros. Otrkārt, no kopumā Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļautajiem 50 pasākumiem pusei (25) nav ticis paredzēts konkrēts finansējums. Lielākajai daļai no šiem pasākumiem attiecībā uz finansējumu norādīts: "Piešķirtā VB ietvaros, nav aprēķināms, jo ietilpst amata pienākumos". Treškārt, Jaunatnes politikas īstenošanas plānā ir iekļauti tādi pasākumi, kurus īsteno citas valsts pārvaldes institūcijas citu plānošanas dokumentus ietvaros, tādēļ tiem nav tiešas saistības ar jaunatnes politikas īstenošanu. Tā kā daļa no šiem pasākumiem ir ESF ietvaros īstenotas aktivitātes, to kopējais budžets rada maldinošu iespaidu par jaunatnes politikas īstenošanai piešķirto finanšu līdzekļu kopapjomu. Līdz ar to Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros norādītais finansējums pēc būtības neraksturo jaunatnes politikas īstenošanu un jaunatnes jomai piešķirto kopējo finansējumu.

Līdz ar to – finanšu resursu aspektā var konstatēt, ka pārskata periodā ir pieaudzis Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros piešķirtais finansējums (bet jāuzsver – bāzes budžets jaunatnes jomai ir bijis nemainīgs pēdējos trīs gadus, papildu finansējums tiek piešķirts no jauno politikas iniciatīvu finansējuma) un pavisam neliela daļa īstenoto pasākumu tieši vai netieši attiecas uz Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzēto. Tomēr pēc būtības īstenotajiem pasākumiem un tiem piešķirtajam finansējumam nav tiešas saistības ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā iekļauto. No kā secināms, ka atbildīgās un iesaistītās institūcijas savu darbību un finansējumu neplāno saskaņā ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzētajiem pasākumiem un to darbības rezultātiem.

5.4. Būtiskākie problēmjaucājumi darbā ar jaunatni un jaunatnes politikā

Apkopojot kvantitatīvajā aptaujā, intervijās un diskusijās, kā arī dažādos iepriekš veiktos pētījumos un izvērtējumos⁷⁸ paustos mērķgrupu viedokļus un vērtējumus, var definēt vairākas būtiskas problēmjas jaunatnes politikā un darbā ar jaunatni:

Problēmjaucājums	Skaidrojums
Darba ar jaunatni finansējums	Lai gan pēdējos gados ir palielinājies to pašvaldību skaits, kurās darbam ar jaunatni tiek piešķirts finansējums, kā arī ir palielinājies nacionālais finansējums jaunatnes jomā, nepietiekams finansējums joprojām ir viena no būtiskākajām barjerām darba ar jaunatni attīstībā. Finansējuma pieejamību var skatīt trīs aspektos. Pirmkārt, finansējums ilgtermiņa un ilgtspējīgam darbam ar jaunatni. Projektu finansējuma pieeja radījusi situāciju, kad darbs ar jaunatni notiek gandrīz tikai projektu finansējuma pieejamības ietvaros. Kamēr tiek finansēti konkrēti projekti, darbs ar jaunatni notiek, bet, kad projekti noslēdzas vai noslēdzas konkrēto projektu finansēšanas periodā, darbs ar jaunatni tiek pārtraukts, tam neveidojas pēctecība. Otrkārt, ir būtiski nodalīt finansējumu darba ar jaunatni sistēmas uzturēšanai un finansējumu tieši jauniešu iniciatīvām, un būtiski nodrošināt abus. Šobrīd bieži vērojama situācija, ka pašvaldībās tiek piešķirts finansējums infrastruktūrai un personāla atalgojumam, bet netiek piešķirts nekāds finansējums aktivitāšu īstenošanai, tai skaitā ne vienmēr pašvaldības ir atsaucīgas projektu līdzfinansēšanā. Sekojoši – nereti tiek uzturēta formāla infrastruktūra un personāls, bet reāls darbs ar jaunatni nenotiek vai notiek minimāli. Treškārt, finansējuma modelis kā tāds. Šobrīd nepastāv skaidra un caurskatāma sistēma, kas un ko finansē darbā ar jaunatni. Nosacīti pastāv dalījums: valsts budžeta finansējums, pašvaldību budžeta finansējums, ES u.c. programmu finansējums. Tomēr tas nav loģiski strukturēts un caurskatāms. Piemēram, pašvaldību novirzīto finansējumu darbam ar jaunatni nav iespējams konkrēti identificēt, jo katrā pašvaldībā pastāv atšķirīga prakse finansējuma uzskaitē un attiecināšanā uz konkrētiem sektoriem (izglītība, kultūra, sports u.tml.). Savukārt starp nacionālo un pašvaldību finansējumu nav skaidra definējuma, kādas aktivitātes tiek finansētas no viena vai otra avota.
Cilvēkresursi	Cilvēkresursu nepietiekamība jau daudzu gadu periodā tiek aktualizēta kā būtiska problēma pilnvērtīgam darbam ar jaunatni. Piemēram, lai gan palielinās to pašvaldību skaits, kurās ir vismaz viens darbinieks darbam ar jaunatni, pats par sevi tas neliecina, ka darbs ar jaunatni notiek sekmīgi un jēgpilni. Visbiežāk šo darbu veic viena persona (kurai dažkārt tas ir nepilnas slodzes darbs), pildot kā jaunatnes lietu speciālistu, tā jaunatnes darbinieku pienākumus. Pie tam (un šādā aspektā atkal aktualizējas finansējuma jautājums), visbiežāk tas ir finansiāli zemu apmaksāts darbs. Sekas jau ilgstoši ir lielā kadru mainība jaunatnes jomā – aptuveni 1/3 darbā ar jaunatni iesaistīto nostrādā tikai 2-3 gadus pirms darba maiņas. Tam nav tikai cilvēkresursu kā tādu problēmas nozīme, bet arī darba ar jaunatni sistēmas ilgtspēju ietekmējoša nozīme – lai gan sektorā notiek plašs un daudzpusīgs apmācību un kapacitātes celšanas darbs, ja vienlaikus notiek arī liela kadru mainība, tad esošajos cilvēkresuros ieguldītie resursi nav ilgtspējīgi un efektīvi, ja liela daļa personu turpmāko dažu gadu laikā pamet sektoru. To

⁷⁸ Būtiski papildu informācijas avoti bija: Latvijas Republikas Saeimas darba semināra "Jaunatnes politika – kur esam un kurā virzienā dodamies" (18.06.2018.) kopsavilkums (materiāls izmantots ar Saeimas deputāta un darba grupas organizētāja Mārtiņa Šteina atļauju); Latvijas Jaunatnes padomes 2019. gadā īstenotās jaunatnes organizāciju aptaujas rezultāti un secinājumi (materiāls izmantots ar Latvijas Jaunatnes padomes interešu aizstāvības speciālistes Renātes Mencendorfas atļauju); Pētījums "Darba ar jaunatni situācijas izpēte pašvaldībās un darba ar jaunatni attīstības modeļu izstrāde", 2015, pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/jaunatne/Jaunatnes_politika-pasvaldibas_Laboratory_zinojums_2015.pdf; Jaunatnes politikas analītisks pārskats, 2017, pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/jaunatne/IZM_Jaunatnes-politikas-analitisks_parskats_2017.pdf

	<p>netieši apliecina arī fakts – darba ar jaunatni īstenošanu aptaujā kā viena no būtiskām nepieciešamo apmācību tēmām tiek norādīta darba ar jaunatni pamatprincipu apguve. Arvien mainīgā personāla apstākļos daudz resursu jāiegulda bāzes zināšanu un kompetenču nodrošināšanā, līdz ar to neveicinot sektora ilgtspējas attīstību.</p>
NVO sektora iesaiste	<p>NVO sektors ir būtisks darba ar jaunatni īstenošanas resurss. Arī šī izvērtējuma ietvaros īstenošana darba ar jaunatni aptauja liecina – NVO sektoram ir nevis dublējoša, bet pašvaldību un valsts institūciju veiktā darba papildinoša funkcija. NVO sektorā tiek īstenotas aktivitātes, kuras pašvaldību un valsts institūcijas neīsteno vai neīsteno tik efektīvi. Pie tam – aptaujas dati netieši liecina, ka NVO sektors sekmīgāk spēj aktivizēt jauniešus līdzdalībai, kamēr pašvaldību pārstāvji to izteikti bieži aktualizē kā sava darba vienu no pamatproblēmām. Sekojoši – NVO sektora līdzdalība darbā ar jaunatni ir izšķiroši būtiska. Tai pat laikā pēdējo 3 gadu pārskata perioda dati liecina, ka to NVO skaits, kuras īsteno darbu ar jaunatni, ir samazinājies – ja vēl 2016. gadā kopumā 93 Latvijas pašvaldībās bija vismaz viena organizācija jaunatnes jomā, tad 2018. gadā šādu pašvaldību skaits samazinājies līdz 81. Pie tam – tas ir vienīgais no darba ar jaunatni aspektiem, kurš pārskata periodā ir pasliktinājies. Lielā mērā tas saistīts ar finansējuma pieejamību un nelielā mērā arī ar faktu, ka Latvijā būtiski ir samazinājies jauniešu skaits un attiecīgi samazinās arī aktīvo jauniešu veidoto un uzturēto NVO skaits. Arī NVO aspektā līdz ar to jārunā par tā ilgtspēju. Bez pietiekama bāzes finansējuma NVO sektora darbs nav ilgtspējīgs, jo liela daļa resursu tiek veltīti “iztikas minimuma” finansējuma piesaistei, nevis ilgtermiņa aktivitāšu plānošanai un īstenošanai. Piemēram, starptautiskā pētnieciskā tīklojuma „RAY Network” (<i>Research based analysis of Youth in action</i>)⁷⁹ pētījumos ticis secināts, ka būtisks izaicinājums ir organizāciju īstenošanu rezultātu ilgtspējas un secīguma nodrošināšana, jo nereti organizāciju darbs apstājas vai pat beidzas līdz ar konkrētā projekta noslēgumu.</p> <p>Papildus būtisks aspekts NVO sektora iesaistei ir arī ne vienmēr sekmīgā starpinstitucionālā sadarbība un visu iesaistīto pušu izpratne par NVO sektora lomu un ieguldījumu. Tādēļ arī to var aktualizēt kā būtisku izaicinājumu – vairāk skaidrot un pierādīt NVO ieguldījumu darba ar jaunatni attīstībā.</p>
Starpinstitucionālā sadarbība	<p>Jaunatnes politika un darbs ar jaunatni ir izteikti starpinstitucionāls un starpsektorāls. Lai gan pašvaldību līmenī pastāv iespēja izveidot jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas, līdzšinējā pieredze liecina, ka to darbs visbiežāk ir formāls un neregulārs. Tai pat laikā nav iespējams viennozīmīgi apgalvot, ka problēma ir tieši institūciju nevēlēšanās sadarboties (lai gan nereti arī tā ir novērojama), drīzāk pastāv tieši un netieši iesaistīto institūciju nepilnīga izpratne par to, kādas konkrētas un praktiskas aktivitātes katrai no tām būtu veicamas darba ar jaunatni kontekstā. Šādā aspektā var runāt arī par darba ar jaunatni kā tāda atpazīstamību. Būtu būtiski ieviest skaidru un praktisku definējumu par to, kādas tieši aktivitātes veic (vai neveic) darba ar jaunatni ietvaros – tas ļautu daudz produktīvāk veidot arī starpinstitucionālo sadarbību.</p>
“Konkurence” ar vispārējās izglītības sektoru & neformālās izglītības atzīšana	<p>Joprojām tiek aktualizēts problēmjautājums par formālās un neformālās izglītības savstarpējo “konkurenci”. Īpaši aktuāli tas ir mazākās pašvaldībās, kur starp izglītības iestādēm savstarpēji un attiecīgi arī starp izglītības iestādēm un citām institūcijām, kas veic darbu ar jaunatni, pastāv “konkurence” par bērnu un jauniešu iesaisti. Papildus šeit jārunā arī par neformālās izglītības atzīšanu. Neformālās izglītības izpratne dažādās mērķgrupās joprojām ir zema, tās lomu un ieguldījumu jauniešu attīstībā bieži vien neizprot pat tieši iesaistītās personas un institūcijas.</p>
Infrastruktūras pieejamība	<p>Viens no būtiskiem darba ar jaunatni sistēmas aspektiem ir infrastruktūras pieejamība. Pārskata periodā IZM aktīvi ir popularizējis ieteikumu nodrošināt jauniešiem atsevišķas telpas savu aktivitāšu un iniciatīvu īstenošanai. Tas ir arī</p>

⁷⁹ Skatīt pētījumus plašāk: <https://www.researchyouth.eu/>

	<p>viens no jau ilglaicīgiem ES jaunatnes politikas redzējumiem – jauniešiem nepieciešamas pieejamas telpas un to infrastruktūra saturīgai brīvā laika pavadīšanai. Pateicoties dažādu programmu finansējumam Latvijā daudzās pašvaldībās ir izveidoti jauniešu centri, tomēr to ilgtspēja ne vienmēr tiek uzturēta. Daudz problēmu novērojams arī šo centru ikdienas darbā. Piemēram, nereti telpas pieejamas tikai darba laikā darba dienā, tās atrodas jauniešiem neērtā vietā, to iekārtojums nav jauniešu interesēm atbilstošs, nereti vienas telpas ietvaros tiek mēģināts iekļaut kā jauniešus tā bērnus, lai gan pat jauniešu dažādu vecumposmu pārstāvji ne vienmēr vēlas uzturēties līdzās u.c. Tāpat šeit iespējams aktualizēt jautājumu par jauniešiem pieejamas brīvā laika pavadīšanas infrastruktūru izkliešā pašvaldību teritorijā (nereti tas ir viens jauniešu centrs pašvaldības centrā).</p>
<p>Jaunatnes politikas plānošana un īstenošana</p>	<p>Lai gan pēdējo gadu laikā būtiski pieaudzis to pašvaldību skaits, kurās tiek izstrādāti jaunatnes politikas plānošana dokumenti, aktuāls ir jautājums, vai šo dokumentu izstrāde sekmē praktiskā darba ar jaunatni īstenošanu vai arī ir tikai formāli dokumenti bez reālu darbību seguma. Šo jautājumu īpaši aktualizē fakts, ka gandrīz nevienā no pašvaldību jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem netiek paredzēts konkrēts finansējums pasākumu īstenošanai, un plānotie pasākumi tiek apzīmēti kā “esošā budžeta ietvaros” īstenojami, kas visbiežāk nozīmē vienas amatpersonas atalgojumu. Diskutējams būtu jautājums, cik efektīvi tādā gadījumā ir šādu dokumentu izstrādes veicināšanā ieguldītie līdzekļi, ja tie tālāk nesekmē reālā darba ar jaunatni īstenošanu. Būtu nepieciešama daudz izteiktāka pēctecība un savstarpējā saikne starp ieguldījumiem jaunatnes politikas plānošanā un praktiskā darba ar jaunatni veicināšanā (ja nenotiek otrs, pirmajam nav ilgtermiņa nozīmes).</p>
<p>Nacionālā un lokālā atbildība darbā ar jaunatni</p>	<p>Jaunatnes likumā ir noteiktas pašvaldību tiesības darbā ar jaunatni, bet nav noteikti pienākumi. Tas lielā mērā apgrūtinā gan darba ar jaunatni aktualizēšanu, gan tā praktisku ieviešanu un īstenošanu. Tai pat laikā formāla pienākumu uzlikšana neveicina jēgpilna darba ar jaunatni īstenošanu, tādēļ diskutējams ir jautājums, kā veicināt pašvaldību lielāku izpratni par darba ar jaunatni nozīmi. Uz to netieši norāda arī šī izvērtējuma ietvaros īstentās aptaujas dati, kur mērķgrupu pārstāvji norāda, ka vēlētos lielāku politisko izpratni un atbalstu.</p>
<p>Darba ar jaunatni tvērums</p>	<p>Daļēji šī problemātika jau norādīta pie starpinstitutionālās sadarbības. Tā kā darbs ar jaunatni ir starpsektorāls un starpinstitutionāls, tā tēmu tvērums ir ļoti plašs – izglītība, nodarbinātība, kultūra, sports, veselība, nodarbinātība utt. Tieši vai netieši darbs ar jaunatni saistīts ar jebkuru citu valsts politikas jomu. Līdz ar to būtiskus izaicinājumus rada nepieciešamība iekļaut visus šos sektorus jaunatnes politikas plānošanā. Tā kā pieejamie resursi (finanšu, cilvēkresursi) jaunatnes jomā ir ļoti ierobežoti, mēģinājumi plānot un īstenot aktivitātes tik plašā sektoru tvērumā visbiežāk nav sekmīgi un ilgtermiņā ir mazefektīvi. Līdz ar to būtu nepieciešamība koncentrēties uz noteiktām prioritātēm, tās definējot tematiski vai īstenojamo aktivitāšu aspektā. Darba ar jaunatni efektivitātes celšanai būtu nepieciešama fokusētāka tā plānošana un fokusētāka resursu ieguldīšana. Šādā aspektā var runāt arī par sektora pārvaldes efektivitāti – atbildīgās institūcijas dažādos tematiskos sektoros ir dažādas, savukārt koordinējošie starpinstitutionālie mehānismi šobrīd nepietiekami efektīvi.</p>
<p>Jauniešu vecuma maiņa Jaunatnes likuma ietvaros</p>	<p>Nereti tiek aktualizēta nepieciešamība mainīt Jaunatnes likumā definēto jauniešu vecumposmu (13-25). Tas tiek pamatots ar faktu, ka darbā ar jaunatni bieži vien darbs notiek arī ar gados jaunākiem un vecākiem jauniešiem. Šī izvērtējuma ietvaros īstentajā darba ar jaunatni praktiķu aptaujā uz šādu nepieciešamību nav norādījis neviens respondents, tai pat laikā Latvijas Jaunatnes padomes 2019. gadā īstentajā jaunatnes organizāciju aptaujā secināts, ka jauniešu vecuma izmaiņas Jaunatnes likumā būtu nepieciešamas un atbilstu reālai organizāciju darbībai (aptaujā visbiežāk ticis norādīts uz nepieciešamību palielināt vecuma grupu līdz 30 gadu vecumam, bet dažkārt –</p>

arī uz nepieciešamību samazināt vecuma grupu līdz 11 vai pat 8 gadu vecumam). Uz nepieciešamību pēc vecuma grupu maiņas norādīts arī Latvijas Republikas Saeimas darba semināra "Jaunatnes politika – kur esam un kurā virzienā dodamies" (18.06.2018.) kopsavilkumā. Līdz ar to – to var identificēt kā diskutējamu jautājumu, tai skaitā izvērtējama būtu šādu izmaiņu potenciālā efektivitāte praktiskajā darbā ar jaunatni. Piemēram, jau šobrīd ES programmu ietvarā vismaz daļa aktivitāšu ir pieejamas vecuma posmam līdz pat 30 gadu vecumam. Savukārt pašvaldību plānoto un īstenoto aktivitāšu ietvarā Jaunatnes likumā definētā vecuma grupa neierobežo pašvaldību tiesības īstenot pasākumus plašākā vai šaurākā vecuma grupu tvērumā. Tai pat laikā – ja darba ar jaunatni pārstāvji to identificē kā problemātisku aspektu, būtu jāvērtē un jādiskutē, kādā veidā Jaunatnes likumā definētā vecuma grupa ierobežo darba ar jaunatni īstenošanas iespējas un kādas izmaiņas vecuma definīcijā vai citos normatīvo aktu un projektu noteikumos ļautu mazināt esošos ierobežojumus.
--

5.5. Ieteikumi turpmākai jaunatnes politikas plānošanai

Balstoties vidusposma izvērtējuma secinājumos, iespējams definēt vairākus būtiskus ieteikumus Jaunatnes politikas īstenošanas plāna pilnveidošanai un/vai nākamā perioda atbilstoša politikas plānošanas dokumenta izstrādei:

- Jaunatnes politikas plānošanas dokumentos iekļaut tikai tādus pasākumus, kuriem tiek plānotas aktivitātes (un finansējums) konkrētā plānošanas dokumenta ietvaros, izvairoties no prakses, kad plānošanas dokumentā tiek iekļauti pasākumi, kas tiek dublēti no citu institūciju īstenotajām aktivitātēm.
- Plānotos pasākumus definēt pēc iespējas konkrēti, lai būtu iespējams izvērtēt to īstenošanas aktivitātes, kā arī īstenošanas progresu.
- Nodrošināt konkrētu un loģisku sasaisti starp definētajiem uzdevumiem un tiem pakārtotiem pasākumiem – lai pasākumi būtu tieši vērsti uz konkrēto uzdevumu sasniegšanu.
- Plānotajos pasākumos iekļaut tikai tādus, kuriem ir vidēja vai ilgtermiņa efektivitāte attiecībā uz politikas mērķu sasniegšanu. Pasākumus, kuriem ir īstermiņa vai neliela efektivitāte, drīzāk pakārtot kā darbības rezultātus plašāku pasākumu ietvaros.
- Nodrošināt plānošana dokumenta satura savstarpējo atbilstību dokumenta ietvaros (pasākumu, darbības rezultātu, rezultatīvo rādītāju konsekventa izmantošana identiskā tekstuālā redakcijā).
- Nodrošināt spēkā esošiem normatīviem atbilstošas terminoloģijas izmantošanu.
- Izvairīties no prakses iekļaut pārāk lielu rezultatīvo rādītāju kopu. Atlasīt mazāku skaitu rādītāju, bet tā, lai tie kontekstuāli un kombinācijā raksturo jaunatnes politikas mērķa sasniegšanu pēc būtības.
- Konsekventi ievērot nošķirumu starp darbības rezultātiem un rezultatīvajiem rādītājiem – nedublēt tos.

- Izvairīties no prakses rezultatīvo rādītāju kopā iekļaut citu plānošanas dokumentu projektu ietvaros izmantotus rādītāju, it īpaši tādu, kuru vērtības nav pieejamas konkrētajā plānošanas dokumentā definētajiem atskaites laika periodiem.
- Nodrošināt precīzāku sasaisti starp Jaunatnes politikas īstenošanas plāna pasākumu ieviešanu un Jaunatnes politikas valsts programmā iekļautajiem pasākumiem. Piemēram, valsts programmā norādot tiešas un konkrētas atsauksmes uz politikas plānošanas dokumentā paredzētajiem pasākumiem. Tādējādi tiktu nodrošināta gan pasākumu īstenošanas izsekojamība, gan arī piešķirto un izlietoto finanšu resursu pārskatāmība.
- Atbildīgajām un iesaistītajām institūcijām savas darbības un finansējuma plānošanā konkrētāk balstīties Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzētajās aktivitātēs.
- Plānojot nākamā perioda jaunatnes politiku, iesakāms izvērtēt pasākumu nepieciešamību atbilstoši Jaunatnes mērķiem, kas ir Strukturētā dialoga procesa 2017.-2018. gada rezultāts⁸⁰. Vienlaikus jāuzsver, ka ES jaunatnes politikas ietvarā noteikts – katra valsts adaptē šos mērķus atbilstoši konkrētās valsts aktualitātēm un ilgtermiņa mērķiem, tādēļ iesakāms pēc būtības izvērtēt katra mērķa nozīmi Latvijas jaunatnes politikas kontekstā un plānošanas dokumentos iekļaut tos, kuri ir aktuālākie un potenciāli efektīvākie jaunatnes politikas mērķu sasniegšanā.
- Definējot nākamā plānošanas perioda ietvaros īstenojamās aktivitātes, balstīties uz esošās situācijas pārskatiem un izvērtējumiem, rīcības virzienos paredzot lielāku sasaisti ar aktuālajām darba ar jaunatni problēmjomām (skatīt iepriekšējo apakšnodaļu).

5.6. Kopvērtējums

Jaunatnes politikas īstenošanas plāns tiek strukturēts šādā pakārtojumā: (1) tiek definētas trīs prioritātes (vide, līdzdarbošanās, personības pilnveide); (2) zem katras prioritātes tiek definēti kopumā 5 rīcības virzieni (vide: izglītība un apmācība, sociālā iekļaušana; līdzdarbošanās: līdzdalība; personības pilnveide: nodarbinātība un uzņēmējdarbība, uzņēmīgums, veselība un labklājība); (3) zem katra rīcības virziena tiek pakārtoti uzdevumi; (4) zem katra uzdevuma tiek pakārtoti īstenojamie pasākumi; (5) katram pasākumam tiek definēti darbības rezultāti; (6) katram pasākumam tiek definēti rezultatīvie rādītāji (reizēm tie definēti atbilstoši katram darbības rezultātam), kuri vienlaikus ir atsevišķi pakārtoti arī kopumā 6 politikas rezultātiem. Šāds daudzpakāpju Jaunatnes politikas īstenošanās plāna strukturējums lielā mērā rada neskaidrības, kādēļ konkrēti rīcības virzieni tiek pakārtoti vienai konkrētai prioritātei un konkrēti pasākumi konkrētiem uzdevumiem, lai arī pēc būtības atbilst vairākām vai visām. Tāpat šāds pakārtojums lieki sarežģī kopējo Plāna struktūru, neļaujot viegli izsekot definēto mērķu sasniegšanai, jo pasākumi ne vienmēr atbilst definētajiem uzdevumiem, kā arī definēto pasākumu

⁸⁰ Skatīt vairāk: <http://www.youthgoals.eu/>

kopums nerada pārlicību, ka to kontekstuāla īstenošana ietekmē rīcības virziena rezultātīvo rādītāju sasniegšanu vai kopējā jaunatnes politikas mērķa sasniegšanu (reizēm pasākumu kopums vērtējams kā pārāk šaurs, kamēr citkārt – pārāk plašs). Līdz ar to ir apgrūtināta izsekojamība uzstādīto mērķu, rīcības virzienu, uzdevumu un pasākumu loģiskajam pakārtojumam. Arī rezultātīvie rādītāji tikai retos gadījumos šķiet loģiskā sasaistē ar definētajiem uzdevumiem, pasākumiem vai rīcības virzieniem. Savukārt rīcības virzieni ir tikai daļēji sasaistē ar esošās situācijas analīzē definētajiem izaicinājumiem – atsevišķi izaicinājumiem atbilst ļoti plašs plānoto pasākumu klāsts, kamēr citiem – neatbilst neviens vai atbilst tikai daži. Kopumā Plāns drīzāk vērtējams kā dažādu savstarpēji maz saistītu pasākumu apkopojums, nevis kā pierādījumos balstīts plānošanas dokuments. Līdz ar to tas drīzāk vērsts uz darba ar jaunatni institucionālās sistēmas un iesaistītā personāla kapacitātes stiprināšanu, nevis definētā jaunatnes politikas mērķa sasniegšanas (jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošana) pēc būtības.

Tematiski Plānā iekļauts ļoti plašs pasākumu un aktivitāšu klāsts, tai skaitā citu, ne IZM atbildībā esošu, sektoru tvērumā. Ņemot vērā ierobežotos pieejamos resursus, tas uzskatāms par būtiskāko Plāna trūkumu – mēģinot aptvert pēc iespējas plašāku tēmu loku, būtiski mazinās katra konkrētā pasākuma un to kompleksa un kontekstuāla efektivitāte. To apliecina arī fakts, ka no Plānā kopumā definētajiem 50 pasākumiem pilnībā vai daļēji tiek īstenoti tikai 24 (un vēl 9 tiek īstenoti citās institūcijās). Esošo resursu ietvaros nav iespējams jēgpilni un efektīvi īstenot tik lielu pasākumu skaitu. Pie tam – pārāk daudzskaitlīgi (51) definēta arī rezultātīvo rādītāju kopa (liela daļa no kuriem gan drīzāk būtu uzskatāmi par darbības rezultātiem), attiecīgi paredzot ar ierobežotiem resursiem panākt uzlabojumus ļoti lielā rādītāju kopā.

Izvērtējot Plānā iekļauto esošās situācijas analīzi un tai sekojošo rīcības virzienu, uzdevumu un pasākumu definējumus, novērojams, ka tikai rīcības virziena "Līdzdalība" ietvaros ir tieša savstarpēja saikne starp definētajiem problēmjautājumiem un plānotajām aktivitātēm, kamēr visos pārējos rīcības virzienos definētie uzdevumi un pasākumi vērtējami kā ļoti sašaurināts skatījums uz konkrēto tematisko jomu. Vienlaikus jāuzsver, ka tas nenozīmē nepieciešamību veidot plašāku uzdevumu un pasākumu klāstu, drīzāk pretēji – definēt dažas būtiskākās prioritātes (līdzīgi kā Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros) un veidot fokusētāku pasākumu kopu to sasniegšanai.

Lai gan kopumā secināms, ka atbildīgās un iesaistītās institūcijas savu darbību un finansējumu neplāno saskaņā ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānā paredzētajiem pasākumiem un to darbības rezultātiem, esošās situācijas darbā ar jaunatni analīze liecina, ka Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros īstenotie pasākumi atbilstoši to ikgadēji definētajām prioritātēm, pārskata periodā ir bijuši sekmīgi. Proti – efektīvāka bijusi pieeja, nevis balstīties Jaunatnes politikas īstenošanas plānā definētajos rīcības virzienos un uzdevumos, bet gan ikgadēji definēt konkrētas dažas prioritātes, uz kurām vērst

konkrētus pasākumus. Piemēram, valsts programmas ietvaros kā prioritāte pārskata periodā ir definēta nepieciešamība attīstīt institucionālo sistēmu pašvaldībās, kā arī celt darbā ar jaunatni iesaistīto kapacitāti – dati par darbu ar jaunatni pašvaldībās un mērķgrupu sniegtie vērtējumi liecina, ka šīs prioritātes ir lielā mērā sasniegtas. Formāli šāda pieeja neatbilst Plānā definētajam, jo valsts programmā tikuši iekļauti arī pasākumi, kas nav paredzēti Plānā, tomēr efektivitāte tam bijusi lielāka, nekā Plānā paredzēto pasākumu īstenošanai. Tādēļ iesakāms valsts programmas ietvaros īstenoto jaunatnes politikas plānošanas pieeju pielietot arī nākamā perioda jaunatnes politikas plānošanas dokumenta izstrādē.

PIELIKUMI

Rezultatīvo rādītāju datu avoti

Rezultatīvo rādītāju tabulās norādītie datu avoti (tabulās apzīmējums DA).

- 1: Izglītības un zinātnes ministrijas sniegtā informācija.
- 2: Darba ar jaunatni īstenotāju aptauja Plāna starpposma izvērtējuma ietvaros, 2019.
- 3: Izglītības un zinātnes ministrijas ikgadējā pašvaldību aptauja par darba ar jaunatni īstenošanu pašvaldības teritorijā, 2019.
- 4: Pētījums "Jauniešu labbūtība Baltijas valstīs", 2018. Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekts "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657).
- 5: Jaunatnes organizāciju saraksts Izglītības un zinātnes ministrijas mājas lapā.
- 6: Labklājības ministrijas atskaite par Jaunatnes politikas īstenošanas plāna 2016.-2020. gadam īstenošanu 2016., 2017. un 2018. gadā.
- 7: Vēlētāju attieksmju pētījumi 2017. un 2018.g. Centrālā vēlēšanu komisija. Pētījumu centrs SKDS.
- 8: ESF projekta "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros" (vienošanās Nr. 7.2.1.2./15/l/001) rezultāta rādītāji, 2018. VAAA.
- 9: Jauniešu nodarbinātības iniciatīvas īstenošana saistībā ar Darbības programmu un panākto virzību uz tās mērķu izpildi, ziņojums par progresu 14.11.2018. sēdē. Labklājības ministrija.
- 10: Veselības ministrijas informācija par Jaunatnes politikas īstenošanas plāna 2016.– 2020. gadam sasniegtajiem rezultativajiem rādītājiem par 2016., 2017. un 2018. gadu.
- 11: Valsts izglītības satura centra īstenotā ESF projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" (Skola2030) pilotskolu saraksts: <https://www.skola2030.lv/lv/atbalsts/aprobacija/pilotskolas>.
- 12: Izglītības un zinātnes ministrijas 2016., 2017., 2018. gadu publiskie pārskati: <https://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/publiskie-gada-parskati>
- 13: Informatīvais ziņojums "Par Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.–2020.gadam īstenošanas 2014.-2017.gadā starpposma novērtējumu": <https://www.izm.gov.lv/lv/sabiedribas-lidzdaliba/sabiedriskajai-apsriesanai-nodotie-normativo-aktu-projekti/3337-informativais-zinojums-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnu-2014-2020-gadam-istenosanas-2014-2017-gada-starpposma-novertejumu>
- 14: Strukturētā dialoga process (Latvijas Jaunatnes padome): <http://lijp.lv/strukturetais-dialogs>

Pētījuma anotācija

Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti	Jaunatnes politikas īstenošanas plāna vidusposma izvērtējuma mērķis bija izstrādāt starpposma ietekmes izvērtējumu par laika periodu no 2016. līdz 2018. gadam saskaņā ar iepirkuma tehniskajā specifikācijā doto darba uzdevumu. Pakalpojuma ietvaros tika apkopoti dati un informācija par Jaunatnes politikas īstenošanas plāna ietvaros īstenotajiem pasākumiem un to sasniegtajiem rezultativajiem rādītājiem. Papildus tika sagatavots esošās situācijas darbā ar jaunatni raksturojums, kas ļauj plānošanas dokumenta izpildi vērtēt plašākā aktualitāšu kontekstā un definēt būtiskākos izaicinājumus nākamajam plānošanas periodam.
Galvenās pētījumā aplūkotās tēmas	Darba ar jaunatni esošā situācija mērķgrupu vērtējumā. Jaunatnes politikas īstenošanas plāna īstenošana laika periodā no 2016. līdz 2018. gadam. Plānoto un piešķirto finanšu resursu novērtējums. Ieteikumi turpmākai jaunatnes politikas plānošanai.
Pētījuma pasūtītājs	Izglītības un zinātnes ministrija
Pētījuma īstenotājs	SIA "Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija"
Pētījuma īstenošanas gads	2019
Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots	4999,87 EUR, neieskaitot PVN. Finansējuma avots: Izglītības un zinātnes ministrija.
Pētījuma klasifikācija	Padziļinātas ekspertīzes pētījums
Politikas joma, nozare	9.2. Jaunatnes politika.
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērumš	Visa Latvija
Pētījuma mērķa grupa/-as	Jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Darba ar jaunatni īstenotāji.
Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:	
1) tiesību aktu vai politikas plānošanas dokumentu analīze	+
2) statistikas datu analīze	+
3) esošo pētījumu datu sekundārā analīze	+
4) padziļināto/ekspertu interviju veikšana un analīze	+
5) fokusa grupu diskusiju veikšana un analīze	+
6) gadījumu izpēte	-
7) kvantitatīvās aptaujas veikšana un datu analīze	+
8) citas metodes (norādīt, kādas)	-
Kvantitatīvās pētījuma metodes:	
1) aptaujas izlases metode	Nejaušā izlase.
2) aptaujāto/anketēto respondentu/vienību skaits	277 darba ar jaunatni īstenotāji.
Kvalitatīvās pētījuma metodes:	
1) padziļināto/ekspertu interviju skaits	25
2) fokusa grupu diskusiju skaits	3
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija	Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktora vietniece jaunatnes jomā Aija Riba (tālr.: 67047906, mob. tālr.: 25741427; e-pasts: aija.riba@izm.gov.lv
Pētījuma autori (autortiesību subjekti)	Gints Klāsons, Anda Lake, Anna Selecka